

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

46 ncı Birleşim
18 . 1 . 2001 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	70
II. - GELEN KÂĞITLAR	71
III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	72,83
A) GÜNDEMĐŞİ KONUŞMALAR	72:77
1. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya'nın, Avrupa, Anadolu ve Türklere ilişkin gündemdiş konuşması	72:74
2. - Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, Seydişehir Alüminyum Tesislerinin özelleştirilmesine ilişkin gündemdiş konuşması	74:76
3. - Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, internet ve saydamlığa ilişkin gündemdiş konuşması	76:77
B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	78:80
1. - Adana Milletvekili Mehmet Halit Dağlı ve 21 arkadaşının, Adana İlinin sosyo-ekonomik ve kültürel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167)	78:80

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

80:82

1. – (10/10) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/740)

80:81

2. – Barış İçin Asyali Parlamentolar Birliğinde (BAPB) Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek Türk grubunu oluşturmak için siyasi parti grup başkanlıklarınca aday gösterilen üyelere ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/741)

81

3. – 9 Ocak 2001 tarihli 41 inci Birleşimde İsveç Parlamentosunun resmî davetine icabeti kabul edilen TBMM Başkanvekili Nejat Arseven'e bir Parlamento heyetinin eşlik etmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/742)

81:82

D) OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

83

1. – TBMM Başkanvekili Mehmet Vecdi Gönül'ün, sözde Ermeni soykırımı kanunu tasarisının Fransa Parlamentosunda kabul edilmesi nedeniyle, bu kararın çifte standarda dayalı karar olduğuna ilişkin konuşması

83

IV. – ÖNERİLER

82

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

82

1. – Enerji alanındaki yolsuzluk ve usulsüzlükler konusunda, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Erşümer hakkında verilen (11/6) esas numaralı gensoru önergesinin, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer almasına ve gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerin 23.1.2001 Salı günkü birleşimde yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

82

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

83,154

1. – İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali İlhısoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işıl Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527)

83

2. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433)

83

3. – Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/734) (S. Sayısı : 549)

84:117,154:177

4. – Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/549) (S. Sayısı : 202) 117:127
- VI. – SORULAR VE CEVAPLAR** 128
- A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI** 128:153
1. – Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Andıç ve JİTEM'e ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu'nun cevabı (7/3191) 128:129
2. – Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, İran fıstığı ithaline ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler'in cevabı (7/3266) 130:131
3. – Antalya Milletvekili Mehmet Zeki Okudan'ın, geçici işçilerle ilgili protokole ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı H. Hüsamettin Özkan'ın cevabı (7/3116) 131:132
4. – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, bazı futbol maçlarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Fikret Ünlü'nün cevabı (7/3218) 133:134
5. – Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Afyon-Çobanlar İlçesi Çok Programlı Lisesine ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3066) 135:136
6. – Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Afyon-Dinar Millî Eğitim Müdürlüğüyle ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3129) 136:137
7. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, İstanbul'da okul müdürlüklerine yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3127) 138:139
8. – Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in ülkemizde üniversite eğitimi gören yabancı uyruklu öğrencilere ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3014) 140:149
9. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Bakanlığın Bursa İlindeki bazı projelere ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3047) 149:151
10. – Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, Kırıkkale'deki hastanelerin tıbbi cihaz sorununa ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Osman Durmuş'un cevabı (7/3211) 152:153

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Denizli Milletvekili M. Kemal Aykurt'un, bayram tatilinde kapanan karayollarında can ve mal güvenliğinin sağlanması,

Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, çeşitli çevrelerce yozlaştırılan güzel Türkçemizin yabancı dillerin etkisinden kurtarılması,

İçin alınması gereken tedbirler konusundaki gündem dışı konuşmalarına Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu;

Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in, özelleştirmelere, özellikle Bursa Merinos Sanayiinin özelleştirilmesine ve çalışanlarının durumuna ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı Yüksel Yalova;

Cevap verdi.

Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, (6/1014) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi okundu; sözlü soru önergesinin geri verildiği açıklandı.

Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 31 arkadaşının, enerji alanındaki yolsuzluk ve usulsüzlüklerin ortaya çıkarılmasında ve Teftiş Kurulu raporlarının uygulanmasında görevinin gereklerini zamanında yerine getirmede olduğu iddiasıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer hakkında bir gensoru açılmasına (11/6) ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; gensoru önergesinin görüşme gününün Danışma Kurulunca daha sonra belirleneceği bildirildi.

Trafik kazalarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan (10/139, 14, 126, 132 ve 133) Esas Numaralı Meclis Araştırması Komisyonu raporunun görüşmeleri tamamlandı.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda boş bulunan ve Fazilet Partisi Grubuna düşen bir üyelğe, Grubunca aday gösterilen Bingöl Milletvekili Hüsamettin Korkutata seçildi.

Tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak, alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla kurulan (10/10) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine de partilerince aday gösterilen milletvekilleri seçildiler; Başkanlıkça, Meclis Araştırması Komisyonunun, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyuruda bulunuldu.

18 Ocak 2001 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 18.51'de son verildi.

Mehmet Vecdi Gönül

Başkanvekili

Hüseyin Çelik

Van

Kâtip Üye

Levent Mustukoğlu

Hatay

Kâtip Üye

H. - GELEN KÂĞITLAR**18.1.2001 PERŞEMBE****No. : 66****Teklifler**

1. - Ankara Milletvekili M. Zeki Çelik'in; Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (2/662) (İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.1.2001)

2. - İstanbul Milletvekili Ahmet Çakar'ın; 26.10.1990 Tarihli ve 3671 Numaralı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/663) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 11.1.2001)

Tezkere

1. - Türkiye Büyük Millet Meclisinin Denetimine Tâbi Kuruluşların 1999 Yılı Faaliyetleri, Bilanço, Kâr ve Zarar Hesaplarına Ait Raporların Sunulduğuna İlişkin Başbakanlık Tezkeresi (3/739) (Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.1.2001)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - İstanbul Milletvekili Perihan Yılmaz'ın, DDY'nın zarar etme nedenlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/3330) (Bakanlığa geliş tarihi : 17.1.2001)

2. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, MAZLUMDER Genel Başkanının yaptığı açıklamaya ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi (7/3331) (Başkanlığa geliş tarihi : 17.1.2001)

3. - Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, İzmir-Bornova'da bir taşınmazın kamulaştırma bedelinin ödenmediği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/3332) (Başkanlığa geliş tarihi : 17.1.2001)

Meclis Araştırma Önergesi

1. - Adana Milletvekili Mehmet Halit Dağlı ve 21 arkadaşının, Adana İlinin sosyo-ekonomik ve kültürel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.1.2001)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

18 Ocak 2001 Perşembe

BAŞKAN: Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER: Levent MISTIKOĞLU (Hatay), Hüseyin ÇELİK (Van)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 46 ncı Birleşimini açıyor, hepinize en iyi dileklerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden evvel, üç sayın milletvekiline gündemdışı söz vereceğim.

İlk söz, Avrupa, Anadolu ve Türkler hakkında söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mehmet Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR**

1. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya'nın, Avrupa, Anadolu ve Türklere ilişkin gündemdışı konuşması

MEHMET KAYA (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Avrupa, Anadolu ve Türkler" adlı gündemdışı konuşmamı yapmak üzere huzurlarınızda söz almış bulunuyorum; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu konuşmamda, coğrafi ve tarihi kronoloji içinde Anadolu ve Avrupa dengeleri olgusundan bahsetmek istiyorum.

Bugün, güncel bir konu olan Avrupa Birliğindeki gelişmeleri bugünkü bir olay olarak yorumlamanın noksan bir yorumlama olacağını düşünerek, Türkiye açısından bazı gerçekleri anlatmak, ileriye dönük bir yorumlama yapmak ve şahsi kanaatlerimi açıklamak üzere huzurlarınızdayım.

Değerli milletvekilleri, bugün, hepimizin bildiği gibi, coğrafi özellikler içinde birleşen ve üzerlerinde yaşayan canlılarla da bütünleşerek adlandırılan ve hakkında da tarih yazılarak tarif edilen bölgeler vardır. İşte bu bölgelerden biri de Avrasya adıyla belirlenen bölgedir. Avrasya Bölgesi, coğrafya olarak Avrupa, Anadolu, Hazar ve Urallardan Ortadoğu'ya kadar uzanan bölge olarak bilinmektedir. İşte, burada, görüyoruz ki, Anadolu kütle olarak Avrupa ile birlikte olan bir coğrafyaya sahiptir. Yine hepimizin bildiği basit bir coğrafya bilgisi olarak da Türkiye'nin Trakya kısmı zaten, Avrupa kısmı olarak bilinmektedir.

Değerli milletvekilleri, coğrafya olarak belirlenen Avrupa ve Anadolu küresel parçaları üzerinde birçok millet yaşamış ve birçok medeniyetlerin de yaratıcısı olmuşlardır. İşte bu Avrupa + Anadolu = Avrasya denkleminin çözümünde, Türklerin bu coğrafya üzerinde yok sayılmayacakları sonucu çıkmaktadır. Bu bağlamda, Türkler de, dünyada, evrensel bağlantılar içinde, diğer dünya milletlerinde olduğu gibi, doğudan batıya doğru asırlarca hareket etmişlerdir.

Bu hareketler içinde, Avrupalılar Amerika'ya, Çinliler, Araplar, Acemler, Ruslar ve Türkler de batıya doğru hareket etmişler ve halen de etmektedirler.

Görüyoruz ki, Türklerin, sosyolojik, biyolojik ve ekonomik olarak batıya doğru hareket etmeleri evrensel bir kuram içinde olmuştur. Türklerin insani ve beşerî olarak bir evrensellik içinde batıya doğru hareketleri, Karadeniz'in kuzeyinden ve güneyinden aynı zaman içinde olmuştur.

Değerli milletvekilleri, Karadeniz'in kuzeyinden İskit-Saka Türklerinin M.Ö. 3 üncü Yüzyılda, Batı Hunları M.S. 4 üncü ve 5 inci Yüzyıllarda, Avar Türklerinin M.S. 5 inci ve 6 ncı Yüzyıllarda, Peçenek, Uz ve Onoğur Türklerinin M.S. 4 üncü ve 5 inci Yüzyıllarda Avrupa'ya gelişleriyle, Avrupa'nın Türklerle tanışıp, kaynaşmasının ilk temellerini oluşturmuşlardır; yani, Avrupa'yla Türklerin tanışıp, birlikteliği 2 000 yıldan fazla bir zamandır devam etmektedir.

Karadeniz'in kuzeyinden Avrupa'ya olan Türk Kavimler Göçü sonucu zamanın cihan imparatorluğu olan Büyük Roma İmparatorluğu Batı ve Doğu diye ikiye ayrılmış, kısa bir zaman içinde de, Batı Roma İmparatorluğu tarih sahnesinden silinmiştir.

Avrupa'ya olan Türk Kavimler Göçü sonucu, Avrupa'nın etnik yapısı da yeniden şekillenmiş, başta Germen kavimleri ile Hunlar arasındaki kaynaşmalardan yeni yeni topluluklar ve devletler oluşmuştur. Bu bakımdan, bugünkü Avrupa'nın etnik temeli, işte bu Batı Hun Türklerinin Avrupa'ya gelişleriyle atılmıştır diyebiliriz bir düşünce olarak.

Değerli milletvekilleri, Ortaasya'dan batıya doğru olan Türk Kavimler Göçü, yukarıda da belirttiğimiz gibi, Karadenizin ve Hazar Denizinin kuzeyinden ve güneyinden olmak üzere iki güzergâh üzerinden olmuştur. Bu göç güzergâhının tarihi seyirleri de birbirinden çok farklı olmuştur.

Karadeniz'in kuzeyinden Avrupa'ya ulaşan Türkler, Avrupa'yla kaynaşmakta zorluk çekmişler, hatta, belli bir direngenlikle de karşılaşmışlardır.

Akibette, Avrupa'ya gelen Türkler ve Avrupalılar karşılıklı olarak Hıristiyanlık ve Avrupalılık kültürünü beraberce benimsemişlerdir.

Böylece, Avrupa'ya gelen Türkler, Avrupa'da birçok devletler kurmuşlar; ama, bu devletler uzun ömürlü de olmamıştır. Bunun nedenini de, kültür değişimi olarak gösterebiliriz; fakat, Karadenizin Hazar denizinin güneyden batıya doğru olan Türk Kavimler Göçü sırasında, Türkler, İslamiyetle karşılaşınca, Önsasya'da ve Anadolu'da binlerce sene hüküm süren dünya devletleri kurmuşlardır.

Anadolu'da kurulan bu cihan devletleri, daha sonra, Avrupa'yı fethetmek üzere seferler yaptıklarında, kendileriyle asırlar önce Karadeniz'in kuzeyinden Avrupa'ya göç eden Türklerden eser dahi bulamamışlar ve hatta inanç ve kültürlerinin değişmesi sonucu, Avrupalı ve Anadolu'lu farklı devletler olarak birbirleriyle savaş meydanlarında karşı karşıya gelmişler; her nedense de, birbirlerini hatırlayamamışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlar mısınız.

MEHMET KAYA (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Türklerin bu hareketleri, Avrupa'da ve Anadolu'da eşzamanlı, sosyal ve idarî yönlerden yeni yapılanmalara sebep olmuştur. Bu insani ve beşerî yapılanmalar içinde, Avrupa'da Batı Hunlar ile Büyük Roma İmparatorluğu arasında olan kültürel, sosyal ve askeri alanlardaki mücadele sonunda, Batı Hunlar, Atilla'nın önderliğinde Büyük Roma İmparatorluğunun yıkılmasına neden olmuşlardır. Bu olay sonucunda ise, Avrupa'da büyük

bir Türk devleti kurularak, Avrupalılar ile Türklerin kaynaşması sağlanmıştır. Bugün, bu kaynaşmanın sonucu olarak, Orta Avrupa'da, Balkanlarda, Türk-Avrupa kültür kaynaşmasının belgeleri açıkça ortadadır. Bunu görmezlikten gelen ve hatta tarihî gerçekleri saptıran neokolonist düşünceler mevcuttur.

Avrupa'nın Türklerle kaynaşması sonucunda, dünya medeniyetler silsilesinde Anadolu ve Avrupa medeniyetleri daima birbirini tamamlayarak, birbirini etkilemişlerdir. Hatta, Avrupa, Anadolu'dan astronomiyi, geometriyi ve biyolojik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, son cümle için mikrofonunuzu tekrar açıyorum; lütfen tamamlayınız.

MEHMET KAYA (Devamla) - ... bilimlere öğrenerek, bugünkü Avrupa medeniyetinin oluşmasında katkıları sağlamışlardır.

Bugün, Avrupa Birliğinin temel düşünce sistemleri içinde, asırlar önce Fransa, Almanya ve Osmanlılar arasındaki gümrük ve ticaret anlaşmaları, Avrupa, artı Anadolu birliğinin temelleri olarak kabul edilmiştir. Dörtüzyüz, beşyüz yıl önce Fransa Kralı François, Alman İmparatoru Şariken ve Osmanlı Padişahı Kanunî Sultan Süleyman arasındaki ticarî, ekonomik, askerî yazışma ve dayanışmaları, Avrupa ve Anadolu beraberliğinin tarihî bir belgesi ve vesikası olarak da bugün kabul görmesi gereken bir olgudur diye düşünebiliriz.

Yine, Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında da Avrupalılar ve Türkler, bazen yandaş bazen karşıt gruplar olarak, aynı denklemin bilinen ve bilinmeyenleri olarak, savaş ve tarih sahnelerinde beraber olmuşlardır.

Avrupalıların, tarihte, Türklere karşı duydukları olumsuz duygu ve düşüncelerinin gelecekte de gittikçe artarak, devam edeceği görülmektedir.

İşte, bu coğrafi ve tarihî perspektif içerisinde, Türkiye, ister Helsinki ister Kopenhag kriterleri olsun, ne olursa olsun, tarihî gerçekler doğrultusunda, Avrupa'da hak ettiği yeri almalıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken, Aziz Türk Milletini ve onun Yüce Meclisini saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Gündem dışı ikinci söz, Seydişehir Alüminyum Tesislerinin özelleştirilmesi hakkında söz isteyen, Konya Milletvekili Sayın Özkan Öksüz'e aittir.

Buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

2. - *Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, Seydişehir Alüminyum Tesislerinin özelleştirilmesine ilişkin gündem dışı konuşması*

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Seydişehir Alüminyum Tesislerinin özelleştirilmesiyle ilgili olarak söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Seydişehir İlçemizde yer alan alüminyum tesisleri, 1969 yılında temeli atılmış olup, 1973 yılında üretime geçmiş ve otuz yıldır alüminyum üretmektedir. Geçmiş yıllarda, diğer KİT'lerde olduğu gibi, bu tesislerimizde de zarar yapılmaktaydı. Son yedi yıldır, zarar etmeden çalışmakta; hem yöre ekonomisine hem de Türkiye ekonomisine katkıda bulunmaktadır.

Seydişehir Alüminyum Tesisleri, 1999 yılında 3,5 trilyon net kâr sağlamıştır. Fabrikada halen 2 300 insan istihdam edilmekte ve yaklaşık olarak 100 000 kişi geçimini bu tesislerden sağlamaktadır. Bu özelliğiyle, yöre halkının temel geçim kaynağı durumundadır.

Maalesef, özelleştirmelerde sosyal devlet kavramı hiç göz önüne alınmamaktadır. Hükümet, IMF'nin dayatmalarıyla, ülke kaynaklarını elden çıkarmakta ve yandaşlarına peşkeş çekmektedir. Bu çerçevede, Seydişehir Alüminyum Tesisleri de 20.12.2000 tarih ve 2092 karar numarasıyla Eti Holding A Ş'nin özelleştirme kapsamına alınmıştır.

Seydişehir Alüminyum Tesisleri, ülkemiz alüminyum ihtiyacının yüzde 30'unu karşılamaktadır. Halen, seksen yıllık cevher rezervine sahip bu işletmemizin, ülke sanayiine sağladığı en büyük destek ise, alüminyum fiyatlarının belirlenmesinde oynadığı etkin roldür.

2000 yılının sekiz aylık kârı 4,2 milyon dolar olup, yıl sonunda, yaklaşık olarak, 7 milyon dolar kâr elde etmiş bulunmaktadır.

Otuz yıldır faaliyet gösteren Seydişehir Alüminyum Tesisleri, fiziki olarak yıpranmış ve önümüzdeki yıllarda çalışmama tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Seydişehir alüminyum tesislerinin modernize edilmesi için, 1994 yılında, Alman Wav Firmasına bir çalışma yaptırılmıştır. Refahyol Hükümeti zamanında, kapasite artırımı, enerji darboğazının giderilmesi ve modernizasyonu amacıyla, Alüminyum Tesisleri Modernizasyon ve Kapasite Artırım Projesi hazırlanmış olup, daha sonra, hükümetin düşürülmesi sebebiyle bu gerçekleştirilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, tesislerin acilen modernize edilmesi gerekmektedir. Yaklaşık 300 milyon dolar harcanarak tesisler modernize edildiğinde, kapasite yüzde 100 artırılarak, yılda 120 000 ton alüminyum üretilecektir. Böylece, ülkemizde, yıllık tüketimin yüzde 50'si karşılanmış olacaktır.

Ülkemiz alüminyum sektöründeki küçük ve orta ölçekli 1 000 civarında tesis, Seydişehir Alüminyum Tesislerinden hammadde temin ederek, hayatta kalmaya ve gelişmeye devam edebilmektedir.

Tesisler modernize edilirse, alüminyum üretim maliyetinde yüzde 30'luk bir tasarruf sağlanacaktır. En önemlisi, tesislerin modernizasyonuna yapılan masraf, sekiz yıl içerisinde amorti edilecektir.

Seydişehir Alüminyum Tesisleri modernize edilmez ve bugünkü haliyle özelleştirilirse, ortaya, pek çok olumsuz sonuç çıkacaktır. Birbirini tamamlayan fabrikalarla bir bütün olan tesislerin blok satışı imkânsızdır. Teknolojik ve fiziki eksikliğinden dolayı, hiçbir sanayici tesisleri almaya ve bu işe para koymaya yanaşmayacaktır.

Bu haliyle üretime devam eden tesislerin modernize edilmeden özelleştirilmesi sonucu ortaya çıkabilecek bir kapatma olayında, yöre halkı, küçük ve orta ölçekli alüminyum sanayicileri ve çalışanlarıyla birlikte yaklaşık 150 000 insan, ekonomik yönden olumsuz etkilenecektir. Her ne kadar, hükümetler "özelleştirmeler sırasında, çalışanların haklarını koruyacağız" gibi afaki nutuklar atsalar da, ülkemizde özelleştirme uygulamaları sonucunda işten atılan işçi sayısı, POAŞ da dahil olmak üzere, 22 779'a ulaşmıştır. En son, POAŞ'ta "işçi çıkarılmayacak" denilmesine rağmen, 1 306 işçinin işine son verilmiştir.

Kurallarına uygun olarak yapılan özelleştirmeye karşı değiliz. Bizim ve yöre halkının en büyük sıkıntısı, milletimizin birikimlerinin "önce kötüleştir, sonra özelleştir" anlayışıyla, belli kesimlere peşkeş çekilmesi ve özelleştirme sonucunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öksüz, lütfen toparlar mısınız.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Devamla) - ...birkısım işçinin işten atılacak olmasıdır. Tesislerin kapanması durumunda ise, halen 53 000 olan Seydişehir nüfusu 10 000-12 000 civarına inecek; İlçedeki o konutlar, okullar, hastaneler ve resmî daireler ile alüminyum tesislerine ait lojman ve sosyal tesisler baykuş yuvasına dönecektir. Bu durumda, ülkemizin uğrayacağı zarar, modernizasyona harcanacak olan 300 milyon doların kat kat üstünde olacaktır. Seydişehir Alüminyum Tesislerinin özelleştirilmesi veya kapanması halinde, ülkemizdeki tüketim piyasası, birkaç ithalatçının insafına terk edilecektir.

Alüminyum, hafifliği ve diğer vasıflarıyla çağın metali olma özelliği ve milli savunma sanayiindeki önemi nedeniyle stratejik bir üründür. Bu nedenle, Seydişehir Alüminyum Tesislerinin modernize edilerek kapasitesinin artırılması, gerek istihdam ve gerekse yurtiçi talebin karşılanması açısından, ülkemiz için büyük bir önem arz etmektedir.

Bu duygularla, hepinize saygı ve selamlarımı sunarım. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Öksüz.

Gündem dışı son söz, internet yoluyla saydamlık konusunda söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Bayram Fırat Dayanıklı'ya aittir.

Buyurun Sayın Dayanıklı. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

3. - *Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, internet ve saydamlığa ilişkin gündem dışı konuşması*

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlamadan, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugünkü konum, internet ve saydamlık. Saydamlık, şeffaflık, bugün, her şeyden daha fazla ön plana çıktı. Son günlerde ortaya çıkan yolsuzluklar, usulsüzlükler, saydamlığın ve şeffaflığın önemini bir defa daha bize hatırlattı.

Burada, sizleri düşündürebilmek, toplumu düşünceye sevk edebilmek için, bu hedefe nasıl ulaşabileceğimizi irdeleyeceğim. Toplum bilgilendirmek, değişik konularda haberdar etmek, medyanın bir görevi. Birçok toplumda dördüncü güç olarak kabul edilen medya, zaman zaman siyasi otoriteyle iç içe geçebiliyor, zaman zaman çelişebiliyor, istenmeyen görüşlere yer vermeyebiliyor; hatta, zaman zaman konuları çarpıtabiliyor, yani, dezenformasyon yapabiliyor. Oysa, internet teknolojisi, içinde yaşadığımız bilgi çağında, yaşamın her alanında olduğu gibi, siyasete de yeni ufuklar açıyor.

Değerli arkadaşlarım, bilginin daha etkin ve yaygın üretilmesi ve paylaşımı için, internet en önemli teknoloji konumundadır; ancak, Türkiye'de internet, bilişim, iletişim konuları, henüz ülkemizin siyasal gündeminde değil. Hükümetimizin ve siyasi partilerimizin bir internet politikası olduğunu, bu konulardan sorumlu birimlerinin olduğunu söylemek gerçekten çok zor. Meraklı milletvekillerinin ve yöneticilerinin olması, bu gerçekleri değiştirmiyor.

Bakın, kısaca, bu teknoloji siyasal hayatımıza ne türlü yenilikler getirebilir anlatmak istiyorum:

Birincisi, yerel veya merkezî güç odakları, karar mekanizmalarına, devlet görevlilerine, siyasi partilere, yerel yönetimlere, sivil toplum örgütlerine doğrudan ulaşabilir. Demokrasinin en temel ilkesi olan katılım, aracısız olarak gerçekleştirilebilir.

İkincisi, esas mesleği profesyonel siyaset olmayan kişiler, uzmanlar, düşüncelerini, eleştirilerini hızla karar mercilerine, hatta milyonlarca insana aktarabilir; yani, internet bu insanların, hem siyasete aktif katılmalarına hem de bilgilerinden ve uzmanlıklarından karar mercilerinin yararlanmasına olanak sağlayabilir. Değişik grupların, değişik sorunların çözümü için etkileşim ve işbirliğine girebilme açısından da internet çok yararlı oluyor.

Üçüncüsü, bilgi toplumuna ulaşan çağdaş ülkelerde olduğu gibi, internet, sadece büyümek, gelişmek isteyenler değil, yaşamak isteyen örgütlerin bile kararlarını olabildiğince geniş müzakere ve ikna yöntemleriyle alabilme imkânı yaratıyor. Yönetim kurulu, idareci seçimleri bile internet yöntemiyle yapılabiliyor, hatta referandumlar bile gelişmiş ülkelerde internet yöntemiyle yapılabiliyor.

Dördüncüsü, devlet, vatandaşa her türlü bilgiyi, en açık ve en ucuz internet yoluyla ulaştırabiliyor. Vatandaş her türlü işlemini anında ve ucuza yapıyor. Devlet daireleri bastıkları binlerce dergiyi internette halka sunabilir ve kâğıt masraflarından kurtulabilir.

Ancak, ülkemizde bu hedeflere ulaşmaktan çok uzağız; çünkü, internet iletişim altyapısını geliştiremedik, herkese ucuz, güvenli, hızlı internet erişim olanağı sağlayamadık. Tam tersine, lüks tüketime girmeyen internet erişimi, Telekomdaki KDV artışının yüzde 17'den yüzde 25'e çıkması nedeniyle pahalalandı. Umarım, Maliye Bakanlığı, internet üzerindeki vergi yükünü azaltmak için çalışmalarını bir an önce bitirebilir:

Değerli arkadaşlarım, bu hedeflere ulaşabilmek için bizim yapabileceğimizi çok kısa olarak sıralamak isterim.

1. Elektronik devlet kavramı hızla hayata geçirilmeli; yani, kamu hizmetlerine vatandaşların internet yoluyla ulaşabilmesi sağlanmalı.

2. İnternet kullanımının yaygınlaştırılmasında özellikle halk kütüphaneleri aktif rol oynamalı. Toplumun farklı kesimlerinin bilgilendirilmesi, eğitilmesi konusunda, kütüphaneler seminer, konferans ve gösteriler yapmalı; üniversiteler bu konuda mutlaka etkin rol oynamalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dayanıklı lütfen toparlayınız.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) - 10 saniyede bitiriyorum Sayın Başkan.

3. Sağlık, eğitim gibi toplumsal uygulamalar, vakit kaybetmeden internet ortamına aktarılmalı.

4. Etkin, yaygın ve ucuz bir internet ağı, ülkenin her köşesine eşitlikçi olarak kurulmalı ve toplum bu yönde eğitilmelidir.

Bu hedeflere ulaşmak için illa yeni bakanlıklar kurmaya gerek yok; ancak, mevcut bir devlet bakanlığı, ismi değiştirilerek, bu konulara sahip çıkabilir ve standartlar koyabilir, koordinasyonun sağlanmasında etkin bir görev üstlenebilir.

Son söz olarak şunu ifade etmek istiyorum: İnterneti, demokratikleşme, saydamlaşma, yönetime katılma, toplumsal denetim için, hemen kullanmaya ve yaygınlaştırmaya başlamalıyız diye düşünüyorum.

Hepinize beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Dayanıklı.

Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları vardır.

Bir Meclis araştırma önergesi vardır; okutuyorum :

B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. - Adana Milletvekili Mehmet Halit Dağlı ve 21 arkadaşının, Adana İlinin sosyo-ekonomik ve kültürel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Adana İlimizin ve ilçelerimizin sosyoekonomik ve kültürel sorunları konusunda, Anayasanın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

- 1 Mehmet Halit Dağlı (Adana)
- 2 Mehmet Necati Çetinkaya (Manisa)
- 3 Mehmet Gözlükaya (Denizli)
- 4 Mahmut Nedim Bilgiç (Adıyaman)
- 5- Ahmet İyimaya (Amasya)
- 6 Kemal Çelik (Antalya)
- 7 Mehmet Sadri Yıldırım (Eskişehir)
- 8 Mustafa Kemal Aykurt (Denizli)
- 9 Ayvaz Gökdemir (Erzurum)
- 10 Mehmet Yalçınkaya (Şanlıurfa)
- 11 Erdoğan Sezgin (Samsun)
- 12 Hakkı Töre (Hakkâri)
- 13 İbrahim Konukoğlu (Gaziantep)
- 14 Necati Yönder (Bingöl)
- 15 Rasim Zaimoğlu (Giresun)
- 16 Mehmet Gölhan (Konya)
- 17 Bekir Aksoy (Çorum)
- 18 Zeki Ertugay (Erzurum)
- 19 Saffet Arıkan Bedük (Ankara)
- 20 Ali Naci Tuncer (Trabzon)
- 21 Kadir Bozkurt (Sinop)

Gerekçe :

Adana, gelişmişlik bakımından, 1960-1980 yılları arasında, her türlü gösterge itibariyle, İstanbul, Ankara ve İzmir sıralamasının ardından 4 üncü sırada yer almaktaydı. Sanayi sıralamasında ise, İstanbul ve Ankara'nın ardından 3 üncü idi. Oysa, bugün, çok sayıda ekonomik ve sosyal göstergelerle yapılmış kombine bir gelişmişlik sıralamasında, Adana, 10 uncu sırada yer almaktadır.

İllere göre, kişi başına gayri safi yurtiçi hâsıla rakamları, 1998 cari fiyatlarıyla, yılda 3 173 Amerika Birleşik Devletleri Dolarıyla 21 inci sıradadır.

Herhalde, 1990'lı yıllarda, Adana, 1960-1980 dönemindeki 4 üncü sıradaki yerinin çok altında olup, il toplam gayri safi yurtiçi hâsıla rakamında 6 ncı olmasına karşın, kişi başına gayri safi yurtiçi hâsıla rakamına göre sıralamasındaki 21 inci sıradaki yeriyle, hem gerilemiş hem de gelir dağılımı adaletsizliğinde Türkiye ortalamasının üzerinde bir yere gelerek, bu fakirleşmeye ilave bir potansiyel sosyal huzursuzluğa da duçar bulunmaktadır.

Aşağıda, çeşitli göstergeler ve kriterlere göre, 1980'li yıllarda başlayan bir gerileme sürecini yaşayan Adana, 1998 yılında, son yılların ilk büyük şehir depremini yaşamıştır. Bu deprem, insan kaybı bakımından, Marmara Depremi kadar can ve mal kaybına yol açmasa da, bilhassa, Adana ekonomisini derinden etkileyen bir zarar sebebi olmuş ve maalesef, Adana'nın bu ekonomik kaybının telafisinde, etkili bir devlet yardımı hiç de görülememiştir. Bu faktörde, esasen, devam eden fakirleşme sürecinin bir hızlandırıcı tesiri icra etmiştir.

1. Genelde, Türkiye'de, tüm konjonktür, İstanbul ve Marmara Bölgelerinde yoğunlaştı. Öyle ki, İstanbul, tek başına, Türkiye'nin, ticaretinin yüzde 27'sini, sanayi üretiminin yüzde 30'unu, vergi gelirlerinin yüzde 43'ünü, ithalatının yüzde 40'ını, ihracatının yüzde 50'sini, toplam mevduatın yüzde 40'ını, toplam kredinin yüzde 40'ını yapar ve kullanır hale geldi.

İstanbul'daki potansiyel, Bursa'ya, Kocaeli'ne, Sakarya'ya, Trakya'ya taşıdı. Türkiye'deki tüm taşra holdingleri, merkezlerini İstanbul'a taşıdılar. Yatırımlar, fabrikalar, oralarda yapılmaya başlandı.

1980'lerde, Adana'da, yatırımların yüzde 85'ini kontrol eden holdingler, Adana'yı terk etti; birçoğu, yatırımlarını sıfırladı, pek azı, yenileme ve modernizasyon yaptı, o kadar...

2. Adana'yı tarımsal gelişmede dış dünyaya taşıyacak kadar iddialı Çukobirlik, 1980 yılından itibaren performansını kaybetti. İstihdamda, üretimde, tarımın gelişmesinde büyük düşüşler yaşandı ve bugün dibe vurdu.

3. Adana, büyük holdingler ve büyük ölçekli fabrikalar kenti olduğundan, onlar gidince, yerini ikame edecek sanayi gelmedi. Adana'da KOBİ gelişemedi. Adana'nın zengin il imajı nedeniyle devlet yeterli yatırım yapmadı. Bugün için de, KOBİ'ler, Adana'ya sanayi ivmesi verebilecek güçte değildir.

4. Adana, katmadeğeri, pamuktan başlayarak, çırçır, iplik, tekstil, konfeksiyondaki tüm aşamaları ve pamuk çekirdeğinin yağ gibi ürünleriyle birlikte, yüzde 40'ı tarım ve tarıma dayalı sanayi sektöründen meydana gelirdi. Bu sektör global krizden etkilendiğinden, Adana, global dünya tekstil krizinden de etkilenmekte olup, bunun, fabrikalar ve genelde Çukurova üzerinde etkisi bilinmektedir.

5. 1980 sonrasındaki genel ekonomik politika ve özelde, tarım ve ithalat politikaları ile uygulamaları nedeniyle, pamuk, narenciye, sebze ve meyve ihracatı geriledi. Tarıma dayalı sanayi gelişmediğinden, tarıma itici güç verilemedi.

6. Adana, göç misyonu yaptığından geriledi. Adana, elli yıldır güneydoğulu yurttaşlara devlet görevi yapıyor, onları eğitiyor, iş sahibi yapıyor, her türlü kamu hizmeti veriyor; ancak, Adana, bu hizmeti sebebiyle ödüllendirilmedi, gelişmesini teşvik edici imkânlar sağlanmadı; üstelik, güneydoğudan göç alan iller için çıkarılan teşvik kararnameşi kapsamına alınmadı.

Hemen eklenmelidir ki, nüfus hareketliliği, diğer bir ifadeyle içgöç olgusu ülkemizin bir başka gerçeğidir.

Adanalı, 1960'lı yılların Türk filmlerindeki hacı ağa tiplerleriyle tanınan Adanalı olmaktan çoktan çıkmıştır. Son kırk, elli yılın göç olgusu nedeniyle, Adana'nın sosyolojik, kültürel ve ekonomik yapısı çok değişmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, Adana'yı, ilçeleriyle birlikte sosyal, ekonomik ve kültürel yönden iyileştirebilmek ve atılacak adımları belirlemek açısından gerekli çalışmaların yapılabilmesi için, Anayasanın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) - Sayın Başkan, gündem dışı konuşan arkadaşın sözlerine iştirak bakımından, yerimden çok kısa bir konuşma yapmak istiyorum.

BAŞKAN - Onu geçtik, o gündem maddesini geçtik.

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) - Sayın Başkanım, ben anında istemiştim; ama, farkında olmadınız.

BAŞKAN - Öyle bir usulümüz olmadığından herhalde farkında olmadım; Sayın Bakanlar da cevap vermeyince...

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) - Ama, çok önemli bir konu...

BAŞKAN - Müsaade ederseniz, bu gündem maddesini bitireyim, ondan sonra görüşelim efendim.

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Estağfurullah.

Sayın milletvekilleri, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarını araştırmak amacıyla kurulmuş bulunan (10/10) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutuyorum:

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. - (10/10) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/740)

18.1.2001

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üyelerini seçmek üzere, 18.1.2001 Perşembe günü saat 13.30'da Ana Bina PTT karşıtı araştırma komisyonları toplantı salonunda 10 üyeye toplanmış ve aşağıda isimleri yazılı sayın üyeler belirtilen görevlere seçilmiştir.

Mehmet Altan Karapaşoğlu

Bursa

Komisyon Geçici Başkanı

	<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>Seçim Bölgesi</u>	<u>Aldığı Oy</u>
Başkan	: Ertuğrul Yalçınbayır	Bursa	10
Başkanvekili	: Mustafa Verkaya	İstanbul	10
Sözcü	: Ali Rahmi Beyreli	Bursa	10
Kâtip	: Bayram Fırat Dayanıklı	Tekirdağ	10

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutuyorum:

2. - *Barış İçin Aysalı Parlamentolar Birliğinde (BAPB) Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek Türk grubunu oluşturmak için siyasi parti grup başkanlıklarınca aday gösterilen üyelere ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/741)*

10.1.2001

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre, Barış İçin Aysalı Parlamentolar Birliği (BAPB) Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturmak üzere, siyasi parti grup başkanlıklarınca aday gösterilen üyelerin isimleri, aynı Kanununun 12 nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan görüşmeyi müteakiben Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Ömer İzgi

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Barış İçin Aysalı Parlamentolar Birliği (BAPB) Türk Grubu

Ahmet Sancar Sayın DSP Antalya

Basri Coşkun MHP Malatya

İsmail Kahraman İstanbul

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi daha vardır; okutup, oylarınıza sunacağım:

3. - *9 Ocak 2001 tarihli 41 inci Birleşimde İsveç Parlamentosunun resmî davetine icabeti kabul edilen TBMM Başkanvekili Nejat Arseven'e bir Parlamento heyetinin eşlik etmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/742)*

16.1.2001

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Nejat Arseven'in, İsveç Parlamentosu Başkan Yardımcısı Anders Björck'ün davetine icabetle 28-31 Ocak 2001 tarihleri arasında İsveç'e resmî bir ziyarette bulunması Genel Kurulun 9 Ocak 2001 tarihli 41 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.

Ancak, Dışişleri Bakanlığı İsveç Parlamentosunun bu kez TBMM Başkanvekili Nejat Arseven bir parlamento heyetini davet ettiğini bildirmiştir.

Anılan davete icabet edilmesi hususu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışilişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Ömer İzgi

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım:

IV. - ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. - Enerji alanındaki yolsuzluk ve usulsüzlükler konusunda, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer hakkında verilen (11/6) esas numaralı gensoru önergesinin, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer almasına ve gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerin 23.1.2001 Salı günkü birleşimde yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No. : 60

18.1.2001

17.1.2001 tarihli gelen kağıtlarda yayımlanan ve aynı tarihte dağıtılan enerji alanındaki yolsuzluk ve usulsüzlükler konusunda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer hakkındaki (11/6) esas numaralı gensoru önergesinin gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer almasının ve Anayasanın 99 uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerin 23.1.2001 Salı günkü birleşimde yapılmasının Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Ömer İzgi

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

İsmail Köse

MHP Grubu Başkanvekili

Zeki Çakan

ANAP Grubu Başkanvekili

Aydın Tümen

DSP Grubu Başkanvekili

Yasin Hatiboğlu

FP Grubu Başkanvekili

Nevzat Ercan

DYP Grubu Başkanvekili

BAŞKAN - Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, yeni bir gündem maddesine geçmeden evvel, Sayın Erek, yerinden çok kısa bir görüş ifade edeceklerini söylediler. 60 ıncı madde gereğince, çok kısa olmak kaydıyla kendilerine söz veriyorum.

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) - Sayın Başkanım, tek bir cümle, çok teşekkür ederim.

Türkiye'nin içerisinde bulunduğu maddi, manevî korkunç bunalıma rağmen, çok değerli arkadaşım Dayanıklı'nın, şeffaf internet konusunda yaptığı konuşmaya aynen iştirak ettiğimi, internet konusunun 21 inci Yüzyılın gelişmesinin tek şartı bulunduğunu, aynen iştirak ettiğim bu konuda, sorumlu yetkililerin gecikmemesi gerektiğini saygılarımla Yüce Meclisin zabıtlarına teşekkürlerimle arz ederim. (DYP ve DSP sıralarımdan alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Erek.

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**D) OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**

1. – *TBMM Başkanvekili Mehmet Vecdi Gönül'ün, sözde Ermeni soykırımı kanunu tasarısının Fransa Parlamentosunda kabul edilmesi nedeniyle, bu kararın çifte standarda dayalı karar olduğuna ilişkin konuşması*

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir gün önce Sayın Yalçıntaş tarafından çalışmaları ifade edilen Parlamento grubunun Fransa'daki gayretlerine rağmen, bugün, Fransız Parlamentosu, sözde Ermeni soykırımı tasarısını onaylayarak kabul etmiştir. Dost ve müttefikimiz olan Fransa'dan böyle bir yaklaşımın olması, tahmin ediyorum, hepimizi derecesiz üzmüştür.

Tarihi olaylarla ilgili hükümlerin tarihçiler tarafından verilmesi gerektiği gerçeğinden hareketle, içpolitikadaki bazı hesaplardan dolayı Fransız Meclisinin böyle bir karar vermesi, hiçbir şekilde Türkiye'yi -zannediyorum, siz de ittifak edeceksiniz- bağlamayacaktır.

Fransa'nın Cezayirliilere soykırım uyguladığı iddiası üzerine, Fransa Başbakanı Jospin "bununla ilgili kararın politikacılar tarafından verilemeyeceğini" söylemiştir. Türkiye'yle ilgili bu tasarıda aynı yaklaşımın olmasını beklemek bizim de hakkımızdı. Fransız Parlamentosunun bu kararının çifte standarda dayalı bir karar olduğunu Türkiye Büyük Millet Meclisi mensupları olarak hep paylaştığımızı düşünüyorum, saygıyla bilgilerinize sunuyorum. (Alkışlar)

Sayın milletvekilleri, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Önce, yarım kalan işlerden başlayacağız.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – *İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali İlksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işıl Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527)*

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Tekliflerinin görüşülmeyen maddeleri, 10.1.2001 tarihli 42 nci Birleşimde, İçtüzüğün 88 inci maddesine göre, komisyona geri verilmişti. Ancak, komisyon, raporunu henüz vermediğinden, teklifin görüşmesini bugün de erteliyoruz.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışı teşkilatı hakkında 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu raporunun görüşmelerine başlayacağız.

2. – *Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433)*

BAŞKAN - 105 inci Birleşimde hükümet temsil edilmediğinden hükümeti aramayacağım; ancak, komisyonun hazır olması lazım,

Komisyon?.. Hazır değil.

Ertelenmiştir.

Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporunun görüşmelerine başlıyoruz.

3. - Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/734) (S. Sayısı : 549) (1)

BAŞKAN - Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Şimdi, tasarının tümü üzerinde, gruplara, sırasıyla söz vereceğim.

İlk söz, Doğru Yol Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Yıldırım Ulupınar'a ait.

Buyurun Sayın Ulupınar. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika efendim.

DYP GRUBU ADINA YILDIRIM ULUPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 549 sıra sayılı Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı hakkında Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz aldım. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bildiği gibi, oldukça genç ve dinamik bir nüfus yapımız var. 0-18 yaş grubundaki nüfusumuz yüzde 38,4 civarındadır. Bu orana tekabül eden nüfusumuz 25 milyonu aşmaktadır. Başka bir deyişle, ülkemizin 0-18 yaş grubunda, yani, görüşmekte olduğumuz Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı kapsamına giren grupta 25 milyondan fazla nüfusumuz var. Bu rakam, Avrupa ülkelerinin birçoğunun toplam nüfusunun üzerindedir. Bu bakımdan, görüşmekte olduğumuz bu tasarı, genel insan hakları konusunda birtakım eleştirilere muhatap olmaya devam eden ülkemiz açısından, titizlikle ele alınması gereken bir tasarıdır.

Sayın milletvekilleri, bildiğiniz gibi, insan hakları ihlallerinin en çok yaşandığı ülkeler, ekonomik gelişmişlik bakımından geri kalmış ülkelerdir. Ekonomik gelişmişlik ile insan hakları ihlalleri arasında bir ters orantının olduğu malumlarımızdır. Ülkemizin kişi başına milli gelir bakımından Afrika ülkeleri kategorisine düşürülmüş olduğu bu yıllarda, halkımızın çok önemli bir kısmının yoksulluk sınırının altında bir gelir düzeyine sahip olduğu malumlarımızdır. Çeşitli kuruluşların yaptırdığı hesaplamalara göre, yoksulluk sınırı, 5 kişilik bir aile için 600 milyon Türk Lirasının üzerine çıkmış durumdadır.

Geçim sıkıntısı yüzünden yıkılan yuvaların, sönen ocakların her geçen gün sayısı artıyor. Doğrusu, toplumun gördüğünden mahrum olma sonucu girip çıktığı ya da çıkmadığı sendromları yazmaya ve yayımlamaya gazetelerin 3 üncü sayfaları yetersiz kalmaktadır. Artık, gazeteler bu işe ilave sayfalar ayırmaya başladılar. Bunun hayra alamet olmadığı kesindir.

Ne yazık ki, aile huzurunu tahrip eden ekonomik sıkıntılar en çok çocukları vuruyor. Bu durum, yoksulluk sınırının altındaki aileler için çok yaygınlaşmış bir manzara. Bir de "açlık sınırı" dediğimiz hattın altındaki aileler var ki, işte, gerçek çocuk hakkı ihlalleri bu grupta yaşıyor.

-(1) 549 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Sayın milletvekilleri, kendisi işsiz ve çaresiz anne babaların çocuklarının sorununa gerektiği gibi eğilmesi tabii ki mümkün olamıyor. Hatta, zaman zaman, çocukların, ailenin ekonomik çaresizliklerine çare olarak kullanılmaya başlandığını, hatta, istismar edildiğini müşahade ediyoruz. Çocukların ekonomik sebeplerden dolayı çok küçük yaşlarda sanayide kullanılması, ucuz işçi sağlama açısından, maalesef, çok yaygındır. Oysa, bu yaşlardaki çocuklar, elverişsiz şartlarda, ülkenin yasalarına göre yasak olduğu için, gizli çalıştırılmaktadırlar. Bu duruma derhal son verilmelidir.

Önümüzdeki tasarı, çocukların bizzat kendilerini ilgilendiren konularla ilgili davalarda, onların hak ve menfaatlarını en iyi şekilde korumayı amaçlayan bir kurumsal mekanizma öngörmüştür. 9 Haziran 1999 tarihinde imzalanan bu sözleşmeyle, esasen, ülkemizin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin çocuklara tanıdığı hakların çocuklara kullandırılmasını temin amacıyla her türlü yasal, idari ve diğer tedbirleri alma ve çocuğun her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkını uygulamaya geçirmek amaçlanıyor.

Daha yetişkinler için bile demokratikleşme sorununun birinci sırada bir sorun olarak yer aldığı Türkiye'de, çocukların kendilerini ifade etmelerinin bu sözleşme münasebetiyle gündeme ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna gelmesi -buruk bir sevindirme de olsa- sevindirici bir olaydır.

Üniversitelerinde düşünce ve kıyafet yüzünden kendini ifade etmelerine izin verilmeyen üniversite gençleri gözlerimizin içine bakarken, onların kardeşlerinin kendilerini ifade etme haklarını kazanmaları, bu nedenle, buruk bir sevinçle karşılanabilecek bir durumdur.

18 yaşına ulaşmamış çocuklar için geçerli olan bu sözleşme ile çocukların kendilerini ifade etme imkân ve özgürlüğünü kullanabilmeleri, tabii ki, tek başına mümkün olmayacaktır. Bu, bir gelişmişlik düzeyi sorunu olarak belli bir kültürü oluşturmakla halledilebilecek bir sorundur; ama, mademki Avrupa Konseyine üye devletlerin birlikte ulaşmayı planladıkları bir gelişmedir. Türkiye de bu gelişmelerin dışında kalmayıp çocuk haklarının kullanılmasının önündeki engelleri kaldırmalı ve gereken kolaylıkları sağlayabilecek tedbirleri almalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuklara her yaşta, her alanda yaşanabilir bir dünya bırakmak için, başta eğitim ve sağlık olmak üzere, uluslararası sözleşmelere uymak ve yürütülen çabalara katkıda bulunma konusunda herkese büyük bir sorumluluk düşmektedir. Bunun da birinci koşulu, çocuk haklarına saygılı olmaktır.

Ülkemizin en değerli varlığı olan çocuklarımızın hak ettikleri bir sosyoekonomik ortamda yetişmeleri ve yaşamlarını sürdürmeleri devletimizin temel görevlerindedir.

Devlet ve millet olarak, 21 inci Yüzyıl dünyasının gerisinde kalmamak ve çocuklarımızın yaşam koşullarını iyileştirebilmek için, öncelikle onlara çağın gerektirdiği bilgi ve becerileri kazandırmak zorundayız.

Bugün maalesef, ülkemizde çocuk ölümleri oranı normal standartların çok üzerindedir. Bu konuda ülke olarak daha çok çaba sarf etmek ve gerekli tedbirleri acil olarak almak zorundayız. Ayrıca, binlerce çocuk, ailesinden uzak, sokaklarda büyük tehlikelerle birlikte yaşamlarını sürdürmektedirler. Sokak çocuklarına sahip çıkılması, onların topluma kazandırılması, devlet ve millet olarak bizleri bekleyen en önemli ve en büyük sorumluluktur.

Sokakta yaşayan ve suça yönelen çocukların aile ortamı içerisinde yetiştirilerek topluma kazandırılması ve geleceğe hazırlanması, istihdam sorununun çözülerek çocukların ticari bir istismar aracı olmalarının önlenmesi, özürsüz, engelli, kimsesiz, korumaya muhtaç çocuklarımıza da

gerekli eğitimin yanı sıra her türlü hizmetin verilebilmesi, önemle üzerinde durulması gereken hususlardır.

Ülkemizde 500 000'in üzerinde kimsesiz çocuk bulunmaktadır; ancak, bunun sadece 30 000'ine bakılabilmektedir. Özürlü ve koruyucu aile uygulamasının mutlaka geliştirilmesi ve kimsesiz çocuklarımıza gerekli olan sevgi ve şefkatin aile ortamında verilmesi gerekmektedir.

Daha iyi bir Türkiye, daha büyük bir Türkiye, çağdaş uygarlık hedefine ulaşmış, ileri bir Türkiye yaratmak istiyorsak, en büyük yatırımı geleceğimizi emanet ettiğimiz çocuklarımıza yapmak, devletin asli görevidir.

Bu düşünceler istikametinde, söz konusu tasarıya Doğru Yol Partisi olarak olumlu baktığımızı ve destekleyeceğimizi ifade ederek, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ediyorum Sayın Ulupınar.

Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini Ankara Milletvekili Sayın Ayşe Gürocağ ifade edecekler. (DSP sıralarından alkışlar)

Buyurun efendim.

Süreniz 20 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA AYŞE GÜROCAĞ (Ankara)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı hakkında Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Başlangıçta, çocuğun çalışması kavramı çerçevesinde gelişen çocuğun korunması kavramı, zaman içerisinde eğitim ve refah hakkını da içine alacak şekilde korumayı ve hatta aileye karşı korumayı da kapsar hale geldi; çünkü, çocuklar sadece ailelerin değil aynı zamanda toplumun, ülkenin geleceğidir. Bu gelişme, devletlerin, çocukların korunmasına ilişkin görevlerini genişletti. Bugün burada, ülkemiz tarafından onaylanmasını görüşmekte olduğumuz Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi işte bu sürecin bir parçası.

Çocuk, ülkemizin de onaylanmış olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesine göre, rüşt yaşından küçük olandır. Bizim ülkemizde bu yaş, Medeni Kanuna göre 18'dir; ancak, çeşitli kanunlarımızda, çocuk ve çocukluk dönemine ilişkin ortak bir tanım mevcut değildir. Böyle bir tanımın yapılabilmesi, mevcut ekonomik, sosyal ve kültürel özellikler nedeniyle kolay olmasa bile, hükümetimiz, bu çalışmaları ilgi ve özenle sürdürmektedir.

1997 yılında yapılan nüfus tespitine göre ülkemizde, 18 yaşından küçük 23 milyon çocuk bulunmaktadır. Yani, her 3 yurttaşımızdan 1'i çocukluk çağındadır. Genç nüfus bir ülke için hem avantaj hem de dezavantajdır. Avantaj; çünkü, sağlıklı bakılan, yeterince beslenen, iyi eğitilen, iyi yetiştirilen bir nüfus, ülkemizin, gelecekte güçlü bir insan kaynağına sahip olacağına garantisidir. Dezavantaj; çünkü, bütün gelişmekte olan ülkelerdeki gibi, bu ihtiyaçlara cevap vermeye ayırabileceğimiz yeterli kaynağı yaratma sorunumuz var.

Tüm dünyada olduğu gibi bizim ülkemizde de çocukların sorunları ailelerin sorunlarından ve diğer yaş gruplarının sorunlarından ayrı düşünülemez. otuz yıl devam eden yüksek enflasyon, işsizliğin yaygınlığı, gelir dağılımının bozukluğu, yoksulluk, gelir devamlılığı güvencesinin düşüklüğü, sosyal güvenlik, yeterince yararlanamama gibi ekonomik sorunlar; kırdan kente göç, yeterli ve kaliteli eğitim, yeterli sağlık hizmetleri, bireyin özelliklerini dikkate alan ve herkese ihtiyaç duy-

duğu şekilde ayrımlı hizmet sunan kamu hizmetleri gibi sosyal sorunlarımız, çocuklarımızı derinden etkiliyor. Hükümetimizin düzeltmeye, değiştirmeye çalıştığı bu koşullar, çocukları, hem aileleri aracılığıyla hem de ülke kaynaklarının yeterince gelişememesi aracılığıyla etkiliyor; hatta, gelişme çağında olmaları nedeniyle, onlar, bu sorunlardan yetişkinlere oranla daha da fazla etkileniyorlar.

Sekiz yıllık temel eğitime geçmiş olmamız önemli bir başarıdır. Özellikle, kötü gelenekler nedeniyle eğitim hakkından yeterince yararlanamayan kız çocuklarımız için sekiz yıllık eğitimin yararlarını görmeye başladık. Eğitimden bir şekilde kopmuş çocuklarımızı, yeniden okula kazanmak için, çalışan çocuklarımızı ailelerine destek vererek eğitime kazanmak için, çalışan çocuklara daha yaygın şekilde yasal düzenlemelerden yararlanma imkânı sağlamak için, özürü çocuklarımızın eğitimden yararlanmasını sağlamak için, özürü çocukların ailelerini kucaklamak için, korunmaya muhtaç çocuklarımızın tümüne destek verebilmek için elbirliğiyle çalışmalıyız.

Sokak çocukları ve sokakta çalışan çocuklar gerçeği, hepimizi her gün çarpıyor ve üzüyor. Bu çocuklar için toplumsal dayanışmayı hep birlikte oluşturmak zorundayız. Evlat edinme, korucu ailelik gibi konularda toplumsal ilgi ve duyarlılığı artırmamız gerek.

Çocuk mahkemelerini kurma kararını 1982'de aldık. Kurulmuş mahkeme sayısı, hâlâ, sadece 6. Suçlu çocukların, suça açık durumdaki çocukların ve suça yönelen çocukların sayısının artmaması için, aile yapımızı demokratikleştirmemiz, çocuk dostu aile ortamı yaratmamız gerek. Bunun için, ailelerimizi daha fazla desteklememiz, çocuklarımıza, saygı ve sevgi görerek büyüme imkânı vermemiz gerek. Bunları yapmak için parasal kaynaklardan daha önemli olan duyarlılık ve bilinçtir. Bu duyarlılık ve bilinç, mayamızda var. Onu kullanma becerimizi de elbirliğiyle geliştirebiliriz; yoksa, kaynaklarımızı artırma eğiliminde olan çocuk suçluluğunun sonuçlarına harcamak zorunda kalacağız.

Tüm bu konularda hükümetimiz, bakanlarımız, kamu personelimiz ve sivil toplum örgütlerimiz yoğun çaba harcıyorlar, hırsıyla çalışıyorlar. Hepsine teşekkür borçluyuz; bu alanda emeği geçmiş herkese minnettarız; çünkü, bu alanda yapılan her şey, ülkemizin güçlü bir geleceğe kavuşmasına, insanımızın mutluluk ve refahına katkıda bulunmaktadır. Bu, ulusal bir meseledir. Bu alanda hepimizin elbirliğiyle çalışmasına, katkısına ihtiyaç vardır. Gelin, çocuklarımızın durumunu iyileştirmeye yönelik ulusal eylem planımızın uygulanmasını da elbirliğiyle sürdürüp geliştirelim.

Onaylanacak olan Avrupa Sözleşmesi, özellikle adli sistemde çocukların haklarının ve çıkarlarının korunmasında uluslararası standartların oluşturulmasını hedeflemektedir; adli sistemde, aile hukuku dahil, çocukların görüşlerinin ve tercihlerinin de dikkate alındığı bir tarz oluşturulmasını sağlamaya yöneliktir.

Geleceğin demokrat ve ülkesine bağlı yetişkinlerini oluşturmak, çocukluktan ve aile ortamından başlayarak, insana insan değeri vermekten, çocukların da kişilikli olmalarına imkân tanımaktan geçiyor. Aile içindeki demokrasi ülkemiz demokrasisine yansıyor, hatta, demokrasinin rengini, gelişmişlik düzeyini belirleyen önemli bir rol oynuyor.

Adli sistemimizde çocukların görüş ve tercihlerinin alınmasını sağlayan düzenlemeler ve uygulamalar önemli ölçüde mevcuttur. Bu sözleşmeyle bu düzenleme ve uygulamalar, uluslararası denetime bir kez daha açılmış olacaktır. Avrupa Birliğine uyum sürecinde olan bir ülke olarak, bu denetimi açılmayı gerekli, zorunlu görüyoruz.

Onaylanacak olan sözleşme, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi gibi, çocukların görüş ve tercihlerini beyan haklarını, onların görüş ve tercihlerinin dikkate alınması esasını, yani, çocukların katılımını öngörmektedir. Bu açıdan, ülkemizde gerek politikalar gerekse bu uy-

gulamalarda eksiklerimiz de bulunmaktadır. Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasıyla birlikte, bu açıkları hızla kapatmaya ihtiyacımız olacaktır. Bu durumun sürdürülmekte olan çalışmalarımızı hızlandıracak bir etki yapmasını, teşvik edici olmasını bekliyoruz.

Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Güröcak'a teşekkür ediyorum.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Buyurun Sayın Kayayerli.(MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

MHP GRUBU ADINA MÜJDAT KAYAYERLİ (Afyon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 549 sıra sayılı Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı hakkında, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiyemizde 0-18 yaş arasındaki nüfus, aşağı yukarı, 18 milyon civarındadır. Yılda 1 400 000 çocuk dünyaya gelmektedir. Ülkemizde, şiddete maruz kalan çocuklara yönelik hak ihlallerinin izlenmesi ise, gereği kadar yapılamamaktadır. Bu sebeple, çocuk istismarının önlenmesine yönelik projelerin uygulanmasına bir türlü başlanamamıştır. 15-24 yaş arasındaki çocuklarımızda intihar olayları da daha çok göze çarpmaktadır. Diğer taraftan, ülkemizde, zorluk çeken çocuklarımızın yüzde 10'u, bazen işkenceye de maruz kalmaktadır. Her 3 çocuktan 1'i sağlıklı beslenemediği için, çocuklarımızın gelişemediği ortamlar da vardır. Öyleyse, Türk toplumu olarak iki seçeneğimiz vardır; ya çocuklarımıza seyirci kalacağız ya da çocuklarımız için milletimizin aklını harekete geçirerek, çocuklarımızın haklarını koruyucu kanunlar çıkarmaya, sözleşmeleri uygulamaya kararlı olacağız. Türkiye'de çocuk hakları, Anayasanın 41 inci ve 61 inci maddeleriyle güvenceye bağlanmış durumdadır. Çocuğa, düşünce, ifade ve benzeri haklar tanıyan çocuk haklarına ilişkin sözleşme, ülkemiz insanlarına faydalı olacaktır. 20 Kasım 1989'da, Birleşmiş Milletlerin kabul ettiği Dünya Çocuk Hakları Beyannamesiyle de, ülkemizde faydalı çalışmalar yapılmıştır.

Çocuklar, Türk kültüründe birer çiçektir. "Anne kalbi, çocuğun okuludur", "aç aman bilmez, çocuk zaman bilmez", "Türk çocuğu çok zekidir", "bugünün küçüğü, yarının büyüğüdür", "çocukları mutlu olan milletlere ne mutlu." İşte, bu sözler, bizim kendi kültürümüzün çocuklar için vermiş olduğu belli ifadelerdir, Türk kültürünün birer parçasıdır.

Çocuklarımız, allenin en kıymetli varlıkları, Türk Milletinin teminatı, geleceği ve yapı taşlarıdır. Mutlu, huzurlu ve parlak hayatın anahtarı onlarda olduğu için, Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının önemi ortadadır.

Çocuklar da bir bireydir, kesinlikle aşağılanmamalıdır. Çocuklarımızın, her çocuğun sevgi ile, saygı ile, ilgi ve her türlü hizmetlerden yararlanma hakkı vardır. Sözleşmede, çocukların insan olarak haklarının korunması için, adli bir makam önünde, kendilerini ilgilendiren bir davada görüşlerinin açıklanmasında yardımcı olmak üzere tercih edecekleri bir şahsın yardımlarını talep ettiği takdirde, bir avukatın atanmasını istemek, bir temsilci tayin edilmesini talep etme hakkı ve görüşlerini açıklama hakkı tanınacaktır. Bu bakımdan, bu tasarı çok önemlidir.

Özellikle, iyi bakım, iyi yetiştirme ve çocuğa uygun bir eğitim, her yerde ilgi, sevgi ve yardım görme, her Türk çocuğunun hakkıdır. Resmî, özel her kurum ve yurttaş, bu çocuk hakkını tanımak, elindeki imkânlarla onu gerçekleştirmekle yükümlüdür. Sıkıntı içinde bulunan çocuğun kurtarılması

her şeyden önce gelir. 16 yaşından önce hiçbir çocuk, resmi öğreniminden alıkonularak özel işlerde çalıştırılmaz. Her ana baba, kendi çocuğunun iyi bakımı gibi, bilgili, becerikli ve iyi yetiştirilmesini sağlamakla yükümlüdür. Çocuk, orta eğitime devam etmiyorsa, devletimizin açtığı kurslara giderek, bilgi ve becerilerini geliştirici kurslara gönderilir. Anne ve babanın yetmediği hallerde bu ödev, çocuğun birinci derecede yakın akrabasına ve ilgili devlet kurumlarına düşer. İlköğretimden sonra, orta dereceli okullara veya meslek okullarına devam edemeyen çocuklar için teknik ve tarımla ilgili bilgi ve beceri veren kursların açılması, gerekli eşya, araç ve gereçlerin zamanında sağlanması ve çocukların bunlardan yeteri kadar yararlanmasının temini, bütün idarî amirlerimizin, belediye başkanlarının, muhtarların ve millî eğitim idarecilerinin görevidir.

Engelli ve uyumsuz çocukların iyileştirilmeleri, sıkıntı içindeki çocukların kurtarılması, kendilerine uygun meslek için kendi hayatlarını kazanacak derecede başarılı ve güçlü yetişmeleri ve uygun işlere yerleştirilmeleri, ana babayla birlikte devletimizin bu amaçla kurulmuş örgütlerinin görevidir.

Üstün yetenekli çocuklar, devlet ve ailelerin de yardımıyla en geniş yetiştirme araç ve imkânlarına kavuşturulmalıdır.

İşte burada sıraladığım ve Çocuk Hakları Bildirgesiyle de belirtilen bu haklar, hiçbir istisna olmaksızın, ırk, renk, cinsiyet, din ya da milliyet ayrımı yapılmadan dünyada bütün çocuklara uygulanmalıdır.

Çocukların gelişimini güvence altına almak için, özel koruma, fırsat ve imkân sağlanmalıdır. Çocukların bir isim ve tabiiyet edinme hakları da vardır; yeterli beslenme, barınma, eğlenme dahil olmak üzere, sosyal güvenlik hakları vardır. Çocuklar, kısaca, her türlü ihmal, kötü muamele ve sömürüye karşı korunma hakkına sahiptir.

Milliyetçi Hareket Partisi, bu kanun tasarısıyla, çocuk hakları konusunda uluslararası sözleşmelerin gerektirdiği yükümlülüklerini yerine getirmenin gayreti içindedir. Özellikle çocuklarımızın geleceğini, ülkemizin umudunu oluşturan gençlerin umutlarını, isteklerini ve endişelerini bilmek, çözüm yolu bulmak, Milliyetçi Hareket Partisi için çok önemlidir.

Türk kamuoyu, çocuklar konusunda duyarlı hale getirilmelidir. Çocuklarımıza kazandıramadığımız dürüstlük, geleneğe saygı, inanca bağlılık, devlete ve millete bağlılık, düşünme ve davranma yeteneği, yurttaşlık bilinci ve nihayet, daha iyi bir dünya için mücadele bilinci ve uzlaşma şuurunu verecek politikalar uygulanmalıdır.

Çocuklarımızı yalnızlık duygusundan kurtaracak olan bu tasarıya "evet" oyu vereceğimizi belirtmek istiyorum. Çünkü, çocuklarımızı, toplumsal sorumluluğunu kavrayan, gençliğini yaşayabilen, yaşlı kuşaklarla, aileleriyle iletişim kurabilen, vurdum duymaz olmayan, ideal sahibi olan, iyi bir öğrenci özelliğini kazandıran, kişiliğinin gelişmesine yardımcı olan, boş zamanlarını değerlendirilen bir tavır içinde olmamız, hepimizin görevidir.

İlköğretime, insan hakları dersi konuldu; bu derste çocuk haklarını da vermeliyiz. Böylece, çocuklarımıza, ilkönce, hangi haklara sahip olduklarını anlatmalıyız. Binlerce çocuğu, tehlike sağan sokaklarda yalnız bırakamayız. Bu ifadeye, üniversitelerimizin, sivil toplum örgütlerinin ve çocukların cevapları aynıdır; aile içi şiddet. Bu problemi çözmeliyiz. Bu problemin, hızlı kentleşme, göç, yanlış kalkınma stratejileri, adaletsiz ulusal gelir dağılımından kaynaklandığı da bir gerçektir.

İnsanlar ve devletler, çocuk hakları ihlallerini önlemeye yönelik sözleşmeler, beyannameler hazırlıyor; ancak, yazılı metinlere atılan imzaların gücü, şiddeti, çocuklarımızın haklarını çözmeye yetmiyor.

"Barış, bir insan hakkıdır. Savaşı yok etmenin tam zamanıdır" girişimleri, 21 inci Yüzyılda eğitimle birleştirilmesi gereken en önemli düşüncedir.

Bu düşünce ve duygularla, bu tasarıya "evet" oyu vereceğimizi belirtiyor, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına tasarının bütün çocuklarımıza, bütün dünya çocuklarına ve Türk çocuklarına hayırlı olmasını diliyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.(Alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşan, Afyon Milletvekili Sayın Müjdat Kayayerli'ye teşekkür ediyorum.

Şimdi, Fazilet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hüseyin Kansu görüşecekler.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

FP GRUBU ADINA HÜSEYİN KANSU (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 549 sıra sayılı Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; şahsım ve Grubum adına Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dünya nüfusu 1999 yılında 6 milyar sınırını aşmıştır. Çocuk nüfusu ise 2 milyar 700 milyon civarındadır. Dünyada 8 000'i ishalden olmak üzere, her gün ölen çocuk sayısı 35 000 iken, önlenebilir veya tedavi edilebilir hastalıklardan ölen çocuk sayısı her yıl 4 milyon civarındadır. 160 milyon çocuk bulaşıcı hastalık tehdidi altındadır, 800 milyon çocuk yeterli ve sağlıklı beslenememektedir, 220 milyon çocuk mutlak yoksulluk düzeyinde yaşarken, 1 milyar çocuk sağlıklı ev ortamından yoksun büyümektedir. Dakikada açlıktan ölen çocuk sayısı 15'tir. Her yıl, dünyada 15 milyon çocuk anne olmaktadır. 5-14 yaş gurubunda 272 milyon çocuk çalıştırılmaktadır.

Türkiye'de ise, 2000 yılı itibariyle 0-18 yaş grubu çocuk nüfusu 25 100 000 civarındadır ve toplam nüfus içerisindeki payının yüzde 38,4 olduğu tahmin edilmektedir. Türkiye'de, kimsesiz çocuk sayısı 700 000 iken, himaye edilen çocuk sayısı sadece 21 200'dür. 6-14 yaş grubundaki yaklaşık 12 milyon çocuğumuzun, yaklaşık yarısının çalıştığı tahmin edilmektedir.

Ülkemizde, 1999 yılı itibariyle, 3 milyon civarında özürü çocuk olduğu tahmin edilmektedir. Çocukların çoğu, önlenebilir nedenlerle özürü doğmakta veya özürü olma riski taşımaktadır. Yine, çocuk ölümlerinin önemli bir kısmı, önlenebilir hastalıklardan meydana gelmektedir. Çocuk sağlığı göstergelerinde, bölgelerimiz arasında kırsal alan, kent ve kent içi alanlarda önemli farklılıklar mevcuttur. Kimsesiz, aile ve yakın çevresinde yaşamaya riskli olan çocuklar yönünden, aile dışında alternatif bakım modellerinin geliştirilip yaygınlaştırılması hâlâ önemini korumaktadır.

İletişim araçlarında şiddet, cinsellik ve istismar içeren, madde bağımlılığını, sigara kullanımı ve tüketimi özendirilen yayın ve programlar, çocuklarımızı olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir.

Özetle, dünyada ve ülkemizde, çocukların eğitim, sağlık ve çalışma hayatına ilişkin sorunları, çocuk işçiliği, sokak çocukları ve sokakta çalışan çocuklar sorunları hâlâ önemini korumaktadır. Oysa çocuklarımız, ülkemiz ve milletimizin geleceğidir. Çocuklarını iyi yetiştiremeyen bir milletin geleceğinin de pek parlak olacağı söylenemez.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; uluslararası alanda çocukların bu sorunlarına eğilen ve çocuk hakları kavramını yerleştiren önemli belgelerden biri de, 54 maddeden müteşekkil 1989 tarih-

li Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesidir. Meclisimiz, bu Sözleşmeyi, 1995 yılında onaylamıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; işte bugün onaylanmak üzere önümüze gelen ve ülkemiz tarafından 9 Haziran 1999 tarihinde imzalanan, 25 Ocak 1996 tarihli Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi, Türkiye'nin de tarafı olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin 4 üncü ve 12 nci maddelerinin uygulamaya geçirilmesi anlayışına dayanmaktadır. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin 4 üncü maddesi "taraf devletler, bu sözleşmede tanınan hakların uygulanması amacıyla gereken her türlü yasal, idari ve diğer önemleri alırlar. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklara ilişkin olarak, taraf devletler, eldeki kaynaklarını olabildiğince geniş tutarak, gerekirse uluslararası işbirliği çerçevesinde bu tür önemler alırlar" şeklindedir.

12 nci maddesi ise;

"1 Taraf devletler, görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocuğun kendini ilgilendiren her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkını, bu görüşlere çocuğun yaşı ve olgunluk derecesine uygun olarak gereken özen gösterilmek suretiyle tanırlar.

2. Bu amaçla, çocuğu etkileyen herhangi bir adli veya idari kovuşturmada çocuğun ya doğrudan doğruya veya bir temsilci ya da uygun bir makam yoluyla dinlenmesi fırsatı, ulusal yasanın usule ilişkin kurallarına uygun olarak, çocuğa özellikle sağlanacaktır" biçimindedir.

Bugün onaylanması için önümüze gelen sözleşmede, çocukların birey ve insan olarak haklarının korunması için, adli bir makam önünde, kendilerini ilgilendiren davalarda, usule ilişkin bazı haklar tanınması; bu hakların, bizzat kendileri veya diğer şahıslar ya da kurumlar aracılığıyla kullanılmasının kolaylaştırılması hususunda hükümler yer almaktadır. Sözleşme, konuyu özel hukuk boyutuyla ele almakta, yoksa ceza hukuku alanında herhangi bir düzenleme getirmemektedir.

Sözleşme, çocukların, adli bir makam önünde, boşanma, velayet ve şahsi ilişki kurulması gibi kendilerini etkileyen aile hukuku davalarına katılmak, tercih ve görüşlerini açıklamak, bilgilendirilmek, görüş ve arzuları dikkate alınmak suretiyle, çocuğun en fazla yararına olabilecek çözümlerin bulunması amacına matuftur.

5 kısım altında 26 maddeden oluşan sözleşmenin çocuk haklarının kullanılmasına ilişkin getirdiği başlıca hak ve yükümlülükleri şöyle sıralayabiliriz:

Sözleşmenin 3 üncü maddesine göre, tercihlerini adli makama iletmek yükümlülüğü öngörülmüştür.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önemli olan, bu tür anlaşmaların sadece onaylanması değil, getirmiş olduğu ilke ve standartların iç hukuka doğru ve zamanında yansıtılması, etkin bir şekilde uygulanması ve izlenmesidir. 1995 yılında onaylanarak yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde öngörülen ilke ve standartlar bile, iç hukukumuza henüz tam anlamıyla yansıtılmamıştır.

Bu düşüncelerle, Grubumuzun bu yasayı desteklediğini ifade ediyor, şahsım ve Grubum adına Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kansu.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Komasyon Başkanımız konuşacaklar.

Buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI KÂMRAN İNAN (Van) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, söz alan grupların sayın sözcülerinin bu son derece önemli tasarıya ittifak halinde destek vermelerine teşekkürlerimizi arz ediyoruz.

Gerçekten, yarınımızın teminatı olan çocukları koruma yolunda önemli bir adım atılmakta, ciddi bir tedbir alınmaktadır; ancak, bunu yaparken, gerçekleri de belki bu vesileyle hatırlatmakta fayda vardır.

Bu, çocuklarla ilgili katıldığımız milletlerarası sözleşmeler mevcut, millî hukukumuzda alınmış çok ciddi tedbirler var; ama, bunun yanında, bir de gerçeklerimiz var. Kanunlar, ancak gereği gibi uygulandığı takdirde beklenen neticeyi verebilir. Gerçeklerimiz ise, maalesef, bilhassa çocuklar alanında hepimizi rahatsız etmesi, düşündürmesi gereken ciddiyette. Yalnız İstanbul İlinde 200 000'e yakın sahipsiz, sokakta çocuk bulunduğu iddiası var, 1 milyona yakın çocuk okula gidememekte, onbinlerce, hatta yüzbinlerce çocuk gerekli sağlık hizmetini görememektedir, onbinlerce çocuk aile içi kötü muameleyle karşı karşıya bulunmaktadır; bu meseleleri unutmamak lazım. Sadece kanun yapmak eğer meselelerin çözümü demek olsaydı, Türkiye'nin, bugün hiçbir meselesi kalmazdı. Dünyada, kanun sayısı bakımından en zengin memleketiz; 13 000'e yakın kanunumuz var; ama, bunların yüzde kaç uygulanıyor ve bunların yüzde kaç bizim hayatımızda etkili bir hale gelebiliyor, buna bakmak lazımdır.

Bu alanda yapmamız gerekenler, alınması gereken büyük tedbirler bulunmaktadır. Bunu da, bu vesileyle, sayın hükümete, tabii, Yüce Meclisin ve milletimizin bir çağrısı ve ricası olarak intikal ettirmek gerekir. Hakikaten, kendi geleceğinin teminatı olan çocuklar konusunda yeterince, gerekli tedbirleri almayan ve hassasiyet göstermeyen toplumlar, ileride çok büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalır.

Nüfusumuzun artmasını, bir sayın sözcü "bir dezavantaj olabilir" diye ifade ettiler. Bana göre, bir devletin ve bir milletin en büyük zenginliği nüfustur; ama, bu zenginliği çağdaş bir şekilde değerlendirmek ve yetiştirmek, kendi hizmetine, devletin ve milletin hizmetine sokmak kaydıyla.

Bu hususları belirtmek ihtiyacını hissettim. Saygılarımla arz ederim efendim. (Alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Komisyon Başkanı Sayın Kâmrân İnan'a, biz de teşekkür ediyoruz.

Şahısları adına söz taleplerini sırasıyla okuyorum: Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat, İstanbul Milletvekili Sayın Masum Türker, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya ve Adana Milletvekili Sayın Yakup Budak.

İlk söz, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat'a aittir.

Buyurun efendim.

Süreniz 10 dakika.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 549 sıra sayılı Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının tümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; hepimizi saygıyla selamlarım.

Tasarının genel gerekçesinde de belirtildiği üzere, tasarı, ülkemiz tarafından 9 Haziran 1999 tarihinde imzalanan, 25 Ocak 1996 tarihli Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleş-

mesi, Türkiye'nin taraf bulunduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin, taraf devletlere, bu sözleşmede tanınan hakların uygulanması amacıyla her türlü yasal, idari ve diğer önlemleri alma yükümlülüğü getiren 4 üncü ve çocuğun her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme haklarına dair 12 nci maddelerinin uygulamaya geçirilmesi anlayışına dayanmaktadır.

Sözleşmenin 1 inci maddesinin birinci paragrafı uyarınca, sözleşme hükümleri, 18 yaşın altında bulunan çocuklar hakkında uygulanacaktır. Sözleşmede, çocukların, birey ve insan olarak haklarının korunması için, adli bir makam önünde kendilerini ilgilendiren davalarda, bazı usulî haklar tanınması ve boşanma, velayet gibi kendilerini etkileyen aile hukuku davalarına katılmak, tercih ve görüşlerini açıklamak ve bilgilendirme olanağı tanınmasıyla ilgilidir. Sözleşme, konuyu, özel hukuka ilişkin boyutlarıyla ele almakta, ceza hukuku alanında herhangi bir düzenleme getirmemektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; en geniş anlamıyla çocuk hukuku, özel hukuk, ceza hukuku, sosyal hukuk ve kamu hukuku ile uluslararası bildiri ve sözleşmelerde bulunan ve çocukların haklarını düzenleyen kuralların bütününden oluşur. Çocuk haklarıysa, özel hukuk, sosyal hukuk, kamu hukuku ve uluslararası hukukta yer alan kuralların çocuklara tanıdığı yetkileri kapsar. Çocuk hakları, çocukları korumak, onları bağımsız ve sorumlu bir yetişkin yaşamına hazırlamak amacıyla çocuklara hukuk kuralları tarafından tanınan yetkilere sahiptir. Bu haklar, güçsüzlüğünden ve deneyimsizliğinden dolayı, çocuğa özel bir koruma ve özen sağlamak, yetişkin olduğunda onu kendi başına bağımsız kararlar alabilecek olgunluğa ulaştırmaktır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin katılma hakları, çocuğun, ailede ve toplumda aktif bir rol kazanmasını sağlamaya yönelik haklardır. Bu haklar, görüşlerini açıklama ve kendisini ilgilendiren konularda karara katılma, dernek kurma ve barış içinde toplanma haklarıdır. Hukuk sistemi içerisinde, çocuk yararının önceliği, birinci önceliktir. Bu çocuğun aile içerisinde korunmasında, çocuğun yararları ile ana-babasının ya da diğer kişilerin yararları çatıştığında, çocuğun yararlarına öncelik tanınmasıdır.

20 Kasım 1989 tarihli Çocuk Haklarına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesini, Türkiye, 29-30 Eylül 1990 tarihleri arasında Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde toplanan Çocuklar İçin Dünya Zirvesinde imzalamıştır.

Bu sözleşme, dünya çocuklarının insan hakları yasası sayılmaktadır. Sözleşmenin dayandığı temel fikir şudur: Tek tek her çocuk, içerisinde bulunduğu durumun geliştirilmesi, toplumun aktif ve sorumlu bir üyesi durumuna gelebilmesi için ayrılan kaynaklardan yararlanma hakkına sahiptir.

Sözleşmenin amacı, çocukların korunması için evrensel ilkeler belirlemek, onları, her türlü ihmâl, istismar ve kötü muamelelere karşı korumaktır. Bunun yanında, sözleşme, çocukların potansiyellerinin ve yeteneklerinin gelişmesini sağlayacak programlar için bir çerçeve oluşturmak amacıyla da gütmektedir.

Sözleşme, uluslararası hukuk açısından, çocuklara yönelik tutum ve davranışlara ilişkin evrensel standartları düzenleyen ve bağlayıcı güce sahip hukuksal bir metindir.

İş hukuku açısından ise, sözleşme, 1982 Anayasasına göre kanun hükmündedir. Anayasamızın 90 ıncı maddesinin birinci fıkrasına göre, Türkiye cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak anlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır. 90 ıncı maddenin beşinci fıkrasına göre ise, usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası anlaşmalar kanun hükmündedir. Anayasaya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurulamaz.

Sözleşmenin, üç önemli uygulama sorunu vardır:

Birincisi, sözleşmeyle benimsenen hukuksal ve ahlaki yaklaşımların, ayrıntılı bir şekilde, eğitim programlarına sokulmasıdır. Bu konuda, Millî Eğitim Bakanlığına önemli görevler düşmektedir.

İkincisi, iç hukukumuzda, sözleşmeyle bağdaşmayan hükümlerin kaldırılması ve sözleşmenin öngördüğü yeni düzenlemelerin yapılmasıdır. Burada da, önemli ölçüde, Adalet Bakanlığına görev düşmektedir.

Üçüncüsü de, bu kuralları yaşama geçirecek yapısal ve örgütsel önlemlerin alınmasıdır. Bu da, önemli ölçüde, parlamento ve hükümetlere düşen görevdir.

Çocuğun görüşlerinin dikkate alınmasını belirleyen 12 nci madde, sözleşmenin temel ilkelerinden birisidir. Görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocukların, kendilerini ilgilendiren bir konu ya da işlem sırasında serbestçe görüşlerini ifade edebilme hakkına sahip olmaları ve bu görüşün -yaşı ve olgunluk derecesi dikkate alınarak- değerlendirilme zorunluluğu vardır.

Çocukların Haklarının Uygulanmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi de, çocuklarla ilgili karar vermek durumunda olan adli ya da yönetsel makamlarca, çocuğun görüşünün alınmasını, çocuğa görüşünü ifade etme olanağı sağlanmasını ve bu görüşlere gerekli ağırlığın verilmesini öngörmektedir.

Çocukların görüşlerinin alınması ve kararlara katılması, gerek aile ve gerekse toplum bakımından çok önemlidir. Karar alma durumunda olanlar, çocuğun katılım hakkını reddettikleri takdirde, yaşamsal önemdeki bilgi ve görüşlerden yoksun kalabilirler. Çocuğun belirttiği düşünce ve görüş bazılarını rahatsız etse de, kuşkusuz, dikkate alınması gereken yeni bir boyut oluşturur.

Çocuk Hakları Sözleşmesi, gerek bu ilkesi gerekse diğer ilke ve hükümleriyle, ülkelerden, çocuğun toplumda bir birey olarak yaşantısını sürdürmeye eksiksiz biçimde hazırlanmasını, Birleşmiş Milletlerin kuruluş bildirgesinde yer alan barış, onur, hoşgörü, özgürlük, eşitlik ve dayanışma idealleriyle yetiştirilmesini istemektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz da, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin, bilhassa, günümüz Türkiye'sinde büyük önem taşıyan maddelerinden söz etmek isteriz. Bu maddeler, biraz önce belirttiğimiz, görüş ve düşüncelerini açıklama, bilgi alma hakkını düzenleyen 12 nci madde, düşünme ve düşüncüyü açıklama, vicdan ve din özgürlüğünü düzenleyen 13 ve 14 üncü maddelerdir. Bu maddelere göre, taraf devletler, çocuğun düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne saygı gösterirler. Çocuk, düşüncesini özgürce açıklama hakkına sahiptir. Bu hak, ülke sınırlarına bağlı olmaksızın, yazılı, sözlü, basılı, sanatsal biçimde veya çocuğun seçeceği başka bir araçla yapmak istemesidir. Ülkemizde bugün, bırakın çocukların, başbakanların, bakanların konuşma, büyükşehir belediye başkanlarının şiir okuma özgürlükleri var mıdır?! Ülkemizde, hâlâ , 312 nci madde gibi, düşüncüyü yasaklayan kanun maddeleri varken, bu sözleşmelerin uygulama alanı olacak mıdır?!

15 inci maddeyle, dernek kurma, barışçı toplanma özgürlüğü düzenlenmiştir. Yine ülkemizde, bırakın çocukların dernek kurma özgürlüğünü, büyüklerin, yani bizlerin, siyasi parti kurma ve yaşatma özgürlüğü ne boyuttadır ki, çocukların dernek kurma özgürlüğü de o boyutta olsun?!

Özel yaşam, aile, konut, haberleşme özgürlüğü de 16 ncı maddeyle düzenlenmiştir. Bu maddede "hiçbir çocuğun özel yaşantısına, konut ve iletişimine, keyfi ve haksız biçimde müdahale edilemez, onur ve saygınlığı zedelenemez" denilmektedir. Yine ülkemizde, onbinlerce çocuk sokak-

larda yaşarken, hangi konut özgürlüğünden; bugün bile bakanların telefonları kanunlara aykırı biçimde dinlenirken, hangi çocukların iletişim özgürlüğünden bahsedeceğiz?!

37 nci maddeyle, kötü muamele ve işkenceye tabi tutulmama hakkı... Bu maddede "hiçbir çocuk, işkenceye, zalimce davranışlara ya da cezaya, yasadışı tutuklamaya tabi tutulamaz, özgürlüğünden yoksun bırakılamaz. Eğer çocuk, herhangi bir ihmal, sömürü ya da eziyet, işkence sonucunda mağdur duruma düşürülmüşse, devlet, bu çocuğun bedensel ve ruhsal durumunu yeniden kazanması ve toplum içinde yer edinmesini sağlamak için gerekli her önlemleri alır" denilmektedir.

Burada insafla, Manisalı çocuklara yapılan işkenceyi ve imam hatip okullarından başı örtülü olduğu için okula alınmayan, horlanan ve bu sebeple, okula alınmadığı için sokakta trafik kazasında bacağına kaybeden çocukları düşünüp bir nefis muhasebesi yapıp, herkesi kendi özleştirisini yapmaya çağırıyoruz.

Yine, sözleşmenin 24 üncü maddesi, taraf devletlere "bebek ve çocuk ölümlerini azaltma, hastalıklarla mücadele etme, eğitim hakkını gerçekleştirme" yükümlülüğü getirirken, 4 üncü madde, ülkelerin bu yönde alacağı önlemlerin mevcut kaynakların el verdiği en iyi düzeyde olacağını belirtmiştir. "Devletler, ekonomik, sosyal ve kültürel hakların gerçekleşmesi için eldeki kaynakların sınırına kadar çaba gösterecekler, gerekiyorsa uluslararası işbirliğinden yararlanacaklardır" denilmektedir.

Ülkemizde mevcut kaynakların tümü faiz ve silah almına gittiği için, bu maddenin ülkemizde önemli bir uygulama alanı olmadığı açıktır.

26 ncı maddeyle sosyal güvenlik hakkı tanınmıştır. Bu maddeye göre, her çocuk, bedensel, zihinsel, ruhsal, toplumsal ve ahlaki gelişmesini sağlayacak yeterli yaşam standardına ulaşma hakkına sahiptir. Devlet, bu kişilere yardımcı olmak amacıyla gerekli her türlü önlemleri almak ve gereksinim duyduğu takdirde, özellikle beslenme, barınma ve giyim konularında mali yardım ve destek programı uygulamak zorundadır.

Şimdi, ülkemizde onbinlerce çocuk sokaklarda yaşarken, Kamu-Sen'in araştırmasına göre, Aralık 2000 itibarıyla, ülkemizde, 4 kişilik bir aile için açlık sınırının 2 milyon olduğu günümüzde, asgari ücret net 103 milyon civarındaysa ve ülkemizin takriben yüzde 8'i açlık sınırının altında yaşamını sürdürmeye çalışırken, bu maddeler, ülkemiz için biraz lüks kalmaktadır.

Sokakta yaşayan ve açlık sınırının altında yaşam mücadelesi veren ülkem halkının çocukları için bu anlaşma bir rüya olsa da, yine de iyi niyetle hazırlanmış bir anlaşma olduğu için, bugün değilse yarın, ama bir gün mutlaka uygulanması amacıyla tasarının hayırlı olmasını diler, hepimize saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Tasarının tümü üzerindeki son konuşma, şahsı adına, İstanbul Milletvekili Sayın Masum Türker'e aittir.

Buyurun Sayın Türker. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

MASUM TÜRKER (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında, burada rutin bir işlem yapıyoruz; daha önce paraf edilmiş, kabul edilmiş Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasını tartışıyoruz ve bu sözleşmede hepimizin bu vesileyle şu konuya dikkati çekiliyor: Çocuklarımızın, özellikle, boşanma davalarında, ayrılık davalarında,

velayetlere ilişkin davalarda, ebeveyn ile çocuk arasında kişisel ilişki kurulmasına ilişkin davalarda ve babalığın mahkeme kararıyla kurulmasına ilişkin davalarda dinlenilmesi ve bu konuda bazı haklarının verilerek, yüksek çıkarlarının belirtilmesi yer almaktadır.

Çocuklarımız, bizim ülkemizde, özellikle cumhuriyetin kuruluşunda çok önemsenmiş ve çocukların daha iyi yetiştirilmesi konusunda cumhuriyetimizin kurucuları özel bir özen göstermelerine rağmen, zaman içinde, günün koşullarına uyularak, buradan yavaş yavaş uzaklaşmış ve daha 1826 yılında çocuklarımızın okuma özgürlüklerini babalarının tercihi yönünde gösteren çeşitli başkaldırlar, devletin uyarlamalarına karşı yapılagelmiştir. Hâlâ, bunları, günümüzde, eğitim düzeninde görüyoruz.

Bence, bu kanun tasarısı dolayısıyla her bir milletvekilinin, çocukların yarını için, ülkenin yarını olacak olan çocuklarımız için, daha nelerin yapılması gerektiği konusunda bir çalışma yapması gerekiyor. Ben, sanıyorum ki, bu Mecliste ele aldığımız birçok araştırma konusunun yanında, çocuklarımızla ilgili yasalarımızdaki mevcut durumu ve düzeltilmesi gereken konuları içeren bir araştırmanın yapılması, daha olumlu ve belki de geleceğe yönelik önemli bir gelişme olacaktır.

Değerli milletvekilleri, çocuklarımızın hakları ve çocuklarımızla ilgili olarak Türkiye'de geçmişte ciddi adımlar atılmış, iç hukukta düzenlemeler yapılmış, çocuk mahkemelerinin kurulması bile kararlaştırılmıştır; ama, ne var ki, bugün hepimiz izliyoruz ki, çocuklarımızın, herhangi bir nedenle, 18 yaş altında olduğuna bakılmaksızın, kimi zaman gözaltına alınmakta, kimi zaman ifade-sine başvurulmakta, kimi zaman da bunların sürekli suç işlediği yaygın bir şekilde ileriye sürülmeye çalışılmaktadır. Bu konuda yapılanların, yapılagelenlerin, kuşkusuz siyaset mercii, buradaki mevcut olan arkadaşların siyasî partileri ne olursa olsun mevcut olan kişiler değildir. Kimler bunları yapıyor; Parlamento eliyle yasama hakkımızı devrettiğimiz ve belirli görevleri yapmakla görevli olan kişiler. İşte, bu bağlamda, şu veya bu şekilde bugünün çocukları, yarının bu görevleri yapacak kişilerdir ve çocuk haklarının daha ilkökul çağında çocuklara öğretilmeye, okutulmaya başlanması gerektiğini düşünüyorum.

Denilebilir ki, burada ve daha önceki sözleşmelerde ve özellikle içhukuktaki bu hakların okutulmasının ne gibi pratik bir yararı vardır; pratik yararı, o kişiler büyüyüp çocukken öğrendikleri bilgileri, kendileri yetki kullanma aşamasına geldiği zaman, şu anda onları kullanmayanların yerinde, daha sağlıklı, daha adil ve daha verimli olarak kullanacaklardır.

Çocuk haklarıyla ilgili bu sözleşmede eksik olan bir konuya dikkati çekerek sözlerime son vermek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bir çocuğun, adli dava olarak kabul edilen ve özellikle aile hukukunda düzenlenen hükümleriyle ilgili düzenlemelerde, hakları için ve yüksek çıkarları için gerekirse devletin bile el koyacağı söylenmesine rağmen, kimi zaman kimsesiz çocuklara vasi tayiniyle ilgili olarak, burada, aynı hakların getirilmesi gerektiğini özellikle içhukuk açısından yararlı görüyorum. Eğer, bir konuda, çocuğun anne ve babası yoksa ve mahkeme kararıyla bir vasi tayini söz konusu olacaksa, bu takdirde, buradaki çocuk haklarının bu vasi tayininde de, eğer belirli bir yerde iradesini kullanabilecek noktadaysa, başvurulmasında büyük yarar olduğunu düşünüyorum.

Çocuklarımız yarınımızın teminatıdır. Bizim sorumluluğumuz, yarınlarımızın teminatı olan bu çocuklara daha iyi bir gelecek hazırlamaktır.

Bu vesileyle, Yüce Heyete saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Türker.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesini okutuyorum:

ÇOCUK HAKLARININ KULLANILMASINA İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Ülkemiz tarafından 9 Haziran 1999 tarihinde imzalanan "Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi"nin ekli beyan ile onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN - Bu madde üzerindeki ilk söz, Fazilet Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Sünnetçioğlu'na ait; buyurun.

Konuşma süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA AHMET SÜNNETÇİOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi selamlıyorum.

25 Ocak 1996 tarihli Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi, ülkemiz tarafından 9 Haziran 1999 tarihinde imzalanmış; şimdi, biz bunu kanunlaştırıyoruz. Bu tür uluslararası anlaşmalarda öteden beri anlatmaya çalıştığımız bir husus var; ki, bu konuda, Sayın Musa Uzunkaya, daha önce, burada yapmış olduğu konuşmada bunu dile getirmişti. Bu sözleşmelerin içeriğinin, komisyonlarda ve Genel Kurulda yeterince görüşülmediği, yapıcı katkılarımızın yeterince bulunmadığı şeklindedir.

Görüşülmekte olan bu sözleşmenin 24 üncü maddesinin "Bu sözleşmeye hiçbir şekilde çekince konulamaz" şeklinde olduğunu biliyorum; böyle bir niyetim de yok. Ancak, bu sözleşmenin 20 nci maddesinde, taraflardan biri, sözleşme maddelerinden birinde değişiklik veya ilave isterse, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirir; o da, Daimî Komitenin, müteakip toplantısından iki ay önce taraflara gönderir. Değişiklik, Daimî Komite tarafından incelenir. Katılımcıların dörtte 3 çoğunluğuyla kabul ettiği metin, Bakanlar Komitesinin onayına gönderilir; onaydan sonra, kabul edilmesi için taraflara gönderilir deniliyor. Konu çok önemli, hiç kimse medeni hukuk bağlamından çocukların velayet ve ilgili hukukî konuları içeren bu sözleşmeye karşı çıkamaz. Ancak, bu sözleşme, tali komisyon olarak Adalet Komisyonunda, Dışişleri Komisyonunda, Genel Kurulda içeriğiyle beraber konuşulabilirse, tartışılabilirse, 20 nci madde kapsamında, değerli uzmanların ve milletvekillerinin katkıları, Dışişleri uzmanlarınca not edilir, ilerideki Daimi Komite toplantılarında, önemli katkılar olarak, orada belirtilir düşüncesindeyim.

İkinci bir konu, şu anda, Meclisimizde, çocuk işçiliğinin kabul edilemeyeceğinin boyutlarıyla ilgili bir sözleşme onay bekliyor. Bu sözleşme, hem Katılım Ortaklığı Belgesi hem Türkiye'nin ihtiyacı hem de bu konuda ülkemizin hazır olması bakımından önemlidir. Bu sözleşme, şu anda gündemde 159 uncu sırada bulunan, En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısıdır; 457 sıra sayıyla şu anda beklemektedir. Şayet 12 ilâ 15 Aralıkta Cenevre'de yapılan Altıncı Avrupa Bölge Toplantısına, bu tasarı yasalaşmış olarak katılabilseydik, Türkiye, çok büyük bir prestij kazanmış olacaktı.

Bu vesileyle, bu konuyu tekrar hatırlatmış oluyor, gündemde ön sıralara gelmesini diliyorum. Zira, Türkiye nüfusunun yaklaşık üçte 1'i, 0 ilâ 14 yaş grubuna giren çocuklardır. Çocukların da yaklaşık yüzde 36'sının, yani, 4 milyonunun çalıştığı görülmektedir. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonunun hazırladığı bir rapora göre, Türkiye'de, 12 ilâ 19 yaş grubunda her 3 çocuktan 1'nin imalat, hammadde ve çeşitli hizmetlerde çalıştığı belirtilmiş olup, raporda, bu çocukların yarısının okumak istemelerine rağmen imkân bulamadıkları ve çalıştırılan işçi çocuk sayısı itibariyle, dünyada, Kenya, Bangladeş ve Haiti'den sonra, 4 üncü sırada yer aldığımız belirtilmektedir.

Yine, bir araştırmaya göre, her gün, ülkemizde çalışanlardan 20 ilâ 30 kişi iş kazası geçirmekte, her gün bir kişi ölmekte, bunların da altıda 1'inin çocuklar olduğu görülmektedir. Ülkemizde 8 milyon çocuk yoksulluk sınırı altında bulunmakta, 250 000 çocuğun sokaklarda yaşadığı bilinmekte ve bu oranların artmakta olduğu belirtilmektedir ve biraz evvel, Sayın Komisyon Başkanının da, bu konudaki şikâyetlerini, hep beraber dinledik.

Şimdi, bu bilgiler ile görülmekte olduğumuz tasarı karşılaştırılırsa, eğitim, gelişme ve oyun çağında olan çocukların zorla çalıştırılması demek, onların bu haklardan mahrum olması demektir ve bu şekilde, onların hiçbir haklarını da koruyamayız.

Çocuk hakları konusunda, Birleşmiş Milletlerce, 10 Aralık 1948'de ilan edilen İnsan Hakları Evrensel Beyanamesinin bir kısım maddeleri tahsis edilmiştir. 20 nci madde, hususi himaye ve yardım konusunu; 25 inci madde, evlilik içi ve dışı bütün çocukların aynı himayeden faydalanması konusunu; 26 ncı madde de, mecburî temel eğitim konularını işlemiştir.

20 Kasım 1959'da da, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Çocuk Hakları Beyanamesi adıyla bir vesikayı kabul etmiştir; buna göre de:

1. Bütün çocuklara, tabii haklar konusunda eşit muamele yapılması, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, milliyet, servet ve doğuma ilişkin bir imtiyaz ve ayırım yapılmaması; böylece, lord, asilzade, kont, baron, zenci, beyaz ayırımı yapmadan, aynı sınıfta, beraberce eğitim görmeleri.

2. Çocuğun her yönüyle normal gelişimini sağlayabilmesi için, acizinden dolayı, hususi kanun ve tedbirlerle yardımcı olunması.

3. Çocuğun doğumundan itibaren bir isme ve bir milliyete sahip olması.

4. Çocuğun sosyal güvenlikten istifade etmesi, sıhhatli bir şekilde büyüyebilmesi için, kendine mahsus yardım ve himaye temin edilmesi; çocuğun doğum öncesi ve sonrası gıda ve mesken edinme hakları.

5. Bedenî, zihni ve içtimaî yönden zarara maruz kalan çocuğa hususi tedavi, terbiye ve ihtimam gösterilmesi, özürlülerin tedavi ve tahsilleri.

6. Çocuğun şefkate ve anneye ihtiyacı, aileye yardım.

7. Çocuğun eğitim ve terbiyesi.

8. Çocuğun, her durumda, savaş ve adli durumlar dahil, himaye ve yardıma ilk mazhar olanlar arasında yer alması.

9. Çocuğun, her çeşit ihmal ve istismar ve gaddarlığa karşı korunması.

10. Milletlerarası dostluk, sulh, kardeşlik havası içerisinde, enerji ve kabiliyetlerini hencinslerinin hizmetine adanması olarak belirlenmiştir.

Bu maddelerle, bugün çağımızda yaşadığımız olayları karşılaştırsak, Filistin'de babasıyla beraber sığındığı bir duvarın arkasında vurulan çocukları, Somali'de, Eritre'de, Çad'da bir deri bir

kemik kalmış aç olan çocukları, Uzakdoğuda uyuşturucu ve fuhuş sektöründe kullanılan çocukları gördükçe bu ve bunun gibi sözleşmelerin dünyada ne kadar uygulandığına dair bir fikir edinmiş oluyoruz.

Çocuktan yola çıkmanın bir ayrıcalık olduğuna inanıyoruz; çünkü, 21 inci Yüzyıla bizi bugünün çocukları taşıyacaktır. Çocuklar bütün güzelliklere layıktır. Çağımızda çocuk hastalıklarına ya da soğuk savaş sonrası çocuk sorunlarına karşı bir duyarsızlık görülmektedir. Son on yılda 2 milyon çocuk savaşlarda öldü, 4 milyon çocuk yaralandı, 15 milyon çocuk savaşlardan psikolojik olarak etkilendi. Binlerce çocuk doğduğu topraklardan uzaklarda, kamplarda mülteci olarak hayat sürdürüyor. Bosna çocuksuz kaldı. Çocuklar büyüklerin çıkardığı savaşlarda yeterince öldü. Çocukların yüzünde barışın esenliği yerine savaşın dehşeti gözüktüyor. Çocuklar barış istiyor. Çiçekler bombalardan çok olmalı. Çocuklar gökyüzünde savaş uçaklarını değil, kuşları görmeli. Çocuklar barışı sahici bir vicdan ve kirlenmemiş bir yürekle istiyorlar.

Bu tasarrın gerekçesinde, çocuğun her konuda görüşlerini serbestçe ifade etmesi hakkından söz edilmiş. Biraz evvel, sayın konuşmacının da belirttiği gibi, 312 nci maddenin konuşulduğu, okuduğu şiirden dolayı hüküm giyen belediye başkanlarının olduğu, bir ülke meselesi hakkında görüşlerini bildiren başbakanın ceza aldığı, partilerin kapatılmak istenildiği ülkemizde çocuklar istediklerini düşünüp, bunları dile getirebilecekler; daha sonra, büyüüklerinde, biz, onlara bu düşüncüyü ifade özgürlüğünü yasaklayacağız. Bu işte bir terslik var. Hiç olmazsa, daha baştan çocuklarımızı düşünce ve ifade özgürlüğüne alıştırmayalım ya da bu hakları büyüüklere de uyarlayalım diye düşünüyorum.

Çocuklar çiçektir, sevgiyle büyür. Yarınların büyüükleri ve geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın daha güzel, daha yeşil, daha sağlıklı bir dünyaya kavuşmaları için üzerimize düşeni yapmalıyız. Bu konuda, maddi ve manevi bütün imkânlarımızı kullanarak, durup dinlenmeden çalışmamız gerektiğine inanıyorum ve bu tasarıya da, Fazilet Partisi Grubu olarak olumlu oy vereceğimizi belirtiyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Sünnetçioğlu.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Şahısları adına -sırasıyla okuyorum- Sivas Milletvekili Sayın Cengiz Güleç, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya ve Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan söz istemişlerdir.

İlk söz, Sivas Milletvekili Sayın Cengiz Güleç'e ait.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

M. CENGİZ GÜLEÇ (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Çocuk Haklarının Kullanımına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısını ve Dışişleri Komisyonu raporunu kısaca inceleme imkânını biraz önce bulabildim ve hükümetin ne kadar yararlı bir girişimde bulunduğunu teslim ederek, bu konuda, bir ruh sağlığı uzmanı olmam hasebiyle ve siyasi kimliğimi de işin içine katarak, birkaç dakika içinde, çocuk istismarı konusuna biraz değinmek istiyorum bu yasa tasarısı vesilesiyle; çünkü, tasarının gerekçesine ve maddelere şöyle bir baktığımda, çok aleyhine konuşabilecek herhangi bir nokta olduğunu zannetmiyorum. Bu, gayet tabii ki, muhalefeti önceden önlemek gibi bir anlama gelmemeli; ancak, bu vesileyle, çocuk istismarı konusu ülkemizde de yıllardır birçok kurumda ve düzeyde konuşulmasına rağmen, bir hukuksal düzenleme yapılması ihtiyacı çok geç kalmış bir konudur.

Bu nedenle, böyle bir uluslararası sözleşmeyle de olsa, Türkiye'de çocuk haklarını korumaya dönük bir girişimi saygıyla karşılamak gerekir ve onaylamak gerekir. Bu açıdan da, hükümetin bu girişimini, doğrusu, takdirle karşıladığımı ifade etmek istiyorum.

Çocuk istismarı veya çocuğun kötü kullanımı, suiistimali gibi terimler, çocuk ruh sağlığı alanında çalışanların çok yakından bildiği kavramlardır ve terimlerdir. Batı ülkelerinde, maalesef, hırpalanmış, dövülmüş, suiistimal edilmiş; yani, bu suiistimal yalnızca cinsel obje olarak kullanılmaya değil, benliğinin örselenmesi, hakaret, dövme veya birçok büyüme haklarından mahrum bırakma, eğitim haklarından mahrum bırakma gibi pek çok konuda çocukların istismar edildiği bilinmektedir ve bu duruma müdahale edebilecek kamu kurumlarının, sivil toplum örgütlerinin Batı'da ne kadar örgütlendiğini görmekteyiz. Bu açılardan Türkiye'de, modern cumhuriyetimizde, modern toplumumuzda da birtakım girişim, aksiyon, eylem grupları olduğunu bilmekle beraber, hâlâ çocuk istismarının kamu duyarlılığı alanında, maalesef, olmadığını söylemek istiyorum.

Bu noktada, izninizle, çok az işlenen, belki çok dikkat çekmeyen bir noktaya hemen işaret etmek istiyorum, Sayın Uluğbay'ın bir araştırmasından da yararlanarak ve yakında yayımlanacağını bildiğim için, kendi müsaadesiyle araştırmalarını burada zikretmek istiyorum. Erken ya da çocuk evlilikler diye bir konuyu dile getirmek için bu iyi bir vesile oldu. Aşağı yukarı 12-13 yaşında başlayarak, reşit olmadan, 18 yaşını tamamlamadan 12-18 yaş grubundaki kız çocuklarının özellikle evlendirilmesini, hiçbir biçimde rızası alınmadan, seçme hakkı ona hiçbir şekilde tanınmadan yapılan çocuk evliliklerini de ciddi bir çocuk istismarı olarak kabul etmek gerekir.

Bu açıdan da nasıl bir hukuksal düzenleme yapılabilir, onu da bir problem olarak dile getirmek istiyorum. Bu tür evliliklerin, size, kabaca bir oranını vermek istiyorum, yine Sayın Uluğbay'ın verilerinden hareketle, konunun önemini anlayabilmek açısından. Mesela, 1990 sayımına göre, ülkemizde 12-14 yaş arası evli olan kız çocuklarının sayısı 10 484'tür ve bu çocuk annelerin 1 483'ü bebek sahibidir, oyuncak olmayan bebek, gerçek bebek sahibidir. 15-19 yaş grubunda evli olanların sayıları ise 463 481'dir ve bu evliliklerden de 280 000'i aşkın çocuk mevcuttur. İşyerlerinde çalışan çocuk işçilerin sayısı ise 605 000'dir; bu, inanılacak bir rakam değil. İstisnaya düşürdüğümüz çocuk sayısı ise 600'ün üzerindedir. Bunlar resmi olarak kayıtlara geçebilen rakamlar; ama, bu, kayıtdışı, belki resmi olarak belirtilmeyen evlilikleri de için içerisine katarsanız, zannediyorum işin vahameti çok daha kolay ve güzel anlaşılabilir.

Geleneksel kültüre sahip olmak ve geleneklerimize sahip çıkmakla övünmekle beraber, Türk kimliğini ve Türk kültürünü oluşturan geleneksel yapımızı doğru tanımak ve yaratabileceği birtakım sosyal ve ruhsal sorunlara da işaret etmek gerekir. Bununla şunu söylemeye çalışıyorum: Kabaca, İç Anadolu ve Doğu Anadolu ağırlıklı olmak üzere evliliklerin yaklaşık üçte biri, hele hele Doğu Anadolu'ya doğru gittikçe de evliliklerin yaklaşık yüzde 30-40'ından fazlası akraba evlilikleri şeklinde yapılır ve bu akraba evliliklerinin içerisinde özellikle "çapraz kuzen evliliği" denilen; yani, amca ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Güleç, lütfen, toparlayınız.

M. CENGİZ GÜLEÇ (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Bu akraba evliliklerinin ekonomik, sosyal, tarihi, ne kadar çok anlaşılabilir sebebi olursa olsun, çok ciddi tıbbî, ruhi ve sosyal sorunlar yaratmakta olduğunu bilmenizi arzu ediyorum ve bu bağlamda, bu geleneksel evlilikler içerisinde, çocuk evliliklerinin ciddi bir yükün tuttuğunu da hesaba

katmak gerekir. Bu tür bir evliliği de, çocuk istismarı başlığı altında incelemenin gereğine ve yararına inanıyorum, bu vesileyle saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Güleç.

Madde üzerinde son söz, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'ya aittir

Buyurun Sayın Uzunkaya. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 549 sıra sayılı Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, onaylanma, bizim buradaki görevimizi, daha önce de bu uluslararası ikili veya çoktaraf- lı anlaşmalarda hep ısrarla söylediğim hususu -Sayın Sünnetçioğlu da az önce işaret etti- burada hep vurgulayacağım; tıpkı, burada, saatin bulunmadığını her gelişinde vurgulayan çok değerli Sayın Karakoyunlu kardeşimizin işaret ettiği gibi.

İkili veya çoktaraf- lı anlaşmaları, eğer, Parlamento olarak tartışmıyorsak... Bu, gerçekten, çok güzel bir metin; maddeleri üzerinde detaylı durulması lazım. Değerli milletvekili arkadaşım, az önce, işin uzmanı olduğu halde dediler ki: "Metin az önce elime geçti." Bir şekilde yeni de geçmiş olabilir. Belki, çokça tartışılması gereken bir şeydi. Hele hele, Türkiye nüfusunun büyük bir ekseriyeti genç; dolayısıyla, çocuk yaştaki nüfusun da hayli kalabalık olduğunu düşünürsek, çocuk hakları konusunda, biraz da iyi bir performans sergilediğimizi söylemek oldukça zor.

Değerli arkadaşlar, değerler açısından, öteden beri, inancımıza, milli ve tarihi değerlerimize göre, beş şeyi korumak, insanın ve insanlığın aslı görevidir. Bunlardan birincisi, nefsin, yani, canın, hayatın idamesi; önemli bir sorundur, önemli bir vazifedir; ikincisi de, neslin korunması; yani, çoluk çocuğun, geleceğin ve geleceğin teminatı olan çocuklarımızın gelecek açısından korunması; aklın korunması -sağlık açısından, geçen hafta bir yasa burada tartışıldı- malın korunması ve inanç- ların, değerlerin, yaşayan dinlerin, toplum hayatında var olan, mutlaka kıyamete kadar da var ol- ması gereken değerlerin korunması, insanlık için kaçınılmaz temel vazifelerdir. Burada, elbette ki, çocukların korunması, sağlık ve eğitim açısından himaye edilmesi, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin de, hükümetlerinin de sorumluluğudur. Nitekim, bu anlaşma -az önce de arkadaşlarım ifade ettiler, gerekçesinde de var- daha önce, 9 Haziran 1999 tarihinde, 25 Ocak 1996 tarihli Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi olarak kabul edilmiş.

Şimdi, değerli arkadaşlar, elimde bir kısım veriler var; mesela, Türkiye'deki Çocuk Vakfıyla il- gili, yetkili, sorumlu arkadaşların hazırladığı ciddi bir envanter var: "Yeni Binyılın Dünya Çocuk- ları" Burada, çok enteresan rapor ve rakamlar görüyoruz. Mesela, dünya nüfusunun 2 milyar 850 milyonunun çocuk olduğu; ama, eğitim açısından, sağlık açısından bunlara ayrılan zaman ve imkân- lara bakılınca, Türkiye'nin görüntüsünün hiç de iyi olmadığını, burada dikkat edebilirsek, görü- yoruz.

Mesela, Japonya'da çocuğun eğitimine 849 dolar ayrılırken sağlığına 1 362 dolar ayrılıyor; İs- rail'de eğitimine 1 274 dolar ayrılırken sağlığına 1 219 dolar ayrılıyor. Şimdi, Avrupa Birliği içeri- sine girme adayı olan Türkiye'yi Avrupa Birliğindeki ülkelerle, en basit, Yunanistan'la kıyaslayacak olursak, Yunanistan'ın bu alanlarda ayırdığı pay bizim 4 katımızdır. Yani, Türkiye eğitime 146 dolar, sağlığa 187 dolar; Almanya eğitime 1 059 dolar, sağlığa 1 830 dolar ayırıyor. Ee, bizim eğiti-

mimizin böyle olduğuna zaten tereddüt yok, yaşanan sıkıntılar ortada... Mesela, eğitim ve sağlıkta "Namibya'dan daha geriyiz" deniliyor. Milliyet Gazetesinin dünkü nüshasındaki bir haber de; yani, dünyada ismini duymadığımız ülkelerin eğitim açısından çok daha gerisindeyiz.

Şurada "taşınmalı eğitimde taşınmanın suyu çıktı" deniliyor. Değerli Milli Eğitim Bakanımız keşke burada olsaydı... Samsun'daki bütün göletlerden, barajlardan traktörlerle öğrenciler taşınırken, öğrencileri balık insanlarla kurtarmak zorunda kalıyoruz; çünkü, göllere düşüyor. Teleferiklerden düşen insanları televizyon ekranlarından izliyoruz ve toplum, bu anlamda da ciddi cinnet noktasına geldi. Hakikaten uzman arkadaşlarımız var burada. Toplumunu yeniden tahlil etmek zorundayız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Uzunkaya, lütfen toparlayınız.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Yani, işsiz anne-babanın, akşamleyin evine gelirken çocuğuna sıcak bir ekmek getirememesi, istediği eğitim için defteri, kalemi getirememesi, çocuk haklarını savunduğumuz bir zeminde bizi ne kadar haklı kılabilir bilmiyorum. Ama "cinnet geçiriyoruz" deniliyor bir başka gazetede. Bakın, üst üste üç tane intihar... İşte, iki gün önce de "13 yaşındaki bir öğrenci okulda başına kurşun sıktı" deniliyor.

Değerli arkadaşlar, bir sonraki maddede de söz hakkım var; zannediyorum, orada da bazı noktaları arz edeceğim; ama, ben, bir boyutunu daha ifade etmek istiyorum. İnsan Hakları Komisyonumuzun yaptığı tespit ve rapor haline getirdiği kitaplara göre, çocukları işkenceye en çok maruz kalan ülkelere birisi biziz. Yani, yaşlıları koyduk bir tarafa... Az önce, bir arkadaşımız, Manisalı gençlerden bahsetti. Doğrudur, işkence sadece bu alanda değil, eğitim hakkını bir çocuğun elinden almak, en akıl almaz, en çağdışı işkencedir. Çocukların bir yığın hakları ellerinden alınmış ve Türkiye'de çocuklara yapılan işkence oranı yüzde 11'ler, yüzde 12'ler civarındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Uzunkaya, son cümleler için mikrofonu tekrar açıyorum; lütfen, tamamlayın.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Dolayısıyla, işkenceye muhatap olan, muarız olan çocuklar değil. "Küçüklerini sevmeyen, büyüklerini saymayan bizden değildir" ölçüsünü anlayan bir idraki, hem Parlamentonun mensupları hem de ülke insanının genelinin kavraması lazım diyor; hepimize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Uzunkaya.

Sayın milletvekilleri, 1 inci madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1 inci madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Gruplar adına ilk söz, Fazilet Partisi Grubu adına, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat'a ait.

Buyurun Sayın Polat. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 549 sıra sayılı Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepimizi saygıyla selamlarım.

Tasarının bu maddesi, bu Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmesini içermektedir. Acaba, bu tasarı, bu haliyle Meclisten geçince, gerçekten yürürlüğe girebilecek midir? İşte, bu konuya cevap verebilmek için, tasarı neleri getiriyor, ülkemizin bugünkü durumu nedir, bunları bir incelemekte yarar bulunmaktadır.

Tasarısının genel gerekçesinde de belirtildiği üzere, ülkemiz tarafından 9 Haziran 1999 tarihinde imzalanan, 25 Ocak 1999 tarihli Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Türkiye'nin taraf bulunduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin taraf devletlere, bu sözleşmede tanınan hakların uygulanması amacıyla, her türlü yasal, idarî ve diğer önlemleri alma yükümlülüğü getiren 4 üncü ve çocuğun her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkına dair 12 nci maddelerin uygulanmaya geçirilmesi anlayışına dayanmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hukukta çocuk kavramı iki anlamda kullanılmıştır; birinci anlamda, küçüğü yetiskinden ayırmak, ikinci anlamda ise, ana babaya olan soy bağıni belirtmek amacıyla kullanılmaktadır. Hukukta belirli bir yaşın altındakiler çocuk olarak kabul edilmiş; ancak, çeşitli hukuk dallarında çocukların fizik, ruh ve ahlak bütünlüğünü korumak amacıyla söz konusu yaşın (18) altında da yaş sınırları yapılmıştır.

Örneğin Türk Ceza hukukunda çocuğun suçlu olarak ele alındığı durumlarda 11 yaşın altındakilerin cezai sorumluluğu yoktur. Hukuksal bakımdan çocuk kavramının ne anlama geldiği, çocuğun hangi yaştan hangi yaşa kadar yardıma ve korunmaya muhtaç olduğu sorusunun yanıtına bağlıdır. Roma ve İslâm hukukunda bedensel olgunluğun cinsel olgunluğa ulaşmakla tamamlandığı kabul edilmiştir. Modern hukuk ise, düşünsel olgunluğa ulaşmış çocukların küçüklükten çıkarak, reşit olduklarını kabul etmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün onaylanarak yürürlüğe girecek olan Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin 4 ve 12 nci maddeleri dışında, bu sözleşme, bir bütün olarak ne getirilmektedir, bu onların birkismini, tasarının tümü üzerinde, şahsım adına yaptığım konuşmada dile getirmiştim; bu maddede ise, yoğun olarak ekonomik, sosyal ve kültürel haklar ile eğitim haklarından bahsetmek istiyorum.

Pozitif haklar ya da isteme hakları da denilen ekonomik, sosyal, kültürel haklar, üretilen ürün ve hizmetlere ulaşabilmeye ve bunlardan yararlanmaya ilişkin haklardır. Çocuk Hakları Sözleşmesine bu açıdan bakarsak, yeterli beslenme, temel sağlık bakımı ve temel eğitimi bu tür ekonomik, sosyal ve kültürel haklar arasındadır.

Peki, ülkemizde bir yılda elde edilen milli gelirin yüzde 30.34'ünün, yani yaklaşık 1/3'ünü nüfusun yüzde 5'ini oluşturan yaklaşık 3 200 000 kişi paylaşıırken, en alttaki yüzde 5'lik kesim, milli gelirden sadece binde 7, yani, yüzde 1'i dahi paylaşamaz iken, yani, en üst yüzde 5 ile en alt yüzde 5 arasında tam 46 kat fark var iken; üstelik, en üstteki yüzde 5 -çok mutlu kesim- akşamları Televolelere konu olan debdebe içerisinde yaşar iken, bu milli gelirden yüzde 0,7 pay alan bu alttaki yüzde 5'lik kesimin çocuklarının bu sözleşmede bahsedilen hangi üretilen ürün ve hizmetlere ulaştığını kabul ediyorsunuz?

En büyük ortağı ve Başbakanı sosyal demokrat olan bu hükümette, siz, Kamu-Sen araştırmalarına göre, 4 kişilik bir ailenin açlık sınırının 200 milyon TL olduğu ülkemizde asgari ücreti net 103 milyon TL olarak tespit ederken ve asgari ücrette de 6 aylık artışı yüzde 8; fakat, bono faizlerinde 6 aylık ortalama artış yüzde 34; yani, rantiyeye emeğin dört katı artış verir iseniz, bu asgari ücretli ailelerin çocuklarının, hangi üretilen katmadegere ulaştığını farz edebiliyorsunuz?

Bu kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girmesiyle gerçekten uygulamaya girecek midir?

Yine, bırakın, yüzde 5'lik en üst ve en alt kesimlerdeki araştırmaları; yüzde 20'lik en üst ve en alttaki gelir grupları arasındaki anketlerde dahi en üst yüzde 20, eğlence ve kültürden yüzde 54,23 pay alır iken, en alt yüzde 20'lik grup yüzde 3,94 pay alırsa; en üst yüzde 20, eğitimden yüzde 63,35 pay alırken, en alt yüzde 20'lik grup yüzde 2,20 pay alırsa, siz, en üst grup çocuklarından eğitimde 28 kat, eğlence ve kültürde 12 kat az pay alan "öteki Türkiye" diye adlandırılan çocukların, bu sözleşmenin yürürlüğe girmesiyle, gerçekten, sözleşmede yazılı hakları alacağını zannediyor musunuz?

Yine, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, ekonomik, sosyal ve kültürel haklar olmaksızın kişi özgürlüklerinin anlam taşımayacağını ilan etmiştir. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklar, kişinin toplum içinde gelişmesini sağlayan haklardır; klasik kişi haklarından farkını bu nitelik oluşturmaktadır. Onun için, bu hükümetten ve iktidar partisi milletvekillerinden ricamız, bütçe kanunlarıyla, gece saat 3'lerde, 8 petrol firmasının Sayıştay raporlarıyla kesinleşen 68 trilyon borcunu sileceğinize, bu "öteki Türkiye" diye anılan ülkemiz çocuklarının, Batılı emsalleriyle aynı hakları kâğıt üzerinde değil reel hayatta kazanmaları için gayret göstermeleridir.

Eğitim hakkı: Yine, sözleşmenin 28 nci maddesine göre, çocuk, eğitim hakkına sahiptir. Devletin görevi, ilköğretimin zorunlu ve parasız olmasını sağlamak, her çocuğun yararlanabileceği değişik ortaöğretim kanallarını teşvik etmek ve yeteneklerine göre, herkesi, yükseköğretim olanaklarına kavuşturmaktır. Ülkemizde ise, genellikle ailesinin tercihine göre, ortaöğretimde meslek liselerine giden çocukların, normal lise öğrencilerine göre, yükseköğretime gitme hakları kısıtlanmıştır.

Sözleşmenin 29 uncu maddesi ise, eğitimin amaçlarını düzenlemiştir. Bu maddeye göre, eğitimin amacı, çocuğun, özgür bir toplumda sorumlu bir yaşam için hazırlanması; çocuğun, anne babasına, kültürel kimliğine, diline ve değerlerine, ayrıca, başkalarının kültür ve değerlerine saygısının geliştirilmesidir.

Şimdi, burada en önemli olan, çocuğun, özgür bir toplumda, sorumlu bir yaşam için hazırlanmasıdır. Bu da, özellikle, toplumumuzun özgürlüğü hazmetmesi ve düşünce, fikir özgürlüğünü bu topluma mal etmesidir. Özgürlüğün özü, şiddete başvurmamak önkoşulu ile düşünce önündeki engellerin kaldırılmasıdır; bu da, tek tip eğitim ve tek tip insan yetiştirme politikasıyla olmaz; hele hele, 21 inci Yüzyılda, bu, hiç olmaz. Onun için, bilhassa çocuklarımızı, yaşayacağı çağa göre özgür düşünceli olarak yetiştirmeyi, kendimize hedef olarak seçmeliyiz.

Yine, çocuğun anne babasına, kültürel kimliğine, diline ve değerlerine saygılı yetiştirilmesi ise, son derece önemlidir. Çocuğun anne babasına saygılı olması, inancımızın ve törelerimizin en temel meselelerindedir. Büyüklere saygılı gençlik yetiştirmek, idealimiz olmalıdır. Kültürel kimlik içerisinde en önemli yer tutan inançlara saygılı bir gençlik yetiştirmek için, öncelikle bizler inançlara saygılı olmalıyız.

Diline saygı konusunda da önemle düşünmeliyiz. Ülkemizde, ilkokuldan başlayarak yabancı dille eğitim vermemiz, bilhassa, bizim, ne kadar kendi dilimize saygılı olduğumuzun bir göster-

gesidir. Konuşmalarında Türkçe kelime bulamayıp, sürekli yabancı cümlelerle konuşmasını sürdüren bir kişi, kendi diline ne kadar saygılı olduğunu bir düşünmeli; ona bu eğitimi veren toplum da, kendini, bir öz eleştiriye tabi tutmalıdır.

Netice olarak, modern dünyaya ayak uyduracaksa, bu tasarının, yayım tarihinde; ama, toplum içerisinde yaşanacak şekilde, mutlaka yürürlüğe girmesini diler, hepinizi saygıyla selamlarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Polat.

Şahıslar adına söz taleplerini sırasıyla okuyorum: Sivas Milletvekili Sayın Cengiz Güleç, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunmaya, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan.

İlk söz, Sivas Milletvekili Sayın Cengiz Güleç'e ait; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

M. CENGİZ GÜLEÇ (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının önemi ve gereğini, biraz önce, bir önceki konuşmamda biraz vurgulamaya çalıştım. Burada, maddeleri tek tek, yeniden sizlerin görüşüne sunmak değil derdim; ama, çocuk konusu, daha doğrusu, çocuk hakları gündeme gelince, demin söylediğim gibi, bir ruh hekimi olarak, bir toplumbilimci olarak, çocuk konusunun önemine, galiba, biraz daha dikkatinizi çekmeye bir vesile olduğu için de tekrar söz almış bulunuyorum.

Uzun yıllar, bilim dünyasında da, özellikle gelişim psikolojisiyle ilgilenenlerin bildiği bir gerçek vardır ki, çocuk, büyüğün küçük bir kopyası olarak değerlendirilmiştir. Çocuğun, kendine özgü bir varlık olarak, gelişimini ve ihtiyaçlarını inceleme, araştırma ve bu anlamda da pedagojinin, çocuk psikolojisinin bağımsız bir disiplin olması dünyada zaten yenidir. Böylelikle, çocuk, bağımsız bir inceleme nesnesi olarak, konusu olarak ele alındığından bu yana, tabii, bunun böyle olabilmesi için, çocuğun toplumdaki değeri kavramının mutlaka anlaşılması gerekir.

Çocuğun toplumdaki değeri açısından bakıldığında, çocuk hakkında konuşmaya başlayınca - çok beylik söylemlerde, bildiğiniz gibi- "geleceğimize, geleceğimizin teminatıdır, geleceğimizin güvencesidir" deriz; ama, çocuk konusuna, yeterince ve hak ettiği önem ve değeri verdiğimiz, doğrusu, pek söylenemez. Geleneksel kültür ve geleneksel değerlerimizle övünürüz; doğrudur; kültürel kimliğimizi oluşturan bu geleneksel değerler gerçekten vazgeçilmezdirler; ancak, değişim ve modernleşmenin gereklerini de hep hesaba katmak zorundayız.

Değişen, gelişen modern dünyada, çocuğun toplumdaki yeri ve önemi, tartışmasız bir biçimde önemli bir konudur ve bir özellik, öncelik taşıyan bir konudur. Bu açıdan bakıldığında, toplumsal tutum ve yargılarımızın ve üstelik kamu nezdinde, kamu düzeyinde de hukuksal düzenlemelerin çok yeterli olduğunu söyleyemeyiz. Bu nedenle, bence, bu sözleşmenin, çok büyük bir önemi de var. Çocuğun değeri açısından, izin verirseniz, size dünyadaki uygarlıklar, ülkeler açısından bir karşılaştırma yapmak istiyorum: Batı dünyasıyla coğrafi olarak tamamen ters bir kutupta yer almasına rağmen, anlayış, mantalite ve üretim tarzı olarak Batıyla benzerlik gösteren Japonya'ya, yani geleneksel değerleri açısından en çok vurgulanan ve Türkiye'de muhafazakâr çevrelerin de çok sık örnek vermeyi sevdiği Japonya'ya baktığınızda, çocuğa verilen değer açısından belki de dünyada en önemli ve örnek alınması gereken ülkenin Japonya olduğunu görürsünüz.

Çocuk hakları, yetişkin ve erişkin haklarından önde gelir. Çocuğun toplumsal değeri ve ihtiyaçları, her durumda öncelik taşır. Tabii, oradaki çocuk haklarıyla ilgili hukuksal düzenlemeleri çok iyi

bildiğimi söyleyemem; burada onu tartışacak değilim; ama, toplumsal değer açısından bakıldığında, çocuğun kendi başına özerk bir varlık olarak önemsenmesi gerekir.Tabii, idrak, değerlendirme, yetileri göz önünde tutularak, ister ailede, ister toplumda, ister kamusal alanda çocuğu ilgilendiren kararlar alındığında, üstelik bir ülke çapında bütün çocukları kapsayan kararlar alındığında, çocukların kendileri hakkında yargularının bile ne kadar hesaba katıldığını söylemek istiyorum; hele aile içerisinde verilen değer, gerçekten imrenilecek ölçülerdedir.

Gelişmekte olan ya da gelişmişliğini bir hayli tamamlamış gibi ülkelerde ise, çocuk, bir anlamda ailenin, bir anlamda geleceğin güvencesidir. Nitekim, bu anlayışı, biz kendi ülkemizde de görmekteyiz; yani, "geleceğimizin güvencesi, toplumun refah düzeyidir, devletin esenliğidir" olmaktan çok, bir bakıma, ailenin, kendi geleceğini güvenceye almak, garantiye almak için sığındığı veya tutunduğu bir dal gibidir çocuk. Ne kadar çok çocuk varsa, bir ekonomik üretim aracıdır, aynı zamanda bir güvenlik aracıdır, aynı zamanda bir geleceğin teminatıdır. Yani, yaşlandığımızda size bakacak, size sahip çıkacak, destek olacak bir varlıktır. Kendi ihtiyaçları ve kendi dinamikleriyle geliştirilmesi gereken özerk bir varlık değil, âdeta, yetişkinlerin gelecekteki bir güvencesidir. Bu tarz, böyle bir anlayış, gayet tabii, tarihsel, sosyolojik bir sürü nedene dayanmaktadır. Ben, bunları burada kınama anlamında söylemiyorum. Ancak, toplumsal...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen, toparlayalım.

M. CENGİZ GÜLEÇ (Devamla) - Süreme riayet etmeye gayret edeceğim, belki, bir başka konuşmada yine devam etmeyi düşünüyorum. Şimdilik, sabrınıza teşekkür ediyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Güleç.

Madde üzerinde son söz, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'ya ait.

Buyurun efendim.

Süreniz 5 dakika.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu madde üzerinde de, genel anlamda, kanaatimi ifade etmek istiyorum; az önce de ifade ettim. Bizim, Türkiye olarak, gerek eğitim açısından gerekse sağlık açısından çocuklara yeterli önemi göstermediğimiz gibi, özellikle de, son bölümde arz etmeye çalıştığım insan haklarının genel anlamdaki ihlalden, yine en çok zararı da çocuklarımız çekmektedir; yani, bu cezaevlerindeki uygulamalarda olsun dışarıda olsun eğitim haklarındaki tabi oldukları muamelelerde olsun. Anayasanın 41 inci maddesi çok açık, deniliyor ki:

"Aile, Türk toplumunun temelidir.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır."

Yani, burada anne ile çocuğun korunması, kollanması, himaye edilmesi elbette esastır; ama, politikalar bir bütündür. Yani, siz onları birbirinden kopardığınız takdirde, yani toplum olarak, ekonominin, sağlık kurumlarımız, hastaneleriniz, sigorta veya kamu sağlık merkezleri, devlet hastaneleriniz tümüyle aileyi ve onun sağlığını kollama konusunda üzerinde düşünceleri yapamazsa, zaman zaman televizyon ekranlarında gördüğümüz, doğum esnasında işlenen hatalarla telef edilen veya çocukluğundan itibaren, doğumundan itibaren engelli, özürü sınıfına sokulan çocukları göreceğiz. Bu konuda yanlış eğitilmiş veya yanlış uygulamaya zorlanmış veya bu yapı içine ekonomik

şartları nedeniyle itilmiş hastaneleri ve kurumları göreceğiz. Daha ötesi, özellikle eğitim hakkı. Az önce, diğer ülkelerle kıyaslayarak ben rakamlar söyledim. Bizim eğitime de, çocuk açısından sağlığa da ayırdığımız paranın fevkalade yetersiz, hatta, biraz da amiyane deyimiyile ifade etmek gerekirse, gülünç olduğunu burada söylemek gerekir.

Yani, biz, Avrupa çocuk sözleşmesini kabul edeceğiz. Nitekim, değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, o da, bu elimizdeki metinde beyan edilen, Birleşmiş Milletlerin çocuk haklarına dair hazırladığı sözleşmeden mühlemeldir. Dolayısıyla, hem Birleşmiş Milletlere entegre çalışma olacak hem Avrupa'ya entegre olacağız. Bu anlamda, onlarla uyumlu bir geleceği hazırlamaya çalışıyoruz; ama, gerek ayırdığımız kaynaklar itibariyle gerekse eğitim itibariyle, Türkiye'de yaşanan sıkıntılar çok net ve açık olarak ortadadır. Dolayısıyla, bizim, önce Türkiye'de, yani, yapılması gereken şeyleri acilen Parlamentonun ele alması lazım diyoruz. Elbette, bunlar önemli şeylerdir. Yani, teknik düzeyde -Değerli Komisyon Başkanımız, daha önce, burada, başka bir yasa vesilesiyle de ifade ettiler- işin ilgili uzmanları belki çalışıyorlar, belki derdest, hemen alalaceyle getiriyorlar, bilemiyorum; ama, eğer, Avrupa'yla bir uyum... Çocuk sözleşmesi de, uluslararası anlaşmalardan olduğu için uymamız gereken -eğer, altına imza atıyorsak- yasaysa, burada yapılması gereken şey, Parlamentonun acilen yapması gereken şey, bu yasanın kullanılacağı alan, yani, yasanın çalışacağı çocuk dediğimiz o büyük alanda, 22 870 000 civarında nüfusu olduğu söylenen 18 yaşın altındaki çocuklarımızın, neredeyse nüfusun yüzde 40'ına yakın olan bu kesimin sorunlarını yakından takip etmekte.

Bizim kanunlarımıza göre -bu yasanın içerisinde de var- 18 yaşından küçük olan insanlar, çocuk hukukuna tabidir, o muameleye tabidir; ama, çok enteresandır, 18 yaşından küçük olan insanların, okul kapılarındaki -yani, az önce bir arkadaşımız ifade etti- hastane kapılarındaki, sokaklardaki, köylerdeki, çırak olarak çalıştıkları çok olumsuz şartlar içerisindeki durumlarına baktığımız zaman, hakikaten, bizim, bu yasayı, burada, işi, bütün ölçekleriyle Avrupa düzeyine getirdik deyip tartışmaya hakkımız olmasa gerekir diye düşünüyorum. Mesela, düşünün aynı Parlamento... "Aileyi ve çocuğu koruyacak" deniliyor Anayasada, 5 inci ve 17 nci maddesinde "maddi ve manevi gelişimini sağlayacak devlet" deniliyor; ama, açılan okulların, bir taraftan önü birer birer kapatılırken, sağ olsun, geçenlerde, geçtiğimiz hafta başında, Değerli Başbakanımız, Türkiye televizyonlarında, yani, TRT'de yaptığı bir konuşmada dediler ki: "Türkiye'de 1 300 kütür Kur'an kursu kapandı."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Uzunkaya, lütfen toparlayınız.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Sayın Başkan, bitiyorum.

Ben müjdeliyorum, aynı zamanda, bir o kadar da imam-hatip ya kapandı ya kapanmak üzere. Binlerce, onbinlerce öğrenci, okullarını terk etmek zorunda kaldı; ama, Değerli Başbakanımızın çok enteresan bir değerlendirmesi oldu. Bunu, kamuoyu bilmiyorsa, kamuoyuyla paylaşmak istiyorum burada. Buyuruyorlar ki: "Toplumumuz, 28 Şubattan sonra çok bilinçlendi. 55, 56 ve 57 nci hükümetler döneminde, artık, vatandaş, Kur'an'ın -o anlam çıkıyor- eğitimi için gerekli zaman veya neslin orada tüketilmesine ihtiyaç duymadı. 1 300 civarındaki Kur'an kursunu, bundan dolayı kapatmış oldu. Toplum kapattı, biz kapatmadık."

İktidarın hiçbir ortağı, bu vebalden kurtulabileceğini varsaymasın. Hem imam-hatiplerin üniversiteye gidişteki önünü kapatmak suretiyle, hem Kur'an mekteplerini, Kur'an kurslarını, hafızlık müesseselerini kapatmak suretiyle, sorumluluğu, bir de vatandaşın sırtına atma uyanıklığını gös-

termeye, ne bir bakan ne bir milletvekili ne de Türkiye Cumhuriyetinin 57 nci hükümetinin başının hakkı olmasa gerek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Sayın Uzunkaya, lütfen, son cümleiniz için...

MUSA UZUNKAYA (Devamla)- Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bu milleti bu kadar ahmak yerine kimsenin koymaya hakkı yok. Bu 65 veya 70 milyonun - rakamını da öğrenemedik doğru dürtüst hâlâ; ama, 70 milyon varsayalım- gözünün içine baka baka, kusura bakmayın, millete biraz da alay etmek gibi; yani, onu tahfif, hafife almak gibi bir şeydir. Kur'an kurslarını bu zihniyet kapatmıştır, bu anlayış kapatmıştır. Bugün tavrımızı koymamız gereken noktada dñn duramadığımız için bu noktaya gelinmiştir ve bütün sonuçlarıyla vebal size aittir.

Eğitimin geldiği nokta gençlik ve çocuk açısından en büyük sorundur Türkiye'de; keza, beslenme, sağlık açısı da böyle. O bakımdan, yasanın mutlaka kabul edilmesi, elbette arzumuzdur. Biz, evet oyu veriyoruz; ama, bütün ölçekleri Avrupa standartlarına getirmenin gereğine de işaret ediyor, saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ediyorum.

2 inci madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının 3 üncü ve son maddesini okutuyorum:

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN- Madde üzerinde, gruplar adına ilk söz, Fazilet Partisi Grubu adına, Diyarbakır Milletvekili Sayın Sacit Günbey'e ait.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

FP GRUBU ADINA SACİT GÜNBEY (Diyarbakır)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair 549 sıra sayılı Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Benden önce konuşan hatiplerin hepsi ittifakla söylediler ki, Türkiye'deki çocuklarımızın ciddi sorunları var. Bu sorunları bu sözleşmeyle çözmemiz mümkün değil. Bunu pratiğe geçirmedikten sonra, bu sözleşmeyle çözmemiz mümkün değil. Eğer, sözleşmeyle çözmemiz mümkün olmuş olsaydı, daha önce, Türkiye'nin imzalamış olduğu diğer uluslararası sözleşmeler ve çocuk haklarına dair sözleşmeyle, bugün, Türkiye'de, çocuklarımız bu sorunları yaşamamış olurlardı.

Bir de İçtüzükte mi değişiklik yapılacak bilemiyorum, ama, bu sözleşme 5 bölüm ve 26 maddeden müteşekkil ve bunların alt maddeleri de var. Bu uluslararası sözleşmeler Mecliste görüşülürken, bilhassa maddelerin tek tek görüşülmesinin çok daha yararlı olacağı düşüncesindeyim. Bunu, zabitlara geçmesi açısından, burada ifade etmek istiyorum.

Muhterem arkadaşlar, bu kürsüden defalarca sizlere ve yüce milletimize ifade ettim; ekonomik ve sosyal dengelerin bozulmasından öncelikle ve en fazla etkilenen grup, çocuklar ve kadınlardır. Ekonomik ve sosyal dengeler, 55, 56 ve 57 nci hükümetler döneminde izlenen ve sosyal dengeleri gözetmeyen politikalar sayesinde tamamen bozulmuş vaziyettedir. Toplumun gelir dağılım dengesi altüst olmuştur. Bunda en önemli faktör ise, IMF reçetelerinin acımasızca uygulanmasıdır.

Bakınız, yine, IMF'nin Türkiye müfettişi, Türkiye'de; gelir gelmez ekibiyle birlikte, önce, kendisine tahsis edilen Hazine Müsteşarlığının bir katına yerleşiyor, istediği bürokratlarla istediği anda görüşebiliyor, milletvekillerimizin bir türlü görüşme imkânı bulamadığı, hatta Mecliste dahi görmediği sayın bakanlarımızla istediği an görüşebiliyor, Türkiye'nin hesaplarını inceliyor ve gerekli talimatları veriyor. Çıkarılması gereken kanunlar dikte ettiriliyor, öyle sanıyorum ki, önümüzdeki günlerde bu tavsiye edilen kanunlar, yine, Meclisimizin önüne gelecektir. Tabii, bu kanunların hiçbiri halkın ve çocuklarımızın refah seviyesini artıracak özellikte kanunlar değildir; özellikle, ekonomik dengeleri düzelterek kanunlar değildir; yoksulluğu daha da artıracak uygulamalar olacaktır. Maalesef, bu uygulamalara milliyetçi kadrolardan da, solcu olduğunu iddia eden sosyaldemokrat kadrolardan da hiçbir itiraz ve tepki gelmemektedir.

Sayın milletvekilleri, IMF'nin bu acımasız reçeteleri ülkeyi perişan etmiştir. Bakın, ülkede boşanmalar ve intiharlar artmış, aile parçalanmaları ortaya çıkmıştır. İntihar olayları, maalesef, ilköğretim okullarına kadar sirayet etmiştir. Gayri ahlaki davranışlar, uyuşturucu kullanımı, cinayetler, rüşvet ve yolsuzluklar hiçbir dönemde görülmediği kadar artmıştır.

Bu olumsuzlukları önleyecek en önemli faktörlerden birisi olan, dinî, millî ve ahlakî değerler de maalesef önemsizlenmektedir. Mütebedeyin insanları özellikle dışlayan politikalar izlenmektedir. İmam hatip liselerinin ve Kur'an kurslarının kapatılması yetmiyormuş gibi, şimdi de ülkemize din adamı yetiştiren ilahiyat fakülteleri üzerinde, hiç de yeni olmayan senaryolar oynanmaktadır.

İzlenen bu materyalist politikalar, aile bütünlüğünü bozmakta ve bundan da en fazla çocuklarımız ve kadınlarımız zarar görmektedir. Bugün, ülkemizde 10-15 milyon civarında çocuğumuz yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Bunlar, aslında korunmaya muhtaç çocuklardır. Korunmaya muhtaç çocuk denildiğinde, kimsesiz, annesiz babasız çocuklar anlaşılmasın; korunmaya muhtaç çocuk demek, yeterli miktarda beslenme, giyim, eğitim ve sağlık ihtiyaçlarını karşılayamayan, sağlıklı bir barınağı veya konutu olmayan çocuk demektir. Maalesef, ülkemiz, korunmaya muhtaç insanların çoğunlukta olduğu bir açık kamp haline getirilmiştir.

Ülkemizde tam manasıyla ne kadar sokak çocuğu olduğunu dahi, maalesef, hiçbir yetkili bilmemektedir. Bir nüfus sayımı yapıldı, ülkemizin ekonomik profilini çıkaracak bir soru dahi yoktu. Ülkemizde 100 000 civarında sokak çocuğu olduğu tahmin edilmektedir. Bir çocuğun ne kadar kıymetli olduğunu düşünürsek, 100 000 sokak çocuğunun ne kadar içler acısı bir tablo olduğunu, sanıyorum hepimiz yüreğimiz burkularak hissetmekteyiz. Sadece İstanbul'da 10 000 civarında sokak çocuğu vardır. Bunlar nereden gelmişlerdir, hangi sebeplerden ötürü sokağa düşmüşlerdir, hangi istismarlara maruz kalmışlardır, hangi uyuşturucularla ve kötü insanlarla yüzyüzedirler bunları düşünmek gerekir; ancak, hükümetimiz, bunların durumunu belirleyecek bir araştırmayı yapmaktan dahi acizdir.

Çocuklarımızın en az yüzde 10'u kronik beslenme yetersizliğiyle karşı karşıyadır. Çalışan annelerin çocuklarının hali içler acısıdır. Her gün 3 000 gencimiz ve çocuğumuz sigara ve uyuşturucuya başlamaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizden göç eden çocuk sayısı 2 milyondan fazladır. 9 milyon civarında özürü ve özel ihtiyaçları olan çocuğumuz vardır. Çocuklarımızın yaklaşık 3,5 milyon kadarı, çocuk yaşta çalışmak zorunda kalmaktadırlar. Bunların yüzde 60'ı sağlığa zararlı işlerde, yüzde 26'sı ağır sanayide, yüzde 12'si tarım sektöründe çalışmaktadır. Çalışan çocuklarımızın yüzde 30'u yani, okul çağındaki çocuklarımızın 1 milyon 200 000'i okula gidememektedirler. Çalışan çocukların yüzde 10'dan fazlası, haftada 56 saatten fazla çalışmaktadır; yüzde 25'i ise çalışırken yaralanmakta veya hastalanmaktadır.

Türkiye'de, korunmaya muhtaç çocukların ancak 17 000'i, devletin koruması altındadır. Bunların da ne kadar korunduğunu her gün basından izlemekteyiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, ayrıca, gençlerimiz ve çocuklarımız müstehcen ve şiddet içeren zararlı yayınların tehdidi altındadır. Batı'nın en önemli sosyal problemi olan dini ve manevi boşluğa bağlı olarak ortaya çıkan parçalanmış aile sendromudur. Ülkemizin bekası için en önemli yapı olan ailenin bütünlüğünün korunmasını, en önemli meselemiz olarak görmeliyiz.

Ülkemizde, yoksulluk, rüşvet ve alkol tüketimi konusunda maalesef, dünya ailesi içerisinde üst sıralara doğru hızla tırmanmaktayız.

Çocuk mahkemelerimizde yargılanan çocuklarımızın sayısı 12 000'i geçmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, okuma yazma bilmeyenlerin oranı, ülkemizde yüzde 14'tür; yani, 100 kişiden 14 kişi okuma yazma bilmemektedir. Bu oran kadınlarda yüzde 23 civarındadır; yani, kadın nüfusumuzun dörtte 1'i okuma yazma bilmemektedir.

Tüm bu olumsuzlukları düzeltmek için hükümetimizin hangi tedbirleri aldığını bilmek isteriz; bilmiyoruz, bütçeden sosyal harcamalara ayrılan para, maalesef, her yıl biraz daha azalmaktadır. Eğitime katkı payı diye kesilen vergiler, bu çocuklarımız için harcanamaz mı? Maalesef, hükümet, sosyolojik sağlığımızı koruyacağına, daha iki gün önce, bu Meclisten, alkol tüketimini artıracak kanunları çıkarmakla gününü geçirmektedir; ülke kaynaklarını, batık bankalara, rantyecilere tahsis etmektedir; maalesef, İstanbul'da, Türkiye'nin her yerinde sokakta gecesini geçiren, soğukta gecesini geçiren çocuklara elini uzatmamakta direnç göstermektedir.

Bu vesileyle, bu kanunun ülkemize hayırlı olmasını niyaz ediyor, bu kanunun pratiğe geçirilmesini temenni ediyor ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Günbey.

Şahısları adına söz talebinde bulunanları, yalnız soyadlarıyla arz ediyorum; Sayın Güleç, Sayın Uzunkaya, Sayın Budak ve Sayın Ayhan.

İlk söz, Sivas Milletvekili Sayın Cengiz Güleç'in.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

M. CENGİZ GÜLEÇ (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce konuşmamın yarım kalan yerinden devam etmek niyetindeyim; ancak, diğer değerli parti temsilcileri ve hatiplerin ele aldığı birkaç konuya da değinmeden geçemeyeceğim. Özellikle, eğitim konusunda ve özellikle de imam hatip okulları ve Kur'an kurslarının sayısının giderek azalmasıyla ilgili gösterdikleri hassasiyete; ama, bu olgunun, bu vakının çok taraflı yorumuna değinmeden geçmek pek mümkün değil.

Çocuk hakları deyince, çocuğun eğitim ve kendini geliştirme hakkını da taşıdığını, içerdiğini biliyoruz. Özellikle, 8 yıllık temel ve kesintisiz eğitim çıktığı veya çıkarıldığı sıralardaki tartışmaları hatırlayalım. Çocuğun, 11-12 yaşındayken, henüz geleceğini planlama açısından, zihinsel gelişimi ve oluşumu henüz yeterli değilken, bir meslek seçimine zorlanması ve buna da, hiçbir biçimde kendisinin karşı koyamaması hesaba katıldığında ve özellikle meslek seçimiyle ilgili zihinsel ve ruhsal olgunlaşmanın minimum 15-16 yaşına doğru, artık, modern dünyada, bu kadar karmaşıklaşan modern dünyada, Batı ülkelerinde zorunlu eğitimin minimum 12 yıl olduğu hesaba katılırsa, 8 yıllık kesintisiz temel eğitim çıkarılırken bile inanılmaz yaygaralar ve muhalefet ortaya

çıkmıştır, ortaya konmuştur. Bunların gerekçelerinin, her zaman, inançlar, dinsel, töresel değerleri önplana çıkararak tartışmaları anlaşılır değildir.

Çocuklarının geleceğini, gerçekten, duyarlı bir biçimde, sorumlu bir biçimde hisseden kişilerin, çocukların eğitimi, temel eğitimi ve devletin ve kamunun karşılayacağı temel eğitimin süresinin ve niteliğinin mutlaka yükseltilmesiyle bağlantılıdır. Yani, 11-12 yaşındaki bir çocuğun, doğrudan doğruya bir din görevlisi olma yoluna doğru gitmesi ve bunu da özgür iradesiyle yaptığını iddia etmek, bana, doğrusu, çocuk bilimi açısından, çocuk ruh sağlığı açısından hiç de inandırıcı gelmiyor. Dolayısıyla - konuşmama devam ederken- eğer, çocuğu, bağımsız bir değer ve bir birey olarak algılayacaksak, onun eğitim haklarını ve eğitime isteğini ve özgürlüğünü de giderek yükseltmek zorundayız. Dolayısıyla, değil 8 yıl, 12 yıl kesintisiz temel eğitim için, elbirliğiyle, ulusal bir mutabakat içerisinde davranmayı ciddi bir siyasî sorumluluk olarak addediyorum; bu bir.

İki, sürekliliği, bir yozlaşan Türkiye'den söz edilir muhafazakâr ve geleneksel çevrelerde, gelenekçi çevrelerde. Bence, bu doğru değildir. Özellikle, intihar, alkol ve uyuşturucu çok vurgulanır ve bunların çok arttığı ileri sürülür, hiç de temelli verilere dayanmadan. Halbuki, dünyada, biz, intihar açısından bakıldığında, gelişen ve gelişmekte olan ülkeler içerisinde en şanslı konumdayız. Haa, bu, devlet politikasıyla filan sağlanmış bir güvence değil gayet tabii, toplumsal bağların ve dayanışmanın gücüyle çok bağlantılıdır, doğrudur; ancak, yüzbintlerle ölçülen intihar oranlarında...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Bu bağ nerenin bağı?..

M. CENGİZ GÜLEÇ (Devamla) - Lütfen... Lütfen, saygıyla biraz dinleyin. Bu bir bilimin verileri, bunlar siyasî bir konuşma değil. Gayet tabii, bir siyasî kimlik ve temel de taşıyor; ama, yüzbintlerle ölçülen intihar oranları, diyelim ki, Amerika Birleşik Devletlerinde yüzbinde 8'ler, 10'lar derecesindeyken, Türkiye'de, yıllardır, son yirmi yıldır yüzbinde 0,1 düzeyindedir. Alkol ve madde tüketimi açısından da, inanılmaz ölçülerde, hâlâ, Batı, modern dünyayla kıyaslandığında korunaklı ve şanslı durumdayız; ama, buna dayanarak, güvenerek, rahat edelim, içimiz rahat olsun ve hiçbir önlem almayalım anlamında söylemiyorum; ama, sosyal olguları çarpıtmadan doğru konuşmak gerekir, eğer bunun üzerine bir siyaset yapmak isteniyorsa. Dolayısıyla, gittikçe dejenere olan, değerleri aşınan, geleneklerinden kopan bir topluma gitmekteyiz ve bunda da siyasî iradeyi sorumlu tutmak çok da insafli olmasa gerek. Bu açıdan bu verileri hatırlatıyorum.

Tabii, tasarımın teknik boyutunu tartışmaya çok zamanımız kalamıyor maalesef, ama, bir noktaya işaret edeyim. Özellikle, parçalanmış aile ve boşanma açısından da, biz, hâlâ, bütün Batı dünyasıyla kıyaslandığında çok şanslı bir toplumuz. Öyledir, boşanma oranlarına bakarsanız bunu rahatlıkla görebilirsiniz. Parçalanmış, boşanmış ailelerin çocuklarına sahiplenme açısından, büyük ailenin, geniş ailenin -sosyolojik bir gerçeklik olarak- sahiplenmesi ve üstlenmesini de hesaba katmak gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Güleç, lütfen toparlayınız.

M. CENGİZ GÜLEÇ (Devamla) - Gönül arzu eder ki, kamu sorumluluğu adına devletin, çocuk haklarına, çocuk gelişmesine ve sosyal haklara çok daha büyük kaynak aktarabilmesi, gayet tabii, ona tamamen katılıyorum. Keşke, gelişen Türkiyemizin bütçesinde de, gerçekten, kadınlara, yaşlılara, bakım muhtaçlara ve özellikle de çocuklar için ayrılacak, onları geliştirmeye yönelik kaynaklar artırılabilse. Bu konuda da, gayet tabii, o görüşlerinize de katılıyorum; ancak "yozlaşan, kötüye giden, felaket bir durumun eşiğindeyiz moral ve ahlaki değerler açısından" şeklindeki

yorum, hiçbir biçimde gerçekle bağdaşmıyor. Bunu, çok ciddi sosyal araştırmalarla da kanıtlamanız mümkündür.

Bu vesileyle, bu kadar çağdaş, uygar bir yasaya ve böyle bir sözleşmeye imza atan Türkiye Hükümetini de huzurunuzda kutlamak istiyorum.

Saygılarla. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Güleş.

Madde üzerindeki son söz, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'ya ait.

Buyurun Sayın Uzunkaya.

Süreniz 5 dakika efendim.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; tabii, yürütme maddesi üzerindeyiz, ben, özellikle de hep, böyle fırsat buldukça, yürütme maddelerinde konuşurum; çünkü, hükümetin neleri yürüttü neleri yürütemediğini sorgulamak için en güzel fırsat. Sahiden, bazı bakanlar neler yürüttü neler yürütmüyor; gazeteler bizi hayrete düşürdü!

Avrupa'ya bakıyoruz, Avrupayla sözleşmelerde bütünleşiyoruz. Dün de burada ifade edildi, Avrupa'da, bir deli dana vakasında, iki bakan birden gidiyor; Türkiye'de yer yerinden oynuyor, maşallah, granit taşı gibi bakanlar, yerinde çakılıyor, hiç yerinden kıpırdamıyor! Bu yönüyle Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerini kutlamak lazım; gerçekten onurlu bir şey!

Az önce, çok değerli, bilimsel kişiliğine saygı duyduğum sözcü arkadaşımız ifade ettiler ki, bugün eğitimde geline nokta, işte o 1 300 Kur'an kursunun kapanması, Kur'an eğitimi, çocuk yaşında ebeveyn zorluyordu... Bir kere, Anayasa, bu sorumluluğu, sizin ve bizim bugün kabul durumunda olduğumuz Anayasa, 18 yaşına kadar, ebeveyne vermiş, sana bana vermemiş. Şimdi, kime verdiniz bu hakkı; "anne baba eğitmeyecek" diyerek devlete verdiniz ve "devlet yapacaktır" diyorsunuz. Yani, eğitimde çocuğuna sahip olma, besleme, sağlığıyla yakinen ilgilenme sorumluluğunu Anayasa birinci derecede ebeveyne vermişken, siz ebeveyni keenlemeyekün telakki ettiniz, ortadan kaldırdınız.

Özgür iradesiyle seçim... Değerli arkadaşlar, bırakın çocuğun özgür iradesini, soruyorum: Siz parlamenterler olarak özgür iradenizle seçiminiz var mı? Nerede Mustafa Düz?!

İSMAİL AYDINLI (İstanbul) - Burada, burada...

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Anayasa Komisyonu üyeniz kanaatini izhar etti, ne oldu, komisyonda niye günlerce tartışıldı ve tasfiye edildi?! Ve benzeri şeyler... (DSP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, keşke o özgürlük konusunda hakikaten samimi olabilseydiniz...

HASAN GÜLAY (Manisa) - Özgürüz, özgür!

İSMAİL AYDINLI (İstanbul) - Biz sizin işinize karışıyor muyuz?

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Özgür değilsiniz değerli arkadaşlar. Keşke olabilseydiniz! Türkiye'nin yegâne sorunu, özgür karar verebilmektir. O bakımdan, eğitim konusunda, devletin bu derece yönlendirici, baskıcı olması totaliter bir zihniyeti tedai ettirir.

Ben, dört yıl, Avrupa'da Hollanda'da eğitimcilik yaptım. Okullarına derse gittim. Mavoya da Havoya da Gimnazyumada LTS'e de, MTS'e de derse giden bir arkadaşımıym. Orada, eğitimin,

daha ilkokul çağında branşlaştığını bilen bir arkadaşımızım. Yani, bunun bilimsellikle falan alakası yok.

Kaldı ki, boşanmaların ve intiharların az olmasının arkasında, bizim yadsıdığımız, yadırgadığımız o manevî değerlerimiz vardır arkadaşlar. Eğer, bugün, hâlâ, bir parça varsa, hâlâ, aile bütünlüğünü korumaya gayret ediyorsa, bunca olumsuzluklara rağmen, hâlâ, toplum, genel bir toplumsal intihara gitmiyorsa, açık söyleyeyim, o, bizim inancımızdaki, ebedi hayatın yok edilmesi endişesindedir. Haa, ona da ramak kaldı. Onu da kaldırmaya ramak kaldı. Bir de onu inkar ettirirsek, mesele biter! Allah korusun...

O anlamda, şunu söylüyorum: Bugün yaşanan hadiselerin arkasında -sizin savunduğunuzun en az on mislini, özgürlükler açısından biz savunuruz; keşke savunabilsek- çocuğun özgür seçimi değil, Türkiye'de özgür seçimin, önce Parlamentodan başlatılması lazım. Önce, buradan. Önce, bunu yapmak zorundayız.

Değerli arkadaşlar, bakın, diyorum ki: Elbette, böyle güzel, çağdaş bir anlaşmanın altına imza atmak, Türkiye için bir onurdur. Biz de bakanları da ilgili heyeti de bu çalışmayı getiren teknik kadroyu da tebrik ediyoruz. Türkiye, daha iyisine layıktır. Kaldı ki, bu konularda, bizim, Batı'ya örnek olacak, güzel mazimiz, örneklerimiz var. Bir zamanlar, millet, hem nasıl milletmişiz! Medeniyet nedir, onlara, belki, biz, bir bakıma öğretmişiz, ama, biz, bugün geldik, şimdi, bunları da bu sözleşmeleri de onlardan alıyoruz.

Değerli arkadaşlar, değil çocuk hakkı, tarihî vesikalarla -af buyurun- hayvan hakkının nasıl korunduğunu, onun sırtına ne kadar yük vurup vuramayacağımızı tayin eden Osmanlı belgelerine inerseniz... Çocuğun da annenin de sütte ki... Bakın, örnek veriyorum: Hazreti Ömer, süt çocuklarına süttin verilme süresini tahdit ediyor. Ondan sonra ücret verileceği için, süt çağındaki çocuğa, süttünü vermeyen anne... Çünkü, ücret alacaktı beytülmalden. Çocuk ağlıyor. Soruyorlar "niçin böyle yaptın?" Diyor ki, "o Ömer var ya, o Ömer, bize ödüllü; yani, maaşı, ücreti süt kesiminden sonra vereceğini söyledi." Çocuğun ağlama feryadı Hazreti Ömer'e intikal ettirilince -bizzat Hazreti Ömer'in devri hilafetindedir- kalkıyor diyor ki "sütten kesme yaşı bu tarihte değil" ve ileri tarihe, iki, ikibuçuk yaşına kadar talik ediliyor.

Değerli arkadaşlar, eğer incelersek, bizim mazimizde, millî mefahirimizde, geçmişimize ait bu konuları görmek mümkün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Uzunkaya, lütfen toparlayınız.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Yalnız, bir hususu, burada, müsaadenizle arz etmek istiyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, bir vatandaşımız, bugün, bana Vezirköprü'den faks çekti. Bir başka mesele için aradı beni. Dedi ki "ne olur, altı çocuk babasıyım; ama, ben, bir ORÜS mağduruyum, ORÜS." Orman Ürünleri Sanayiinde çalışan, Bafra'da 63, Vezirköprü'de 280, Türkiye'de yüzlerce insan var. Bu arkadaşlar DSP Grubuna gelmişler. Değerli arkadaşım Tarık Cengiz burada mı, bilmiyorum, temas kurmuştu; Sayın Genel Başkanla, Sayın Başbakanla görüştürdüler. Sayın Hüsamettin Özkan söz vermiş. Ben, uzun uzun bu faksı okumuyorum. Benzeri bir faks da, yine ORÜS mağdurlarıyla ilgili olarak Bafra'dan geliyor, yine Vezirköprü'den geliyor.

Değerli arkadaşlar, örnekleri çok. Bu mağdurlar ortadayken, perişan olan yüzlerce yavrular, akşamleyin evde yiyeceği gıdayı, içeceği sütü bulamazken, siz, Avrupa düzeyinde istediğiniz kadar

anlaşmanın altına imza koyun. Batılının dediği gibi "droit, indroit" olur. Buradan girer, buradan çıkar. Vatandaş bunu anlamaz. Vatandaş, akşam sofrasına ne gidecek onu merak ediyor, işsiz kalan baba onu merak ediyor.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Vatandaş sizden daha iyi anlıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümleiniz için açıyorum mikrofonu.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Onun için, ben, değerli hükümetten, Sayın Başbakanımızdan... Burada hatırlatıyorum. ORÜS mağdurlarının mağduriyetlerini gidereceğine dair, Hüsamettin Bey de özellikle söz vermiş. Sayın hükümeti ve yetkilileri, bu konudaki sözlerini yerine getirmeye, Sayın Cumhur Ersümer Beyi de, Samsun Ayvacık Barajı, Suat Uğurlu Barajı üzerinde 2001 yılında açılacak dediği köprüyü açmaya davet ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, 3 üncü madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz 549 sıra sayılı tasarının tümünün müzakereleri tamamlanmıştır.

Şimdi tasarının tümünün oylanmasından önce, oyunun rengini açıklamak isteyen sayın milletvekillerini duyuruyorum: Sivas Milletvekili Sayın Cengiz Güleç ve Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan.

Sayın Güleç'i davet edeceğim; ancak, müsaade ederseniz, bir hususu öğrenmek istiyorum.

Sayın Ayhan, lehinde söz talep etmişsiniz. Sayın Güleç de lehinde konuşacaklar. Eğer "aleyhinde" demezseniz, söz verme şansına sahip değilim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Sayın Başkan, böyle bir anlaşmanın aleyhinde konuşmak için kürsüye çıkmak istemem.

Anlaşmanın hayırlı olmasını diliyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Güleç. (DSP sıralarından alkışlar)

M CENGİZ GÜLEÇ (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Ayhan'ın gösterdiği basiret için, hepinizin huzurunda teşekkür ediyorum. Doğrudur, böyle bir sözleşmenin aleyhinde konuşmak, doğrusu, pek doğru olmasa gerek. Bunu takdir edeceklerini zaten biliyordum Sayın Ayhan'ın ve bütün grubunun; bütün parlamenterlerin bu takdir içerisinde olduğunu biliyorum.

Maddeler müzakere edilirken, bir anlamda, ilkemizin bazı sorunlarını ve evrensel insan sorunlarını, belki de gözden geçirme vesilesi olduğu için konuşuyoruz; ancak, bunu yaparken, zaman zaman, iç siyasetle ilgili atıflar yapmak, birtakım retorikler kullanmak da, galiba siyasetin doğasında olan bir özellik. Bunu da, gayet tabii, anlayışla karşılıyorum.

Benim derdim, kişisel bir polemik ya da partilerarası bir tartışmayı burada başlatmak değil; ancak, olabildiği kadar serinkanlı ve gerçekten yurtsever bir anlayışla bakıldığında -dünyanın dışında bir ülke olmadığımızı göre- dünyada neredeyiz?.. Ekonomik açıdan bu kıyaslamalar çok yapıyor biliyorsunuz; hangi derginin, gazetenin ekonomi sayfasına baksanız, dünya, sanki bir köy, inanıl-

maz bir bütünleşme, adına da globalleşme diyoruz. Öbür taraftan, siyaset sayfasını açın, bakın; inanılmaz bir parçalanma, ulusdevletler, etnik kavramlar ve çatışmalar, büyük gruplar arasındaki inanılmaz çatışmalar, tüm dünyanın aşağı yukarı gündeminde. Şu anda bile, yetmişin üstünde, büyük gruplar arasında, doğrudan doğruya etnisiteyle ilgili ve terör boyutuna varan çatışmalarla maluldür bütün dünya. Dolayısıyla, dünyanın bir tarafında parçalanmışlık var, bir başka açıdan da bir bütünleşme var; ancak, moral, ahlaki değerler açısından bu denli rahat konuşmak hiçbir zaman mümkün değildir. Yani, moral açıdan geriye mi gidiyoruz, ileriye mi gidiyoruz, ortada mıyız gibi bir görüşe varabileceğimiz nesnel ölçütlere, yani kriterlere sahip değiliz. Bunlar, kişisel yorumlara ve o yorumları temellendiren siyasi anlayışlara, felsefi bağlanmalara bağlıdır.

Dolayısıyla, geleneksel ve gelenekçi bir tutumla bakıldığında, modernleşmeye gayet tabii, karşı çıkabilirsiniz. Antimodern bir anlayış içerisinde kendinizi yerleştirirseniz ve temel siyasetin çerçevesi bu olursa, gayet tabii, modernleşmeyi artıracak eğitim reformlarına karşı çıkarsınız. Üstelik de, bunu, çok, moral değerlerdeki aşınma adma yaparsınız. Sanki, 8 yıllık eğitim, Türkiye'de aileleri parçaladı, moral değerleri yıktı, ortaya inanılmaz toplumsal bunalımlar çıktı ve gerçekten de intiharlar arttı filan gibi, böylesine bir görüşe varabilirsiniz. Bence, ne bu veriler doğru ne de bu verilere varmak için basılan teorik temel doğru; ikisi de, bana göre, bilimle bağdaştırılabilecek bir tutum değil.

Bu arada, intiharların -doğrudur- dünyada hâlâ çok az olduğu ülkelerden biriyiz. Ayrıca, itiraf etmek, daha doğrusu övünerek kabul etmek gerekir ki, tüm İslam dünyasındaki ülkeler, Müslüman ülkelerde ve Yahudi toplumlarında, intihar, gerçekten daha düşüktür. Bunda, dinsel faktörlerin payı gayet tabii vardır; ancak, intihar gibi çok karmaşık bir olayı, sadece bir dinsel faktöre bağlamak da doğru değildir.

Çok iyi bildiğimiz Durkheim'dan beri biliyoruz ki, toplumsal çözülme ve anomi dediğimiz, yani, insanların davranışlarını ve tutumlarını belirleyen temel normların silindiği, ortadan kalktığı durumlarda, toplumsal kargaşa durumlarında, şiddet arttığı gibi, intiharlar da artar. Evrensel bir gerçektir bu; dünyanın her toplumunda da, değişik tarihsel dönemlerde de görülebilir; ancak, kabul etmek gerekir ki, geleneksel kültürlerin tümünde olduğu gibi, Türkiye'de de toplumsal dayanışma ve aile içi dayanışma ve bütünleşme güdüsü, çok şükür hâlâ ayakta; ama, bunun primini, sadece dinsel, geleneksel öğretilere çıkarmak da haksızlıktır. Siz, bu geleneğe çok saygılı, inançlara saygılı, böyle bir çağdaş, laiklik tutumuyla, toplumumuzun, toplumunuzun tarihsel ve moral değerlerine de pekâlâ sahip çıkabilir, onlarla kişiliğinizi ve kimliğinizi bütünleştirebilir ve çok çağdaş bir siyaset de yürütebilirsiniz. Galiba, başka siyasetteki değerli arkadaşlarımızın anlamakta zorluk çektikleri nokta bu; yani, modern dünyayla bütünleşmeyi hedef alırken, geleneksel kimlik ve tarihsel kimliğinizi de korumanız pekâlâ mümkündür; bunlar, ille birbirini dışlayan faktörler de değildir. Dolayısıyla, mevcut durumdan, toplumsal parametrelerden, kendi siyasetini besleyecek ve destekleyecek nitelikte verileri çarpıtarak almayı, belki toplumsal söylemlerde işe yarayabilir; ama, tarihsel olarak zapta geçebilecek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfer, toparlayınız Sayın Güleç.

M. CENGİZ GÜLEÇ (Devamla) - Toparlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

M. CENGİZ GÜLEÇ (Devamla) - Uzunca bir geçmişi olan, neredeyse yüzelli yıla yaklaşan Türkiye parlamenter tarihinde, parlamento tarihinde, unutmayalım ki, sevgili milletvekilleri, par-

lamento tarihi açısından, Osmanlı'dan gayet tabii Türkiye'de bir süreklilik, devamlılık vardır ve Türkiye, bu açıdan çok şanslı ve onurlu bir konumdadır. Böylesine bir Mecliste de, zaman zaman, gayet tabii, siyasî polemikler olacaktır; ama, bunları temellendiren bilimsel verilerin sağlıklı ve sağlam olması da, bu Parlatentonun onurunu yükseltecektir. Bu açıdan, doğrulara, daha dikkatli ve saygılı olmayı bir görev bildiğim için de konuşuyorum.

Hepinize tekrar saygılar sunuyorum; yasanın da, hayırlı ve başarılı olmasını diliyorum. Saygılarla efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, tasarının...

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN - Evet...

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkan, kendime satışma telakki ettiğim bir şey var, söz istiyorum... (DSP sıralarından "öyle bir şey yok" sesleri)

İSMAİL AYDINLI (İstanbul) - Sayın Başkan, bizim partimize de satışma var.

BAŞKAN - Efendim, müsaade ederseniz, burada kapatalım.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Hayır, ben yerimden konuşmak istiyorum, kürsüden değil.

BAŞKAN - Peki, yerinizden söyleyin efendim.

ŞÜKRÜ ÜNAL (Osmaniye) - Demokrasi var, herkes konuşabilir.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkanım, arkadaşımız, tabii, bir polemik suçlaması yaptı. Burada, benim amacım polemik değildi. Eğer, olayda bir polemik ifadesi veya yaklaşımı varsa, bizden önce başlatıldı; yani, benim konuşmamdan önceydi.

Kaldı ki, ben, burada şunu dedim: Çağdaşlığa, ülkenin ürettiği, Avrupa ile bu konuda entegre olma hususundaki çalışmalara tümüyle katıldığımızı; Türkiye'nin, aksine, bugünkü bulunduğu noktada büyük açıkları ve kayıpları olduğunu ifade ettim. Bizim o noktaya gelmemiz, daha ötesine de geçmemiz... Kaldı ki, geçmişte bunun güzel örneklerini de yaşadığımızı söyledim.

Tek başına, değerli ilim adamı arkadaşımız, meseleyi bir başka şeye bağlar veya bağlamaz; ama, benim yaklaşımım -kendileri de ifade ettiler-burada dinin de bir faktör olduğu bir vakıdır - başka faktörler de bulabilir- ama, bugün, sorgulanması gereken, Türkiye'de sistemin, çocukları, toplumu, aileyi bütünleme ve güçlü kılma konusunda ortaya koyduğu somut gayreti nedir; sorgulanması gereken budur. Zannımca, kendilerinin yapması gereken de odur. Yoksa, başka bir polemik konusu olamaz.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağız.

Açık oylamanın elektronik cihazla yapılmasını uygun görenler, lütfen, işaret etsinler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Açık oylama için 3 dakika süre vereceğim. Bu süre zarfında cihaza giremeyenler, lütfen, pusula doldursunlar; ancak, açık oylama cihazına girmiş olanlar ile pusulalar sonradan karşılaştırılacaktır. Bunu bilgilerinize sunuyorum; bir.

İkincisi, cihaza giremeyip de pusula dolduran sayın milletvekillerinin Genel Kurulda bulunup bulunmadıkları araştırılacaktır.

Sayın Bakanlara vekâleten oy kullanılması halinde, vekâlet edilen sayın bakanın adının ve soyadının açıkça yazılması da gerekmektedir.

Süreyi başlatıyorum efendim.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, oylama işlemine 200 sayın milletvekili katılmış; 1 çekimser oya karşın 199 oyla tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır. Ülkemize ve çocuklarınıza hayırlı olsun. (Alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının müzakeresine başlıyoruz

4. - *Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/549) (S. Sayısı: 202) (1)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Yerinde.

Hükümet?.. Yerinde.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Raporunun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Şimdi, tasarının tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Gruplar adına ilk söz, Anavatan Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Şamil Ayırım'a ait.

Buyurun Sayın Ayırım.

Süreniz 20 dakika.

ANAP GRUBU ADINA ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekili; Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı üzerinde, Anavatan Partisi Grubu adına söz aldım; bu vesileyle, Yüce Meclisi, şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, merkezi Londra'da bulunan Uluslararası Denizcilik Örgütü, denizcilikle ilgili önemli kararların alındığı bir örgüttür. Türkiye, 25 Mart 1958 tarihinden beri, bu örgütün bir üyesidir.

Denizde güvenlik, seyir, can ve mal güvenliğinin sağlanması, deniz trafiğinin düzenlenmesi, denizlerin kirlenmesinin önlenmesi, arama-kurtarma hizmet ve faaliyetlerinin planlanması, gemi adamlarının eğitim ve belgelendirilmeleri ile tüm bu hususlarda denetlemelere yönelik konular. Uluslararası Denizcilik Örgütünün faaliyet alanları arasına girmektedir.

Seyir, can, mal ve çevre güvenliğinin sağlanması konusunda en etkin çalışma, Uluslararası Denizcilik Örgütü tarafından yapılmaktadır. Bugüne kadar, bu örgüt tarafından güvenliğe yönelik pek çok sözleşme, protokol, kural ve kaidenin hazırlanması gerçekleştirilmiş ve üye ülkelere yürürlüğe konularak uygulanması sağlanmıştır.

(1) 202 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Denizlerde can güvenliğinin sağlanması amacıyla yapılan en kapsamlı ve temel çalışma, Denizlerde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesidir. (SOLAS). Çevre güvenliği konusunda ise, Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Hakkındaki Uluslararası Sözleşme (MARPOL), en kapsamlı çalışmadır.

Bunların yanı sıra, seyir yardımcıları, seyir güvenliği, gemilerin inşası ve donatılması, denizde çatışmayı önleme, haberleşme, arama, kurtarma, tehlikeli yüklerin taşınması, gemi adamlarının eğitimi, belgelendirme ve vardiya tutma koşullarının standart duruma getirilmesi, yangından korunma ve yangın söndürme, yükleme sınırları gibi güvenliğe yönelik çalışmalar aralıksız olarak yapılmaktadır.

Günümüzde, gemi hızlarının artması, gemi teknolojisindeki değişiklikler, deniz trafiğinin yoğunlaşması, denizlerin gitgide daha çok kirlenmeye başlaması hususları göz önüne alındığında, güvenli bir deniz ulaşımının sağlanabilmesi amacıyla, elektronik sistem cihazlarındaki artan teknolojik gelişme de, son zamanlarda, yeni birçok kuralı ve yaptırımı beraberinde getirmiştir.

Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemiz açısından bakıldığında; bayrak devleti olarak, kendi bayrağını taşıyan gemilerin seyir, can ve mal emniyeti ile çevre güvenliği açısından gerekli uluslararası standartlara uygunluğunu sağlamak; liman devleti olarak, limanlarına gelen yabancı gemilerin, yine, seyir, can ve mal emniyeti ile çevre güvenliğine yönelik uluslararası standartlara uygunluğunu kontrol etmek ve denetlemek; kıyı devleti olarak, kendi karasuları, kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölgelerde seyreden gemilerin ilgili ulusal ve uluslararası kurallara uygun hareket edip etmediğini kontrol etmek ve denetlemek yetki ve sorumluluklarına sahip olduğumuz görülmektedir.

Ülkemiz, uluslararası anlaşmalar yoluyla üstlendiği sorumluluklarını ve buna paralel olarak hazırlanan milli mevzuatın gereklerini tam olarak yerine getirmek zorundadır. Bu bağlamda, Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Denizcilik Örgütü sözleşmeleri ana başlıklarıyla şöyle sıralanabilir: Uluslararası Denizcilik Örgütü Kurum Sözleşmesi, Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi, Yükleme Hakları Uluslararası Sözleşmesi, Gemi Adamlarının Eğitimi, Sertifikalandırılması Uluslararası Sözleşmesi gibi, Türkiye, bugün, 13 adet uluslararası denizcilikle ilgili sözleşmenin tarafıdır. Buna paralel olarak, ülkemizde, yine, Denizcilik Müsteşarlığımız tarafından yürütülmekte olan çalışmalar neticesinde 6 adet anlaşmanın daha ilgili formaliteleri tamamlanmış, günümüzdeki günlerde Meclise geleceğini umuyoruz. Bunlar arasında önemli olan anlaşmalardan 2 tanesini sizlere arz etmek istiyorum. Birincisi, petrol nedeniyle kirlenmeden doğan zararlar için uluslararası tazminat fonu kurulmasına dair sözleşme. İkincisi ise, petrol kirliliğine karşı hazırlıklı olma, müdahale ve işbirliğine dair uluslararası sözleşmedir.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye, Dünya Denizcilik Örgütü'nün bu derece önemli anlaşmalarını Yüce Meclisten geçirirken, acaba, Türk denizciliği ne konumda, Türk denizciliğinin bugünkü durumu nedir, kısaca, sizlere denizciliğimizin bugünkü durumu hakkında bilgi vermek istiyorum ve daha sonra da, bu anlaşmayı neden kabul ettiğimize dair görüşlerimizi açıklayacağım.

Bildığımız gibi, denizcilik sektörü, uluslararası alanlarda taşımacılık yapan, gerek ülkemiz yüklerini ve gerekse yabancı ülkeler arasında yük taşıyarak ülkemize döviz kazandıran, tersaneleriyle, limanlarıyla ülke ekonomisinde önemli bir yer tutan sektördür. Sektör, 1980'li yıllarda 2 milyon dwt olan taşıma kapasitesini, gerek armatörlerimizin gerekse hükümetlerimizin desteğiyle, dışarıdan ve içeriden bulduğu kredilerle, 1995 yılında 12 milyon dwt'a çıkarmıştır ve dünya sıralamasında, o günlerde 27 nci sırada olan yerimiz 16 ncı sıraya kadar yükselmiştir ve sektör, ül-

kemize, yılda 5 milyar dolara yakın bir döviz girdisi kazandırmıştır. Ancak, 1997 yılında dünya ticaretindeki daralmaya paralel olarak başlayan, Rusya'dan gelen global kriz denizcilik sektörünü de sarsmış, maalesef, sektör, bugün, o etkileri hâlâ üzerinden atamamıştır. Bunun en büyük nedenlerinden bir tanesi, navlun taşımalarındaki düşmeler -yüzde 50'ye yakın bir düşme olmuştur navlunlarda- ikincisi ise, petrol fiyatlarının aşırı yükselmesi, bir anda 2-4 katına çıkmasıdır. Bu durumda, bu işi yapan denizcilerimiz ne yapmıştır; işletme maliyetleri artan denizcilerimiz, bir taraftan, ellerindeki gemileri çalıştırmaya, rekabet etmeye çalışırken, diğer taraftan da, eskiyen, ekonomik ömrünü doldurmuş gemileri satmışlar, ancak, bu satmanın sonunda, maalesef, yerlerine yeni gemi koyamamanın sıkıntısını yaşamışlardır. Hükümetlerimizin, özellikle 55 ve 57 nci dönem hükümetlerimizin desteğiyle sektöre kredi konusunda bir imkân sağlanmış; ancak, görülen odur ki, sektör bununla da istenilen seviyeye gelmemiştir.

Şimdi, burada bu sektörümüzün durumunu açıklarken benim hükümetimizden bir ricam var. Değerli arkadaşlarım, bildiğiniz gibi geçen yılın sonunda 3 tane kamu bankasının özelleştirilmeye açılmasıyla ilgili bir yasa tasarısı çıkardık. O tasarıda, eğer, yeniden yapılacak anasözleşmelerine kredilerle ilgili maddeler konulamazsa, bu tür gemicilik sektörüne, tekstil sektörüne veya diğer sektörlere para aktarılması, maalesef, mümkün görünmüyor. O nedenle, ülkemiz ekonomisine döviz kazandıran bu sektöre, mümkün olduğunca bir ihtisas bankası kazandırılması konusundaki temennilerimi burada ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlarım, 159 ülkenin üyesi olduğu, 1948 yılında kurulan Uluslararası Denizcilik Örgütü, çalışmalarıyla uluslararası nitelikte pek çok konvansiyon, protokol ve kuralın hazırlanmasını gerçekleştirmiş ve üye ülkelerce yürürlüğe konularak uygulanmasını sağlamıştır. Genel Kuruldan sonra Uluslararası Denizcilik Örgütünün en yetkili organı Uluslararası Denizcilik Örgütü Konseyidir. Konsey, en son seçimlerini 21 nci dönem toplantısı esnasında 19.11.1999 tarihinde yapmıştır.

IMO Konseyi, IMO komite ve alt komitelerinin raporlarını, teklif ve tavsiyelerini genel kurula iletmek, IMO program bütçe hesaplarını inceleyerek genel kurula iletmek, genel kurul onayıyla genel sekreteri tayin etmek, diğer personelin ataması için yeterlilik vermek gibi, Uluslararası Denizcilik Örgütünün icra organıdır. 32 üyeden oluşan konseyin 8 üyesi (A) ve (B) kategorilerinden, 16 üyesi (C) kategorisinden seçilmektedir. IMO Sözleşmesinin 17 nci maddesi uyarınca (A) ve (B) kategorileri uluslararası gemicilik hizmetlerinin sağlanmasından ve uluslararası deniz ticaretinden en büyük çıkarı olan ülkeler; (C) kategorisinden ise, deniz taşımacılığı konularında özel ilgi ve çıkarları bulunan ülkeler seçilmektedir.

21 inci Genel Kurul toplantısı esnasında IMO tarihinde ilk defa ülkemizin konseye (C) kategorisinden üyeliği kabul edilmiştir. Yapılan oylamada 125 üye oy kullanmış, bir üye çekimser kalmış; ülkemiz, 76 üyenin oylarıyla, ilk defa, IMO konseyine seçilmiştir.

Yine, IMO'nun 21 inci Genel Kurulunda, Denizcilik Müsteşarlığımız tarafından takip edilen, ülkemiz ve Boğazlarımız açısından son derece önemli rotalandırma sistemiyle ilgili ülkemiz görüşleri kabul görmüş ve Genel Kuruldan geçmiştir. Bu da, Denizcilik Müsteşarlığının, gerçekten ciddi takibi sonunda önemli bir başarısıdır.

Değerli arkadaşlarım, bildiği üzere, Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinin, Konseyin oluşumuna ilişkin 16 nci maddesi uyarınca, örgütün üye sayısı 32'dir. Ancak, dünyanın bütün coğrafi alanlarının Konseyce yeterince temsil edilmediği yönünde üye ülkelerden gelen görüşler üye

rine, IMO Genel Kurulunun 2 Kasım 1993 yılında aldığı bir kararla, üye sayısının 32'den 40'a çıkarılması ve örgüt sözleşmesinin ilgili maddelerinin buna göre değiştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Söz konusu değişiklikler, üye ülkelerin en az üçte 2'sinin resmî onaylarının alınmasını takiben 12 ay içinde yürürlüğe girecektir; ancak, özülerek belirtmek gerekirse, bu sayıya henüz ulaşamamıştır.

Konseyin üyelik sayısının artırılması, ülkemizin bundan sonra da Konseyde temsil edilme şansını artıracığı gibi, Konsey üyeliğimizin sürdüğü bir dönemde, bu değişikliğin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanması, ülkemizin Uluslararası Denizcilik Örgütü çalışmalarına verdiği önemin bir göstergesi olacaktır ve ülkemizin uluslararası denizcilik camiasında itibarını artıracaktır.

Değerli arkadaşlarım, yukarıda saydığım nedenlerle bu tasarıya olumlu oy vereceğimizi belirtir; tasarının, ülkemize, denizcilik camiamıza hayırlı olmasını diler; Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ayrım.

Şimdi, Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini İstanbul Milletvekili Sayın Cahit Savaş Yazıcı ifade edecekler.

Buyurun Sayın Yazıcı. (DSP sıralarımdan alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

DSP GRUBU ADINA CAHİT SAVAŞ YAZICI (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı üzerinde Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum; şahsım ve Grubum adına Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Deniz taşımacılığının baskın uluslararası karakteri nedeniyle, devletlerin uluslararası topluluktan ayrı ve tek tarafı yaptıkları düzenlemelerin ve deniz taşımacılığında ülkeden ülkeye fark gösteren uygulamaların asgari düzeye indirilebilmesi için çeşitli uluslararası örgütler nezdinde deniz hukukunun birleştirilmesi çalışmaları yapılmaktadır. Her gün biraz daha artan biçimde gerçekleştirilen bu çalışmalar sonucunda, uluslararası nitelikte ve pek çoğu bağlayıcı olan kararlar ortaya çıkmaktadır.

Denizcilik sektörünün uluslararası niteliği, bu kararların takip edilmesini, oluşturulmaları sırasında ülke menfaatlarımız açısından belirleyici olmasını ve ulusal mevzuatımızın da bu kararlara paralel olarak düzenlenmesini gerektirmektedir. Bu nedenle, artık, deniz ticaretinde kaliteyi, güvenliği artırıcı uluslararası sözleşmelere taraf olmadan ve taraf olursa bile gereğini yerine getirilmeden dünya denizcilik sektöründe başarılı ve söz sahibi olmak mümkün görülmemektedir. Bu bağlamda, denizlerdeki ulusal menfaatlarımızın savunulacağı en önemli örgütlerin başında Uluslararası Denizcilik Örgütü; yani, IMO gelmektedir.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler tarafından 1948 yılında toplanan bir konferansta, denizcilik sorunlarının ele alınacağı bir uluslararası organ olarak Uluslararası Denizcilik Örgütünün kuruluşuna ilişkin bir sözleşme kabul edilmiştir. Bu sözleşmeye dayalı olarak, 1958 yılında işlerlik kazanan Uluslararası Denizcilik Örgütüne, ülkemiz, kurucu üye olarak katılmış ve halen örgüte üye 158 ülke bulunmaktadır.

Uluslararası Denizcilik Örgütünün temel felsefesini, daha emniyetli seyrüsefer ve temiz denizler oluşturmaktadır. Bu bağlamda, Uluslararası Denizcilik Örgütünün faaliyet alanlarını, ulus-

lararası denizlerde seyir güvenliği yönünden gerekli teknik önlemleri almak ve buna ilişkin uluslararası normların düzenlenmesini teşvik etmek, deniz işletmeciliğinin verimli olmasını sağlamak üzere en etkili kuralların kabulünü teşvik etmek, denizlerin gemiler tarafından kirlenmesinin önlenmesine yönelik olarak ülkeler arasında işbirliğinin yapılmasını sağlamak olarak belirtebiliriz.

Geçmişte, sözleşmelerin, kotların ve tavsiye kararlarının benimsenmesi IMO'nun çok önemli bir fonksiyonu iken, son yıllarda, IMO, bütün dünyada bu tedbirlerin etkili uygulanmasını sağlamaya ağırlık vermektedir. Örgütün denizlerde can güvenliğinin sağlanması amacıyla yaptığı en kapsamlı ve temel çalışma, Denizlerde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesidir SOLAS. Çevre güvenliği konusunda ise, Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesi Hakkındaki Uluslararası Sözleşme (MARPOL) en kapsamlı çalışmadır. Ülkemiz, belirttiğim bu iki anlaşmaya taraf olmuştur.

Değerli milletvekilleri, en önemli amacı deniz güvenliğinin geliştirilmesi ve deniz kirliliğinin önlenmesi olan IMO'nun genel merkezi Londra'da olup, yürütme organı iki yılda bir toplanan Genel Kuruldur. Genel kurul oturumları arasındaki dönemde IMO'yu genel kurulca seçilmiş 32 üye hükümetin oluşturduğu Konsey idare etmektedir. Hükümetimizce sunulan tasarı, son derece önemli olan bu organın yapısında gerçekleştirilen değişikliğin Meclisimiz tarafından onanmasıdır.

Değerli milletvekilleri, Konseyin yapısına ilişkin tasarıyla getirilen değişiklikler ve Konseyin eski yapısı şöyledir:

(A) grubunda 8 üye mevcuttur -ki, bu, tasarıyla 10 üyeye çıkacaktır- bunlar uluslararası gemi taşımacılığı hizmetleriyle yoğun olarak uğraşan ülkelerden seçilmektedir.

(B) grubunda yine 8 üye mevcuttur -bu da 10 üyeye çıkarılacaktır- uluslararası deniz kaynaklı ticaretle yakından ilgilenen üyelerden seçilmektedir.

(C) grubundaki 16 üye -bu da 20 üyeye çıkarılacaktır- üstteki iki madde kapsamında olmayan; ancak, seyir ve deniz taşımacılığına özel ilgisi olan ve dünyanın büyük coğrafi alanlarının temsil edilmesini sağlayacak olan ülkelerden seçilmektedir.

Dünyanın bütün coğrafi alanlarının Konseyde yeterince temsil edilmediği yolunda üye ülkelerden gelen talep üzerine 1993 yılında kabul edilen karar gereği değişiklik süreci tamamlandığında, Konsey üyesi sayısı 32'den 40'a çıkarılacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, Konsey üyeliği için 19 Kasım 1999 tarihinde yapılan seçimlerde, oylamaya katılan 124 devletten 76'sının oyunu alarak (C) grubundan üyeliğe seçilmiştir. Bunu ülkemiz için ilginç kılan nokta, Konseye üyelik için ilk defa başvuran Türkiye'nin, ilk başvurusunda üyeliğe seçilmiş olmasıdır. Böylece, Türkiye, 1958 yılında faaliyete geçen IMO'nun tarihinde, Konseye ilk başvurusuyla seçilen 2 nci ülke olmuştur. Daha önce, sadece Finlandiya ilk başvurusunda üyeliğe seçilebilmişti.

Konsey üyeliğine seçilmemiz, diğer konsey üyeleriyle eşit oy hakkına sahip olmamızdan dolayı, denizlerdeki hak ve menfaatlarımızın korunması ve çalışmalarımızı etkin bir şekilde sürdürmemiz açısından son derece yararlı olmuştur.

Örneğin, 1994 tarihli Boğazlar ve Marmara Bölgesi Deniz Trafik Düzeni Hakkındaki Tüzük, IMO sözleşmelerinden (SOLAS), Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi (COLREG) ve Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü Kuralları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Ancak, 1994 tüzüğünün IMO'daki eleştirilerden dolayı yeniden ele alınması gerekmiştir. 6 Kasım 1998 tarihinde

yürtlüğe giren Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü, Türk boğazlarından geçiş yapacak tehlikeli yük taşıyan gemilerin seyrine ilişkin düzenlemeler içermektedir.

Söz konusu tüzükler ve düzenlemeler, ilk uygulanmasına başlanıldığı tarihten itibaren, başta Rusya Federasyonu olmak üzere, Türk boğazlarını yoğun olarak kullanan ülkeler tarafından teknik içerikten uzak, tamamen siyasi amaç taşıyan iddialarla uluslararası denizcilik örgütü programlarında eleştirilerek, uluslararası kamuoyu yaratılmaya çalışılmıştır.

Ancak, ülkemiz tarafından konunun tamamen teknik bir konu olduğu ve deniz güvenliğini ilgilendirdiği, seyir, can, mal ve çevre güvenliğini amaçladığı, uluslararası denizcilik örgütünün müteakip toplantılarında dile getirilmiş ve haklılığımız görülerek, konu, Deniz Güvenliği Komitesi 71 inci dönem toplantısında IMO gündeminden çıkartılmıştır.

Bu durum, ülkemizin düzenlemeler konusundaki haklılığının beyan edildiği ve Türkiye'nin Türk boğazlarında güvenliği sağlayıcı tedbirleri uluslararası kurallar ve uluslararası hukuk çerçevesinde düzenlediğinin beyanı anlamına gelmektedir.

Uluslararası kuralların denizcilik politikaları üzerindeki etkilerini göstermek açısından, burada bir olaya daha değinmek istiyorum:

İngiltere Denizcilik Bakanı Keith Hill, Uluslararası Denizcilik Örgütünün 21 inci genel kuruluunu açış konuşmasında, OECD incelemelerinin standart dışı gemilerin kullanılmasının, taşıma maliyetlerini yüzde 15 azalttığını, bunun da, büyük bir gemi için yılda 1 milyon dolara varan fazla maliyete neden olduğunu belirterek, bu durumun haksız rekabet yarattığına işaret etmiştir. İngiliz Bakanın işaret ettiği, standart dışı gemilerin taşımalarda kullanılmamasına ilişkin IMO'ca hazırlanan Uluslararası Güvenlik Yönetiminin -yani, ISM kodu- uygulanmasına 1998 yılında başlanmış; ancak, gemilerin büyük bölümü 1 Temmuz 2002 tarihi itibarıyla bu uygulamaya tabi tutulacaktır.

Görüldüğü gibi, uluslararası kurallar, milyarlarca dolarlık bir pastadan ülkelerin aldıkları payları değiştirebilmekte ve ulusal mevzuatlar bu kararlara paralellik göstermediği takdirde deniz taşımacılığı yapılamaması gibi sonuçlar doğurmaktadır.

Bu çerçevede, üç tarafı denizlerle çevrili önemli bir konumda bulunan ülkemizin hak ve menfaatlarının korunması açısından IMO faaliyetleri doğrultusunda çalışmaların zamanında ve etkin olarak sürdürülmesi gerekmektedir.

Denizciliğimizin, dünyadaki yeni yapılanma içinde yerini alacağına inancımı belirterek, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ediyorum Sayın Yazıcı.

Gruplar adına üçüncü söz, Fazilet Partisi Grubu adına, Tokat Milletvekili Sayın Ergün Dağcıoğlu'na ait.

Buyurun Sayın Dağcıoğlu.

Süreniz 20 dakikadır.

FP GRUBU ADINA MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere Dair 202 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının tümü üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Uluslararası Denizcilik Örgütünün (IMO) görev ve çalışma esaslarını belirleyen ana sözleşmenin 16, 17 ve 19/b maddelerine ilişkin olarak 18 inci Genel Kurulda bazı değişikliklerin yapılması kararlaştırılmıştır.

4 Kasım 1993 tarihinde kabul edilen A-735 (18) sayılı karar özetle, halen 32 olan Konseydeki üye sayısının 40 olarak değiştirilmesi; 10 üyenin, uluslararası gemicilik hizmetlerinin sağlanmasında en fazla çıkarı bulunan devletlerden, 10 üyenin ise, uluslararası deniz ticaretinde en fazla çıkarı bulunan devletlerden, geri kalan 20 üyenin ise, ticaret filosu tonajı ve ticaret hacmi itibarıyla belirlenen ilk 20 üye devletin dışında kalan; deniz taşımacılığında ve seyrüseferinde özel çıkarları bulunan devletlerden ve son olarak da, karar nisap sayısının üçte 2 çoğunluğu olan 26 üye devletin oyuyla oluşacağı şeklindedir.

Değerli milletvekilleri, günümüzde, siyasi ve ekonomik bütünleşmeler yaşanmakta, globalleşme sürecinin devam ettiği dünyamızdaki sınırlar ve duvarlar birer birer ortadan kalkmaktadır. Ekonomik yönden güçlü ülkeler, kendi aralarında oluşturdukları yeni bloklar vasıtasıyla, dünya pazarına egemen olmaya çalışmaktadırlar. Denizcilik sektörünün, işte, bu yoğun uluslararası rekabetin içerisinde sağladığı ekonomik girdiler açısından, en önemli sektörlerden biri olduğu malumunuzdur.

Gelişmiş ülkeler, kendi sınırlarının dışına taşarak, dünyanın herhangi bir yerindeki kaynağa kolayca ulaşabildikleri gibi, dünyanın öbür ucundaki bir pazara da, bu sayede hâkim olabilmekte ve ekonomik yönden büyük faydalar sağlamaktadır.

İşte, bu yönüyle de bakıldığında, denizcilik sektörünün baskın belirgin vasfı, uluslararası yapıda olmasıdır. Örneğin, bir İtalyan armatör, bir İsviçre bankası aracılığıyla, bir Amerikan firmasından kredi almak suretiyle satın aldığı gemiyi, bir İngiliz şirketine sigorta ettirerek, bu gemiyle de, bir Fransız firmasına ait yükü, Türk kaptan ve gemicilerini çalıştırmak suretiyle, Nijerya'dan alıp, ta Japonya'ya kadar götürebilmektedir; yani, pazar, çok yönlü uluslararası kural, norm ve standartlara bağlı olarak, tüm dünya sahına yayılmıştır arkadaşlar.

Denizciliğin, hukuki, ekonomik ve teknik yönlerine ilişkin çalışmaları gerçekleştirmek üzere, ülkemizin de üyesi olduğu temel uluslararası birçok kuruluş bulunmaktadır. OECD, ECO, IMO gibi devletlerarası kuruluşların yanında, ICS, BIMCO, Greenpeace gibi hükümetler dışı oluşumlar da, uluslararası entegrasyonlarda etkili olmaktadır.

Arkadaşlar, 1945 yılında Birleşmiş Milletlerin kurulmasını müteakip, kurulan bir dizi yeni teşkilat ve örgütlere ilişkin biraz önce ifade ettiğim yapılardan, şu anda görüşmekte olduğumuz Uluslararası Denizcilik Örgütüne yönelik, izinizle, kısa, özet olarak bir değerlendirme yapmak istiyorum.

İlk olarak, Uluslararası İstisari Denizcilik Örgütü (IMCO) adıyla 1948 yılında kurulmuş olan teşkilat, 1958 yılında varlık göstermeye başlamış, 1982 yılında ise örgüt kurucu sözleşmesi değiştirilerek, adı, Uluslararası Denizcilik Örgütü haline dönüştürülmüştür.

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) genel anlamıyla deniz güvenliği, uluslararası sulara seyir güvenliği, deniz çevresinin korunması ile uluslararası sulara sefer yapan gemilerin inşası, donatımının yanı sıra, trafiği etkileyen tüm teknik ve hukuki konularla ilgili düzenlemeler ve pratik uygulamaların yanı sıra, hükümetler arasında işbirliğini sağlamak, belirlenen standartların hükümetlerce benimsenmesini teşvik etmek ve ayrıca, yükümlülüklerin takibi doğrultusunda da faaliyet göstermektedir. Özellikle de uluslararası sözleşmelerin benimsenmesi ve uygulanmasına yönelik çalışmalarını sürdüren teşkilatın temel felsefesi, daha emniyetli seyrüsefer ve daha temiz denizler şeklinde kendini göstermektedir.

Ülkemiz, Uluslararası Denizcilik Örgütü Kurucu Sözleşmesine, 25 Mart 1958 tarihinde taraf olmuştur. Ayrıca, Türkiye, IMO tarafından hazırlanan uluslararası düzeyde yürürlüğe giren Kurucu

Sözleşme dışındaki, yani kendisi dışındaki 23 anlaşmadan 11'ine de taraf olmuştur. Bunlar, yitkileme, denizde can güvenliği, denizde arama ve kurtarma, gemi adamları eğitimi vesaire gibi muhtelif protokoller şeklindedir.

Tabii, burada bir hususu dikkatlerinize sunmak istiyorum. Konuşmamın önceki bölümünde dile getirdiğim küreselleşme olgusu, bugün, dünyada artarak devam etmektedir. Sektörde, kaliteyi, güvenliği artırıcı sözleşmelere taraf olunmadan, taraf olursa dahi, sözleşmelerin gereği yerine getirilmeden bu alanda başarılı olmak ve aynı zamanda söz sahibi olmak, asla mümkün değildir. Acizane, ben, bu kanaati paylaşıyorum.

Ayrıca, ülkemizin gereklerini yerine getirmediği bir standart, bir diğer ülkenin denizcilik faaliyetlerinin güvenliğini de çok yakından ilgilendirmekte ve etkilemektedir. Ülkemiz, taraf olduğu resmi anlaşmaların gereklerini yerine getirmekle kalmamalı, IMO'nun geniş bir alana yayılan konularla ilgili olarak kabul ettiği yüzlerce tavsiye kararını da dikkate almalıdır diye düşünüyorum.

"Tavsiye kararlarının hükümetleri bağlayıcılık yönü yoktur" denilse bile, eğer, globalleşmenin gereğini yerine getirip, ister kod formunda isterse başka formlarda olsun, bunları, millî denizcilik mevzuatlarına ister kısmen, isterse bütünüyle yerleştiremiyor, içine alamıyorsanız veya almıyorsanız, o zaman, bunu uygulayan ülkeler nezdinde de birtakım ekonomik yaptırımlarla karşılaşabilirsiniz.

Uluslararası denizcilik camiasında ister teknik, ister ekonomik, isterse idarî birtakım mazeretleri ileri sürmek suretiyle yerine getirilemeyen yükümlülüklerimizin hoşgörü ve anlayışla karşılanmalarını bekleyebilir miyiz?.. Gereğini yapmazsanız, bugün değilse bile yarın, muhakkak, ekonomik bir bedel ödemeniz kaçınılmaz olacaktır. Diğer ülke gemilerinin de sizin gibi güvenlikle ilgili kodlara uymasını beklemek için, liman, seyir yardımcıları, radar sistemleri ve benzeri pek çok altyapıya yönelik hizmetleri de çağın ve uluslararası kamuoyunun belirlediği standartlara göre tesis etmek, millî sorumluluğumuzdur diye düşünüyorum.

Bu konuya örnek teşkil etmesi bakımından her zaman dile getirmeye çalıştığım, Gemi Trafik ve Yönetim Bilgi Sistemi (GTYBS) ile ilgili birçok hususu, gerek ülke olarak gerekse sorumlu idare olarak özeleştiri yaparak, değerlendirebilmeliyiz.

Bilindiği üzere, proje, "Türk Boğazlar Bölgesi" olarak da adlandırabileceğimiz İstanbul Boğazı, Marmara Denizi ve Çanakkale Boğazından oluşan su yolundaki gemi trafiğinin düzenli olmasını, emniyetli geçişi en kısa sürede gerçekleştirebilecek ve riskleri minimize edebilecek olan küresel pozisyon belirleme sistemi; yani, cihazlarıyla, bilgisayar destekli, radar kontrollü bir sistem. Bu, aynı zamanda, bölgeyle ilgili alınması gereken önemli bir başka tedbirdir diye düşünüyorum.

Evet, Türk Boğazları bölgesine gelelim... Dünyanın en yoğun ve kaza ihtimali en yüksek uluslararası deniz trafiğine geçiş imkânı veren, Avrupa ile Asya kıtalarını birbirinden ayıran, Karadeniz ile Akdenizi birleştiren Türkiye'nin doğal ve tek su yolu, Karadeniz'den Ege Denizine uzanan 164 deniz mili uzunluğundaki ve Türkiye'nin karasuları içinde bulunan tek su yolu, geçiş yapacak gemiler için doğal ve yapay birçok zorluklar ve tehlikelerle doludur. İstanbul Boğazında Yeniköy, Aşiyân, Kandilli, Kanlıca, Çanakkale Boğazında ise Nara ve Kilitbahir Burunlarında, 80 dereceye varan ve gemilerin bir anda 12-13 kere rota değiştirmelerine sebebiyet veren keskin döntüşler, koylar, 700 metreye kadar daralan yerler, sığılıklar, bazen 7 mile kadar çıkan güney yönlü üst ana akıntıları, Karadeniz'in tüm suyunu -bakın, arkadaşlar, altını çiziyorum- Karadenizimizin bütün suyunu, en az yedi yılda bir kere tamamen değiştiren ve üst ana akıntıya ters yönde olan anaför akıntıları, güneyden esen rüzgarlarla oluşan ve üst ana akıntının ters yöne, yani, kuzeye döntüş yaptığı ve dün-

yada sadece bu bölgeye mahsus olan orkoz akıntıları, girdapları, aynalar, bilhassa, bahar ve kış aylarında oluşan ve denizcilerin korkulu rüyaları olan ani ve kesif sisler, kar ve tipiler gibi doğal zorluklara ve de asma köprüler, yüksek gerilim hava nakil hatları, deniz dibi telefon kabloları ve adalar arası su nakil boruları ile ana trafiğe aykırı ve iki sahil arasında, günde 2 000 civarında karşılıklı sefer yaparak 1 milyona yakın insanın taşıdığı ve 15 000'e yakın aracın burada seyir/sefer yaptığı yoğun, yerel deniz trafiği, olta balıkçılığı, gezinti tekneleri, yemekli gezinti tekneleri ve bakın, en önemlisi de -hepimiz görüyoruz sonuçlarını- boğaz geçiş tecrübesi olmayan ve kılavuz kaptan olmayan tecrübesiz, acemi, yabancı kaptan ve gemi adamlarının bulunuşu gibi yapay zorluklara örnek olarak verebileceğimiz bir bölge, Türk Boğazlar Bölgesi...

Evet, binlerce yıldır pek çok uygarlığa evsahipliği yapan, binlerce yıllık tarihin içinden süzülüp gelen ve çeşitli görkemli kültürel ve tarihi miras ile aynı zamanda, dünyanın önde gelen ticaret, sanayi ve sanat megapollerinden birisi, büyüleyici kent İstanbul ve bunun yanında, destan şehrimiz Çanakkalemiz... İşte, böylesine önemli bir bölgede uluslararası yükümlülüklerimizi yerine getirebilmemiz bakımından "Türk Boğazlar Projesi" dediğimiz bu proje, ilk kez, 6 Ağustos 1996 tarihinde, 54 üncü cumhuriyet hükümeti zamanında, dönemin denizcilikten sorumlu Devlet Bakanı Sayın Gürcan Dağdaş tarafından, Bakanlar Kurulu kararıyla, Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığına devrinin sağlanmasını müteakiben, proje, o dönemde belli bir safhaya getirilmiştir.

8 Aralık 2000 tarihinde, Denizcilik Müsteşarlığı bütçesi üzerinde görüşlerimi sunarken, o gün için kısmen değindiğim konuya, bugün, biraz daha farklı bir açıdan değinmek istiyorum. Şöyle ki: Etüt ve proje işleri, Başbakanlığın 5 Şubat 1998 tarihli talimatlarıyla, ihale edilmeksizin, bakım, ihale edilmeksizin, İstanbul Teknik Üniversitesi Vakfı ve Savunma Araştırmaları Merkezine verilmiştir. Söz konusu merkez, bu amaca müteallik olarak, TÜRBO Proje Ofisini kurmuştur. Tabii, bu yaklaşım da, bazı soruları akla getirmektedir.

1. Söz konusu hizmetlerin realize edilmesi için firmaya ne kadar ücret öngörülmüştür? Ödenen miktar ne kadardır?

2. Firmanın sorumluluklarını yerine getirmesi için bir bir termin planı bulunmakta mıdır? Projenin başlangıç ve bitiş süreleri nelerdir?

Uygulama planında bir gecikme söz konusu mudur? Şayet söz konusu ise, bu durumun, tüzük-IMO kural ve normları da dikkate alınarak cevaplandırılmasını Sayın Bakandan da arz ediyorum.

3. İTÜV/SAM ve TÜRBO Proje Ofislerinin verdiği hizmetler bir denetime tabi tutulmakta mıdır? Denetim yapılmakta ise, sorumlu otorite hangi kuruluştur? İhaleyi alan kuruluşun sorumluluklarını yerine getirmemesi halinde bir müeyyidesi bulunmakta mıdır? Varsa nelerdir?

Daha önce de belirttiğim gibi, Tempo Dergisinin 624 üncü sayısında aynı proje gündeme getirilmekte ve bu bahsettiğim proje ofisince hazırlanan teknik şartname sonunda gerçekleştirilen ihalenin Türk Boğazları Deniz Trafik Tüzüğüyle bütüncüllük taşımadığı, bütüncüllüğüyle bir bağlantısı olmadığı ve dolayısıyla Marmara Denizini kapsamadığı ve bunun mahzurları üzerinde durulmaktadır, yani, uzmanlar bu konuda yazıp çizmeye devam etmektedir.

Neticede, Türkiye'nin taraf olduğu Montrö Antlaşması, IMO konvansiyonları bağlamında, özellikle de, Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi ve Protokolü (SOLAS), Gemilerden Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesi Uluslararası Sözleşme ve Protokolü (MARPOL) dikkate alındığında, Marmara Denizinin proje kapsamında yer almaması önemli bir eksiklik olarak görülmektedir. Halbuki, proje, Marmara Denizini de kapsamakla kalmamalı, aynı zamanda, hinterlandında Ege ve Karadeniz'i de bulunduracak özellikleri taşıması gerekmektedir haddizatında.

Bu, aklıcılığın, bilimin, coğrafyanın, verimliliğin, konvansiyonların ve daha etkin olmanın bir gereğidir. Mevcut teknik şartnameye göre gerçekleşmekte olan sistemin beklentilere cevap vermesi halinde, bilahera, Marmara Denizini kapsayacak şekilde genişletilmesi ilave maliyetler getirmemesi ve kullanılmakta olan teknolojinin ucunun ise açık özellikler taşıması halinde, ancak bir anlam ifade edebileceğini ifade etmek istiyorum. Gerçi, konuya, "Denizcilik Müsteşarlığının 1999 Yılı Faaliyetleri" başlıklı kitabının 243 üncü sayfasında bir açıklık getirilmeye çalışılmış az da olsa; ancak, biraz önce Genel Kurulun dikkatlerine sunduğum -o önemli- nedenlerden ötürü, Marmara Denizinin izlenmesinin ikincil amaç olarak görülmesi yaklaşımını, yani, birincil amaç değil de ikincil amaç olarak görülmesi yaklaşımını, bu da haklı çıkarmamaktadır.

Arkadaşlar, bu projeyi bugün tekrar dile getirmenin iki temel sebebi var:

Birincisi, ülkemiz, denizcilikte kaliteyi, güvenliği artırıcı uluslararası sözleşmelere taraf olduğunda, onun gereklerini yerine getirmede gereken duyarlılığı göstermesine vurgu yapmak.

İkincisi de, Uluslararası Denizcilik Örgütünün 21 inci Genel Kurulunda, Kasım 1999'da, Konseye (C) kategorisinden, ancak (C) kategorisinden üye seçilmemizdir; ki, coğrafi konumumuz ve deniz trafiği özellikleri dikkate alınarak, daha önceden (A) veya (B) kategorilerinde yer almayışımızın sebebi sıkıntısındanadır bu iki konuda basa basa vurgulamak istemem.

Peki, olması gereken ne olmalıdır denilirse, dünyada her ülkeye nasip olmayacak şekilde, üç tarafı dört denizle çevrili, 8 333 kilometrelik uzun bir kıyı şeridine sahip, dışticaret yüklerinin ise, yaklaşık yüzde 92'sinin denizyolu taşımacılığıyla gerçekleştirildiği, tam 27 ilinin -bakın, arkadaşlar, dünyada birçok ülkeye nasip olmayacak şekilde- denize kıyısı olduğu ve diğer ilginç özelliklerini de dikkatinize getirdiğim Türk boğazlar bölgesine sahip bir ülke... Denizler için süslü süslü konuşuruz ve "denizlere hâkim olan cihana olur" diyen Kaptanı Derya Barbaros Hayrettin'in torunlarıyız deriz, bununla da övünürüz, ki, övünmekte de haklıyız. Bu Paşanın torunları olma övüncünü taşıyan denizci bir millet olarak, böyleyse, yerimiz, deniz ticaret filomuzla, deniz ticaret hacmimizle, bugün (A) veya (B) kategorilerinde olmalıydı. Zorlayarak, yıllar sonra, (C) kategorisinin kenarından köşesinden... Hem de öyle bir (C) kategorisi ki, Kuzey Kıbrıs'ın altında, devlet olarak kabul etmediğimiz Güney Kıbrıs Rum Kesiminin bile (C) kategorisine üye olmayı bizden evvel başardığı bir kategoriye üye olmayı büyük bir başarı olarak da göstermemeliyiz, Barbaros'un torunları olarak.

Arkadaşlar, o kadar ilginç şeyler yaşıyoruz ki, şu anda müzakere ettiğimiz kanun tasarısı, şayet zamanında olsaydı, Kasım 1997 tarihinde uluslararası imzaları bulabilseylerdi de 20 nci Genel Kurulda üçte iki üyenin onayını almış olsalardı, IMO'da, bir anlamda, bugün, biz burada, bu kanun tasarısını tartışıyor olmayacaktık; çünkü, bu iş çoktan bitmiş olacaktı, o eloğlu işi bitirmiş olacaktı.

Evet, uluslararası konulara gösteremediğimiz bu duyarlılıklar açısından bir başka ilginç örnek de, bu anlattığım örnek olsa gerektir diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dağcıoğlu, lütfen toparlayınız.

M. ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

İlginçtir; IMO Genel Kurulunun iki yılda bir toplanıyor olması ve konsey seçiminin de iki yıl sonunda yapılacak olması, karşımıza yeni bir tarih çıkarmaktadır; Kasım 2001. Yani, (C) grubuna üyeliğimizin bile süresi, bu senenin kasım ayında son bulmak üzeredir.

Bu tartıştığımız 202 sıra sayılı tasarının gerekçesini Sayın Bakanın da incelemesini bir daha tavsiye ediyorum. Niye; şimdi, şu anda konuştuğumuz bu kanun tasarısının gerekçesinde ilginç ifadeler var. Deniyor ki: "Konsey üye sayısının 32'den 40'a çıkarılması, konseyde temsil edilme şansımızı artıracığından ötürü, yararlı olacağı anlaşılmaktadır." Yani, biz, zaten zorlayarak (C) grubuna girmişiz. Biz, eğer, filomuzu, hacmimizi artırarak, (A) ve (B) grubuna girmeyi hak etmemişsek, bu bize nasıl bir fayda getirecektir, bilemiyorum veyahut da Amerika falan gibi ülkeler dururken bizi iki ülke olarak mı temsil ettireceksiniz ki, bu sözleşme, bu kanun tasarısı önümüzü açacaktır diyor-sunuz, bunu anlamak mümkün değildir.

Arkadaşlar, Türkiye'nin denizcilik alanındaki tek öncelikli gündemi, Ege karasuları ve boğazlardan ibaret de olmamalıdır. Türk Milleti için, denizciliği millî bir politika, millî bir ültü haline getirmek ve dönüştürmek zorundayız.

Sonuç olarak, demokrasi meşalesini yakan ve söndürmemeye de kesin kararlı olan Aziz Türk Milleti, Allah'ın izniyle, demokrasi güneşinin aydınlığında, karanlıkları aydınlığa, kışları ise bahara çevirecektir diyorum; ben, buna, bütün yüreğimle de inanıyorum. İnşallah, yakın bir gelecekte, usta kaptanlar -önümde duruyor usta kaptanlar; siz, kimi kastettiğimi biliyorsunuz- vasıtasıyla, Türkiye gemisini sahili selamete yanaştıracak ve dünyanın en güçlü ve en zengin sayılı ülkeleri arasına sokacaktır diyor, bu duygu ve düşünceler hepimizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Dağcıoğlu.

Sayın milletvekilleri, çalışma süremizin tamamlanmasına 7,5 dakika kalmıştır. Yeni bir sözcüye söz verme şansımız olmayacaktır; çünkü, grupların söz hakkı devam ediyor.

MURAT SÖKMENOĞLU (İstanbul) - Efendim, 55'e göre devam edebiliriz...

BAŞKAN - Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Cumhuriyetçi Enerji Bakanı hakkında gensoru önergesini ve sözlü sorular ile diğer denetim konularını sırasıyla görüşmek için, 23 Ocak 2001 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 18.50

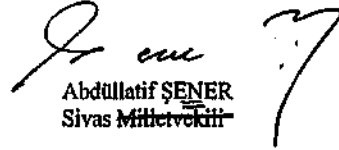
VI. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Sivas Milletvekili Abdullatif Şener'in, Andıç ve JİTEM'e ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakır'ın cevabı (7/3191)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın delaletinizle Başbakan Sayın Bülent ECEVİT tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasının teminini arz ederim.

Abdullatif ŞENER
Sivas Milletvekili

SORULAR:

1- İstanbul milletvekili Sayın Nazlı İLİÇAK'a intikal eden ve Genel Kurmay Başkanlığı'na da varlığı doğrulanan 'Andıç' başlıklı 'Güçlü eylem planında; bazı siyasi partilere, bazı gazetecilere, bazı kişi ve kuruluşlara karşı- PKK'lı Şemdin SAKIK'ın ifadesinden yararlanılarak- bir eylem uygulanacağı belirtilmektedir.

Bilindiği üzere PKK'lı Şemdin SAKIK Sivas'ta terör faaliyetlerinde bulunurken, Kuzey Irak'a sığınmış bilahare de Türkiye'ye getirilmiştir. Bu dönemde Sivas kırsalında PKK, Dev-Sol ve TIKKO terörü devam edip, köy boşaltma eylemi uygulanırken, Sivas merkezinde de 'Madımak Oteli' yakılmış, İran, İslam, İrtica söylemleri ön plana çıkarılarak, Türkiye'de bir Alevi-Sünni, Laik-Antilaik çıkartılmak istenmiştir.

Bu nedenle, Türkiye'de yaşayan bazı toplumsal olayların, terörün ve bazı faali meçhul cinayetlerin bazı 'Andıç'larla yönlendirildiği intibası uyanmıştır.

Sivas Olaylarında da bir 'Andıç' mevcut mudur?

2- Türkiye'de bu olayların tezgahlanmasında, aynen İtalya'da olduğu gibi, 'P2 Mason Locası' benzeri bir yapılanmanın, bir çeteleşmenin olduğu söylenmektedir. Bu Locayı, bu çeteyi ortaya çıkarmayı düşünüyor musunuz?

3- Emekli öğretmen Salman YÜKSEL tarafından yazılan 'Ankara Çetesinin Vatan Kurtarma Operasyonları' adlı bir kitapta Sivas olaylarının JİTEM merkezli bir çete tarafından organize edildiği iddiaları mevcuttur.

Bu kitaptaki olayları ve bu çeteyi emrinizdeki birimlere incelemeyi, soruşturmayı düşünüyor musunuz?

4- Bu kitabı yazan, bu olaylar üzerine giden Salman YÜKSEL'e, eşine ve çocuklarına yıllardan beri işkence ve zulüm uygulanmaktadır. Bu işkence ve zulmü durdurmaya, bu olayları soruşturmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
ANKARA

KAN.KAR. : 2000/7043-GK

16 OCAK 2001

KONU : Yazılı Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ : (a) TBMM. Bşk.lığınının 14/12/2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.91:0.GNS.0.10.00.02-7/3191-8128/19781 sayılı yazısı.
(b) Başbakanlığın 19/12/2000 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-356-27/6422 sayılı yazısı.

Sivas Milletvekili Abdölatif ŞENER tarafından Sayın Başbakan Bülent ECEVİT'e verilen ve İlgı (a) üzerine İlgı (b) ile tarafımdan cevaplandırılması İstenilen 7/3191 sayılı Yazılı Soru Önergesinin cevabı Ek'te sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU
Millî Savunma Bakanı

**SİVAS MİLLETVEKİLİ ABDÖLATİF ŞENER TARAFINDAN VERİLEN
7/3191 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Yazılı Soru Önergesinde yer verilen "Andiç" hakkındaki açıklama, Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 2 Kasım 2000 tarihli ve 17 sayılı Basın Açıklaması ile yapılmış ve kamuoyu bilgilendirilmiştir.

Silâhlı Kuvvetler, görev ve sorumluluklarını yasal mevzuat çerçevesinde yerine getirmekte olup, Sivas olaylarının bir andiçle yönlendirildiği iddialarının gerçekte İlgisi bulunmamaktadır. Soru önergesinde yer verilen diğer hususların ise, araştırılmayı gerektirir nitelikte olmadığı değerlendirilmektedir.

Bu soru, Başbakan Sayın Bülent ECEVİT'in tensipleriyle cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinize sunarım.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU
Millî Savunma Bakanı

2.- Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, İran fıstığı ithaline ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler'in cevabı (7/3266) .

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun Devlet Bakanı Sayın Mehmet KEÇECİLER tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delalet etmenizi saygılarımla arz ederim.

Mustafa Niyazi YANMAZ
Şanlıurfa Milletvekili

Sınır ticareti altında Doğuda ki sınır kapılarından İran fıstığı girmekte ancak bu sınır ticareti düzeyinde kalmayıp iç piyasayı etkileyecek şekilde birçok ilde pazarlanmaktadır.

- 1- 1999 yılı içinde gümrüklerden ne kadar İran fıstığı girmiştir?
- 2- Bu andan itibaren İran fıstığının ülkemize girmesini engellemeyi düşünüyor musunuz?

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI**

SAYI : B.02.0.003/2.00-332.9
KONU :

ANKARA
17/1/2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ : a) 27.1.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6/486-3779/9165 sayılı yazınız
b) 15.1.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3266-3779/9165 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi YANMAZ'a ait (6/486) esas numaralı sözlü soru önergesinin, ilgi (b) de kayıtlı yazınızla (7/3266) esas numarası ile yazılı soru önergesine çevrildiği belirtilmektedir.

Sözkonusu soru önergesine ilişkin cevaplarımız aşağıdadır.

Sözkonusu soru önergesinde sınır ticareti adı altında sınır kapılarından iç piyasayı etkileyecek şekilde İran fıstığının ülkemize girdiği belirtilerek, 1999 ithal miktarı ile girişin engellenmesi konusundaki görüşlerimizi sormaktadır.

Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararlarında sınır ticaretine ilişkin düzenleme yetkisi Dış Ticaret Müsteşarlığı'na verilmiştir. Adıgeçen Müsteşarlığın 25.06.1998 tarihli

yazısında; İlgili Valiliklere 10.10.1997 tarihli yazıları ile İran fıstığının sınır ticareti yoluyla ülkemize girişine mütasade edilmemesi talimatı verildiği bildirilmiştir. Bu yazı gereğince Hakkari ve Gürbulak Gümrükleri Başmüdürlüklerine 07.07.1998/561-160-21651, 23.12.1998/561-160/40120 sayılı yazalarımızla anılan ürünün Ülkemize girişinin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirlerin alınması hususunda talimat verilmiştir.

Ayrıca; Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü'nün 15.01.1999 tarihli 100283 sayılı yazısı eki Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin 23.12.1998 tarih ve 98/12254 sayılı Bakanlar Kurulu kapsamında, 1999 yılında ithal edilmesi uygun görülen maddeleri içeren "1999 Yılı İl İhtiyaçları Nihai Listesi"nde İran fıstığı yer almadığından bu ürünün 1999 yılı içinde sınır ticareti kapsamında ithalatı yapılmamıştır.

Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü'nün 13.01.2000 tarihli 1574 sayılı yazısı eki Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin 23.12.1998 tarih ve 98/12254 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, 2000 yılında ithal edilmesi uygun görülen maddeleri içeren ve 07.01.2000 tarihli yazıları ekinde ilgili Valiliklere de gönderildiği belirtilen "2000 Yılı İhtiyaçları Nihai Listesi"nde İran fıstığı yer almadığı için bu ürünün 2000 yılı içinde sınır ticareti kapsamında ithali mümkün bulunmamaktadır.

Gereği için bilgilerinize arz ederim.

Mehmet KEÇECİLER
Devlet Bakanı

3.- Antalya Milletvekili Mehmet Zeki Okudan'ın, geçici işçilerle ilgili protokole ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı H. Hüsamettin Özkan'ın cevabı (7/3116)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddesi uyarınca aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Hüsamettin ÖZKAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Zeki OKUDAN
Antalya Milletvekili

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Hüsamettin ÖZKAN, Devlet Bakanı Sayın Mustafa YILMAZ, İç İşleri Bakanı (Maliye Bakanı Vekili) Sayın Sadettin TANTAN, Tarım ve Köyüşleri Bakanı Sayın Prof. Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın M. Cumhur ERSÜMER ve Türk-İş Başkanı Sayın Bayram MERAL arasında imzalanan protokol gereği olarak;

"Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı bütçelerinde öngörülen (66) programında yer alan ödenekler kapsamında 2000 yılında belirli hizmet akdiyle (geçici veya mevsimlik) işçi pozisyonlarında istihdam edilmiş veya 26 Ekim tarihi itibarıyla halen çalışmakta olanların; uzun süredir bu kurumlarda çalışmış olmaları ve iş deneyimleri dikkate alınarak sürekli işçi kadrolarına intibakları toplu iş sözleşme hükümlerinde dikkate alınarak yapılacaktır."der

Buna göre:

1-Bu protokol kapsamında yer alabilmek için geçmişte çalışılan sürenin bir önemi var mı?

2-Her hangi bir sendikal kuruluşa üye olma şartı var mı?

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI**

SAYI : B.02.0.002/40/0076
KONU : Soru Önergesi

**ANKARA
12.1.2001**

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)**

İLGİ : 11.12.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3116-7990/19511 sayılı yazınız.

İlgili yazı ekinde iletilen, Antalya Milletvekili Sayın Zeki OKUDAN'ın yazılı soru önergesinde, geçici işçi olarak çalışanların sürekli işçi kadrolarına intibakının sağlanmasına yönelik esasları içeren ve bazı bakanlar ile Türk-İş Başkanı tarafından imzalanan protokol uyarınca, geçici veya mevsimlik işçi olarak çalışanların; sürekli işçi kadrolarına intibak ettirilmesi için belirli bir süre çalışma ve sendikaya üye olma şartlarının gerekli olup olmadığı sorulmaktadır.

Söz konusu protokolda, protokol kapsamındaki kuruluşlarda geçici veya mevsimlik işçi olarak istihdam edilenlerin sürekli işçi kadrolarına intibak ettirilmelerinin koşulları da belirtilmiştir. Buna göre;

- Protokolda yer alan kuruluşların bütçelerinde öngörülen (66) programında yer alan ödenekler kapsamında 2000 yılında belirli süreli hizmet akdiyle (geçici veya mevsimlik) istihdam edilmiş olmak veya 26 Ekim 2000 tarihi itibarıyla çalışmakta olmak gerekmektedir. Söz konusu kişiler için belli bir çalışma süresi öngörülmemiştir.
- Protokolda sürekli işçi kadrolarına intibak için bir sendikaya üye olma koşulu bulunmamaktadır.
- Protokol kapsamındaki kuruluşlarda geçici veya mevsimlik işçi statüsünde bulunanlardan emeklilik hakkını kazanmış olanlara, bu kuruluşlara bağlı döner sermayeler bünyesinde çalışanlara, 26.10.2000 tarihine kadar iş akitleri çeşitli nedenlerle feshedilmiş olanlara ve DSİ bünyesindeki kısmi zamanlı olarak rasat istasyonlarında çalışanlara protokol hükümlerinin uygulanmaması öngörülmüştür.

Bilgi edinilmesini saygılarımla rica ederim.

**H. Hüsamettin ÖZKAN
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı**

4.- Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, bazı futbol maçlarına ilişkin sorusu ve Devlet

Bakanı Fikret Ünlü'nün cevabı (7/3218)

TBMM BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularına spordan sorumlu Devlet Bakanı Sayın Fikret Ünlü'nün yazılı olarak cevap vermesine delaletlerinizi arz ederim. 18.12.2000

Musa UZUNKAYA
Samsun Milletvekili

Soru-1. Spora siyaseti karıştırmama konusundaki gayretinizi takdir etmekteyiz. Ancak sporda zaman zaman yaşanan ciddi haksızlıklar büyük kitleleri ve taraftarları rahatsız etmektedir. Ulusal ve uluslararası spor aktivitelerindeki başta hakem hataları ,tarafı ve yanlı tutumları olmak üzere, spor haberlerini dahi ihaleyle alan tv kanallarının yanlı sunumları karşısında ,spor ekiplerinin hak ve hukukunu koruyacak icraatı bakanlığınız dışında yapacak herhangi bir kurum var mıdır?

Soru-2. 15.12.2000 Cuma akşamı İstanbul Şükrü Saraçoğlu stadında oynanan Fenerbahçe-Samsunspor maçında çok net görüldüğü gibi birçok müsabakada ve birçok spor dalında adeta kasıt olduğunda şüphe doğurmayacak yanlış ve yanlı hakem kararları sonucu ferdi sporlarda şahıslar,takım sporlarında takımlar ve özellikle de futbolda haksız penaltılarla ekiplerin mağlup ilan edilmesi yanlışının önüne kim geçecek,bu haksızlığa ,açık ve net yanlış kararlara kurban edilen takımların(Samsun spor örneğinde olduğu gibi..) hukukunu kim koruyacak?

Soru-3. Fenerbahçe-Samsunspor maçına ait video görüntülerini yetkili kurul ve hakem heyetleri tarafından incelenilip ,net hakem hatalarının tespiti halinde hakemin bundan böyle hakemlikten men edilmesi ve maddi olarak cezalandırılması yolunda bir uygulamanın başlatılmasını,mevzuat yetersizliği varsa gerekli düzenlemenin yapılmasını düşünüyor musunuz?

Soru-4. 1.Lig futbol maçlarının nakden yayın ihalesini alan Teleon televizyonunun 15.12.2000 tarihli Fenerbahçe-Samsunspor maçını canlı yayından verirken Pazar günü oynanacak Trabzonspor-Galatasaray maçının nakden izlenmesini içeren altyazılardaki galatasaraylı taraftarlara ilgili maçı Galatasaray taraftarı bir spiker veya tarafsız spikerce sunulması konusundaki tercih sorusunu takımlar arası maçların sunuşunda da tarafsızlığa gölge düşüren bir tavır olarak görüyorsanız ne tür önlem almayı düşünüyorsunuz?

T.C
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.0.16/0033

17/01/2001

KONU:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği'nin 05.01.2001 tarih ve KAN.KAR.MD:A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3218-8217/20074 sayılı yazısı.

b) Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığı'nın 15.01.2001 tarih ve 01-01/07-731 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Samsun Milletvekili Musa UZUNKAYA'ya ait 7/3218-8217 esas sayılı yazılı soru önergesi, Bakanlığımıza bağlı Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığı'nca incelenmiş olup, hazırlanan ilgi (b) yanıt yazısı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Filiz ÖNLÜ
Devlet Bakanı

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU

Konur Sokak, No:10 Kazlıyazıcıoğlu ANKARA - TÜRKİYE
Konsolider Mahallesi İsmailpaşa Sokak No:9 4.Levant 80820 İSTANBUL - TÜRKİYE
web site: <http://www.tff.org> e-mail: tff@tff.org

ÖNİTİSİ Genel Sekreterlik...

SAYI : 01.01.07-731...

KONU :

15 OCAK 2001

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Bakan Danışmanı)
ANKARA

Sayın Mustafa CEYHAN,

İlgi: 05.01.2001 tarih ve B.02.0.0.16/0033 sayılı yazılarınız.

15.12.2000 tarihinde Fenerbahçe Stadında oynanan Fenerbahçe-Samsunspor Türkiye1. Ligi müsabakası ile ilgili olarak Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın yazılı soru önergesinde anılan müsabakada hakem hatalarının yapıldığı Samsunspor hukukunun nasıl korunacağı sorulmaktadır.

Futbol müsabakaları FIFA tarafından vaz edilen kurallar muvacehesinde oynanmaktadır. Futbol Oyun Kuralları arasında yer alan 5. Kural ile IFAB'nin 1 nolu kararı gereğince hakemin oyun ile ilgili kararları nihaidir.

Hakem verdiği bir kararı ancak doğru olmadığını anladığı durumlarda veya gerekli görürse, yardımcı hakemin verdiği bilgiye göre, oyunu tekrar başlatmadan önce değiştirebilir. Bu nedenle hakemlerin müsabakaların teknik sonuçları hakkında vermiş olduğu kararlar kesin karar olarak nitelendirilmiştir.

Hakem tarafından verilen kararlar nihai olup, itiraz edilemez ve video kayıtlarına dayanılarak değiştirilemez. (Ofsayt, penalti, gol vs. gibi).

FIFA'nın bağlı Ulusal Federasyonlara gönderdiği sirkülerde de görsel ve işitsel deliller disiplin olaylarında yalnızca ek bir kanıt olarak kullanılması öngörülmüştür.

Yukarıda açıkladığımız üzere adı geçen müsabakada hakemin müsabaka esnasında verdiği teknik bir karar mevcut olup alınan karar kesin olduğundan müsabakanın sonucunun değiştirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Herhangi bir hakemin takdir hatası sonucu vermiş olduğu kararlar Merkez Hakem Komitesi tarafından değerlendirilmekte, takdir hatası yapan hakemler dindendirilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.
Saygılarımla,

M. Aydın TORUNOĞLU
Genel Sekreter

5.- Afyon Milletvekili İsmet Atilla'nın, Afyon-Çobanlar İlçesi Çok Programlı Lisesine ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3066)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Afyon - Çobanlar İlçesi Çok Programlı Lisesi'nde; Genel Lise, Muhasebe ve Giyim Bölümleri açık olup, halen Genel Lise ve Muhasebe Bölümlerinde eğitim ve öğretim yapılmaktadır.

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 22.11.2000

Saygılarımla.

İsmet ATILLA
Afyon Milletvekili

SORULAR :

- 1- Çobanlar Çok Programlı Lisesinde; Okul Gelişim Modeli çerçevesinde ne gibi uygulamalar yapılacaktır?
- 2- Çobanlar Bölgesinin eğitim ihtiyaçlarına cevap vermek üzere; Çobanlar Çok Programlı Lisesi bünyesinde Bilgisayar ve Elektrik Bölümleri ne zaman açılacaktır?

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/180
KONU : Soru Önergisi

18/1 /2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : T.B.M.M Başkanlığının 30.11.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7968-7/3066-7811/19159 sayılı yazısı.

Afyon Milletvekili Sayın İsmet ATILLA'nın, "Afyon-Çobanlar İlçesi Çok Programlı Lisesine ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Okul Gelişim Modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek uygulamalar için 12.09.2000 tarih ve B.08.0.ETÖ.0.10.02.0318372 sayılı yazı ile valiliklerden bilgi istenilmiş, Afyon Valiliğince gönderilen bilgilerden Çobanlar Çok Programlı Lisesinin; okul küçük onarımına ve elektrik tesisatının yenilenmesine, ayrıca eğitim-öğretimde yararlanılmak üzere araç-gerece ve donanım malzemesine ihtiyacı bulunduğu anlaşılmıştır.

Söz konusu ihtiyaçların, 2001 Mali Yılı Bütçe imkanları ölçüsünde karşılanmasına çalışılacaktır.

2. Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Mesleki ve Teknik Öğretim Okul ve Kurumları Bölüm, Atölye ve Laboratuvar Şefliklerine İlişkin Yönergenin 6. maddesinde; "Okul ve kurum müdürlüklerince yörenin eğitim ihtiyaçları belirlenerek açılacak bölümlerle ilgili çevre araştırması yapılır.

Eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve çevre araştırmasında;

- a) Açılması düşünülen bölümle ilgili çevrenin o meslek alanında insan gücü ihtiyacı,
- b) Meslek alanıyla ilgili olarak yörede ve ülke genelinde çalışan insan sayısı,
- c) Yörede mevcut işletmeler ile planlanan yatırımlar,
- d) Açılacak programa kaydolacak öğrenci potansiyeli,
- e) Okul bina ve tesislerinin fiziki kapasitesi,
- f) Açılacak bölümle ilgili araç-gereç, makine, teçhizat ve donanım durumu,
- g) Okulun o meslek alanı ile ilgili öğretmen durumu veya açılması düşünülen bölümle ilgili öğretmen kaynağının bulunup bulunmadığı,
- h) Yörede bu meslek alanı ile ilgili başka kurumlarca eğitim-öğretim yapıp yapılmadığı, dikkate alınır.

Bölüm açmaya yönelik yapılacak çalışmalar sırasında; üniversiteler çeşitli kurum ve kuruluşlar, ticaret ve sanayi odaları, yerel yönetimler ve alan uzmanlarının bilgi ve görüşlerinden yararlanılır.

Mesleki ve teknik öğretim okul ve kurum müdürlüklerince açılmasında yarar görülen bölümler, İl Çıkarık ve Mesleki Eğitim Kurulunda görüşülerek açılması uygun bulunanlar bu Yönergenin "... Öğretim Yılında Açılacak Okul ve Bölümlere İlişkin Teklif ve Değerlendirme Formu'nda (Ek:1) yer alan bilgi başlıklarına göre düzenlenerek valilikçe her yıl Ocak ayı sonuna kadar okul ve kurumların merkez teşkilatında bağlı olduğu birime gönderilir.

Merkez teşkilatında ilgili birimlere gelen bölüm açma teklifleri değerlendirilir ve bütçe imkanları da dikkate alınarak açılması uygun görülenler onaya bağlanır..." hükmü yer almaktadır.

Afyon Çobanlar Çok Programlı Lisesiyle ilgili olarak, anılan Yönerge maddesine göre işlem yapılacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin BOSTANCIOĞLU
Millî Eğitim Bakanı

6.- Afyon Milletvekili İsmet Atilla'nın, Afyon-Dinar Millî Eğitim Müdürlüğüyle ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3129)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Afyon'da yayımlanan 25 Kasım 2000 tarihli ODAK Gazetesinde; Demokratik Sol Parti'ye mensup Dinar İl Genel Meclisi Üyesi Hakkı Güçlü'nün beyanları yer almıştır.

Haberde; "Dinar'da halen sürücü kursu adı altında kamu görevi yapmakta olan kursiyer sürücü adaylarının yetiştirildiği merkezde pratik ve fiili çalışma yaptırılmamaktadır. Trafik Kazalarının yoğun olduğu ülkemizde bu ve buna benzer kursların tam denetlenememekte, kursiyerlerden sadece para alınarak sürücü belgesi verilmekte ve bu iş yapılırken de Demokratik Sol Parti Dinar İlçe Teşkilatı kullanılmaktadır.

Parti akrabalık ve rantıçcilik, tayin-terfi olaylarında dahi kullanılmaktadır. Böyle işlerde Millî Eğitim Müdürlüğü de devreye sokularak denetleme görevi yaptırılmadığı, rant elde edilme gayesi güdüldüğü en ufak bir soruşturma ile ortaya çıkacaktır.

Bu girift çıkar çetesi öyle bir hal almıştır ki, başka bir partiden olmasına rağmen Demokratik Sol Parti binasının parasını elde edilen rant geliriyle Millî Eğitim Müdürlüğüne kiralaştırarak kadar ileri gitmiştir.

Ayrıca, tayinler de tamamen bu rant çetesinin gözetimi altında yapılmaktadır. En son örneği de Dinar Halk Eğitim Şube Müdürü atamasında görülmüştür." denilmektedir.

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 4.12.2000

Saygılarımla.

İsmet ATTILA
Afyon Milletvekili

SORULAR:

Bu haber karşısında;

- 1- Demokratik Sol Parti Dinar İlçe Teşkilatı içinde rant çetesinin olduğu ifade edilmektedir. Bundan bilginiz var mıdır?
- 2- Dinar İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü için soruşturma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 3- Tayin ve terfiler ile ilgili olarak dile getirilen iddialar doğru mudur?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/187
KONU : Soru Önergisi

1871 /2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : T.B.M.M Başkanlığının 11.12.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8145-7/3129-8017/19578 sayılı yazısı.

Afyon Milletvekili Sayın İsmet ATILLA'nın, "Afyon-Dinar Millî Eğitim Müdürlüğüyle ilgili iddialara ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Konu hakkında Afyon Valiliğinden alınan bilgilerden;

1. Demokratik Sol Parti Dinar İlçe Teşkilatı içinde rant çetesi olduğu iddiası ile ilgili olarak, şikayetçi Hakkı GÜÇLÜ'nün verdiği yazılı ifadesinde söz konusu iddiaları tekrar ettiği ancak, somut bilgi ve belge veremediği,
2. Şikayetçinin, mensubu olduğu DSP il ve ilçe teşkilatı ile kişisel çatışmaları nedeniyle ilçedeki bütün resmi kurumları da içine alabilen ancak somut bilgi ve belgelere dayanmayan iddialarda bulunduğu,
3. Tayin ve terfilerde akrabahk ve rantiyecilik yapıldığı iddiası ile ilgili olarak yapılan incelemede: İl genelinde olduğu gibi Dinar ilçesinde de atama ve nakil işlemlerinin Millî Eğitim Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ile Norm Kadro Yönetmeliği uyarınca yapılmakta olduğundan, ileri sürülen iddianın asılsız olduğu ve bir dayanağının bulunmadığı,
4. Yine tayin diye ileri sürülen, Dinar İlçe Millî Eğitim Şube Müdürünün emekli olması nedeniyle, bu göreve hizmetin aksamaması için Dinar Halk Eğitimi Müdür Yardımcısının Valilikçe geçici olarak görevlendirildiği, boşalan Halk Eğitimi Müdür Yardımcılığına da aynı usulle Kaymakamlık tarafından geçici görevlendirme yapıldığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin BOSTANCIOĞLU
Millî Eğitim Bakanı

7.- İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, İstanbul'da okul müdürlüklerine yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3127)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin BOSTANCIOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırmasını arz ederim.

Bülent AKARCALI
İstanbul Milletvekili

İstanbul Erenköy'de yaşanan ve cinnet geçiren bir okul servisçisinin 4 kişiyi öldürüp intihar etmesinin ardından yaşanan dram, okul yönetimi ile beraber ve buna bağlı olarak yaşanan okul mafyası ile ilgili olarak;

1. Bakanlığınızca yapılan ve okul yönetimlerine getirilmesine karar verilmesini sağlayan sınavların tarafınızdan da denetimi söz konusu mudur?
2. Bu sınavlar ile ilgili olarak ortaya atılan iddialarda, ki bunlar yapılan sınavın 100 sorusundan 75'inin doğru olduğunu ve 75 soru üzerinden işlem gördüğü üzerinedir, yönetmelik gereği 80 ve üzeri puan alınmasını gerektirmekte ise bu konuda ne düşünümaktesiniz?
3. Bu sınav gereği 75 soru üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda 80 alınmasını gerektiren ve puan düşmesine de neden olmuş bu durum karşısında herhangi bir araştırma yapmayı düşünür müsünüz?
4. Bütün bunların dışında böyle bir sınavın geçerliliği ve uygulaması hakkında ne gibi bir araştırma yapmayı düşünürsünüz?
5. Böyle bir sınavın, ki geçerliliği ne ölçüde doğrudur, sonucunda 80 ve üzerinde puan alınmadığı iddiası ile kendilerine A Tipi okul verilmemiş öğretmenlerimizin hakkını nasıl savunabilirsiniz?
6. Bu sınav sonucu 80 puanı olan çok az sayıda öğretmenimiz için atama yapılabileceği söylenirken yalnız İstanbul'da 400 A Tipi okul müdürlüğü açılmış olması ve bu okullarda hiçbir eğitim almamış ve sınav kazanmamış, yönetime yakınlığı bilinen müdür vekilleri ile yönetildiği doğru mudur?
7. Madem böyle bir sınav var ve sınav sonucuna göre de ataması yapılması beklenen eğitimli öğretmenlerimiz var ise neden atamaları yapılamamaktadır?
8. Bu gidişatın tarafınızdan yakın takibe alınması için gereğini yapmayı düşünmekte misiniz?
9. Bu durumda okul müdürleri hakkında gerekli tahkikatın yapılması, şeffaf yönetim ve ülkemiz için en önemli olgu olan eğitim-öğretim için tüm bu konularda ne gibi uygulamalar ve önlemler geliştirmeyi düşünümaktesiniz?

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/179
KONU : Soru Önergesi

18/1 /2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : T.B.M.M Başkanlığının 11.12.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8145-7/3127-8012/19568 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Bülent AKARCALI'nın, "İstanbul'da okul müdürlüklerine yapılan atamalara ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-4. Bakanlığımızca her yıl; fen liseleri, Anadolu liseleri ile Anadolu meslek liselerine öğrenci seçme ve yerleştirme sınavları, devlet parasız yatılılık ve bursluluk sınavı, Açıköğretim Lisesi ile Açık İlköğretim okulu dönem sınavlarının yanında, diğer bakanlıklara bağlı kamu kurum ve kuruluşlarının görevde yükselme sınavları adı altında 100'e yakın sınav yapılmaktadır.

Bu sınavların denetimi ve uygulaması "Millî Eğitim Bakanlığı Merkezi Sistem Sınav Yönergesi" hükümlerine göre yapılmaktadır. Bu yönerge ile denetim ve uygulama; Bakanlık temsilcisi, sınav yürütme kurulu, bina sınav komisyonu, salon başkanı ve gözcüler tarafından sınavın her aşamasında yapılmaktadır.

2-3. 22 Temmuz 2000 tarihinde yapılan "Yönetici Adaylarının Hizmetiçi Eğitim Sonu Değerlendirme Sınavı"nda 100 soru sorulmuş olup, sınavın değerlendirmesi de 100 soru üzerinde yapılmıştır. İptal edilen herhangi bir soru bulunmamaktadır.

5. Sınavda sorulan sorular adayların hizmetiçi eğitim gördükleri üniversitelerin öğretim üyeleri tarafından büyük bir dikkat ve itina ile hazırlanmıştır. Sınav sorularının müfredatı tamamen adayların hizmetiçi kursunda işledikleri konuları kapsamaktadır. Sınavda not baremi; her soru 1 puan olup, adaylar 100 sorudan yaptıkları doğru sayısına göre puan almışlardır.

6. Kamu personeliyle ilgili uyulması gereken genel hükümlerin düzenlendiği 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan içerik ve nitelikte vekalet müessesesine atama yapılamayan durumlarda, hizmet gereklerinin aksatılmadan yerine getirilerek gerekli önlemlerin gecikmeden zamanında alınması ile kamu yararının artırılması kapsamında yer verilmektedir. Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlardaki vekil müdürlük uygulamaları bu kapsamda sürdürülmektedir.

7. Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikle en geniş potansiyel aday arasından en yeterli olanların sınavla seçilip hizmet içi eğitime alınması, bu eğitimde yöneticilik formasyonu kazandırılması ve yapılacak sınavda başarılı olanlara boş okul ve kurumlara müdür olarak atanmak üzere başvuru imkanı verilmiştir.

Belirtilen başvurular, değerlendirme sınavında en az 70 puan almak koşulu ile (C) tipi, en az 75 puan almak koşulu ile (B) tipi, en az 80 puan almak koşuluyla da (A) tipi okul müdürlüklerine yapılabilmektedir. Başvuruda bulunanların atama koşulunu ise ilgililerin eğitim, yöneticilik deneyimi ve birikimi, ödülleri ve etkinlikleri ile sınav puanının belirli orandaki yüzdesi gibi bilgi başlıklarını içeren değerlendirme puanı üstünlüğü oluşturmaktadır.

Başvuru koşulunu taşıyan adaylardan boş okul ve kurum müdürlüklerine müracaatta bulunup belirtilen değerlendirmeye göre adaylardan en fazla puanı alanların, başvuruda bulunduğu kurum müdürlüğüne atanamamaları gibi bir sorun bulunmamaktadır.

8-9. Bakanlığımızca yönetimin yasalığı ilkesi bağlamında, idarenin kendi koyduğu kurallara öncelikle kendisinin uyması gerektiği bilinci ile Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik hükümlerinin uygulanma süreci özenle takip edilip değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin BOSTANCIOĞLU
Millî Eğitim Bakanı

8.- Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, ülkemizde üniversite eğitimi gören yabancı uyruklu öğrencilere ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3014)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda aracılığınızı saygılarımla arz ederim.17.11.2000

Hüseyin ÇELİK
Van Milletvekili

1. Yabancı uyruklu öğrencilerin ülkemiz üniversitelerinde eğitim görmeleri için gerekli olan şartlar ve mevzuat nedir?
2. Bu güne kadar ülkemize eğitim görmek üzere toplam kaç yabancı uyruklu öğrenci gelmiştir?
3. Halen Ülkemizde yabancı ülkelere gelip eğitim gören öğrencilerin toplam sayısı nedir? Bunların ülkelere göre dağılımı nasıldır?
4. Yabancı öğrenciler için ayrılmış sabit veya yıllara göre değişkeni olan kontenjanlar nedir?
5. Bu öğrencilere Türkçe öğrenim imkanları hangi kurumlar tarafından ne şekilde sunulmaktadır?
6. Bu öğrencilerin Türkçe öğrenimi, lisans ve lisans üstü yapmalarına göre sayısal dağılımları nedir?
7. Bu öğrencilerin ülkemiz üniversitelerine göre, lisans ve lisans üstü yapmaları bakımından sayısal dağılımı nedir?
8. Karşılıklı öğrenci değişimi çerçevesinde anlaşma yapılan ülkeler hangileridir? Türkiye'deki üniversitelerin hepsinin diplomaları buralarda denk kabul ediliyor mu? Türkiye'nin öğrenci gönderdiği hangi ülkelerdeki, hangi üniversitelerin denkliği YÖK tarafından kabul edilmiştir?
9. Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'de karşılaşılabilecekleri sorunların çözümünü amacıyla iletişim kurabilecekleri birimler nelerdir?
10. Ülkemizde öğrenim gören misafir öğrencilere hangi kurumlardan ne şekilde ve ne miktarlarda burs verilmektedir?
11. Ülkemizden yabancı ülkelere araştırma yapmak üzere gitmek isteyen öğrencilere hangi ülkeler tarafından, hangi miktarlarda ve hangi sayıda burslar verilmektedir?

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/177
KONU : Soru Önergesi

18/1/2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : T.B.M.M Başkanlığının 30.11.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7969-7/3014-7593/18860 sayılı yazısı.

Van Milletvekili Sayın Hüseyin ÇELİK'in, "Ülkemizde üniversite eğitimi gören yabancı uyruklu öğrencilere ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Ülkemiz üniversitelerinde öğrenim görmek üzere, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 10. ve 45. maddeleri ve 2922 sayılı Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilere İlişkin Kanun uyarınca hazırlanan "Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilere İlişkin Yönetmelik"e göre Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından ülkemizde ve çeşitli ülkelerde yapılan Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı (YÖS) ve aynı Yönetmeliğe göre Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Topluluklarından devlet burslusu olarak öğrenim görmek üzere gelecek öğrenciler için yapılan Türk Cumhuriyetleri Sınavı (TCS) sonucu,

- Kültür Anlaşmaları ve Kültürel Değişim Programları Çerçevesinde,
- İslam Kalkınma Bankası burslusu,
- Türkiye Diyanet Vakfı burslusu,
- Doğu Türkistan Vakfı burslusu,
- Himaye burslusu olarak

yabancı uyruklu öğrencilerin yükseköğrenim görmek üzere yerleştirilmeleri Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca yapılmaktadır.

2-3. 1999-2000 öğretim yılı itibariyle, üniversitelerde 16.787 ve diğer eğitim kurumlarında (Kara Harp Okulu, Deniz Harp Okulu, Hava Harp Okulu, Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Polis Akademisi) da 867 olmak üzere, ülkemizde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenci sayısı toplam 17.654'dür. Bunların uyrukları bazında dağılımını gösterir tablo (Ek-1) ekte sunulmuştur.

4. Üniversitemizde devlet burslusu olarak öğrenim görmek üzere gelecek öğrenciler için her yıl kontenjan ayrılmaktadır. 1997-1998 öğretim yılından bu yana Türk Cumhuriyetleri ile Asya ve Balkanlarda Yaşayan Türk ve Akraba Toplulukları için; 1997-1998 öğretim yılında 1.518, 1998-1999 öğretim yılında 1.380, 1999-2000 öğretim yılında 1.587 ve 2000-2001 öğretim yılında da 1.280 olmak üzere toplam 5.765 kontenjan ayrılmıştır.

Ülkemiz üniversitelerinde yabancı öğrenciler için her sene değişken olarak kontenjanlar belirlenmektedir. Bu kontenjanlar üniversitemizin fiziki imkanları göz önünde bulundurularak belirlenmekte ve üniversitenin mevcut öğrenci kapasitesinin % 15'ini geçmemektedir.

5. Öğrenim görmek üzere gelen yabancı uyruklu öğrenciler, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Ankara Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER), Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırma Enstitüsü, Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim, Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÖMER), ve İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi'nde Türkiye Türkçesi eğitimi görmektedirler.

6. Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenimi, lisans ve lisans üstü eğitim durumlarına göre dağılımlarını gösterir tablo (Ek-2) ekte sunulmuştur.

7. Yabancı uyruklu öğrencilerin üniversitelere, lisans ve lisans üstü eğitim durumlarına göre dağılımlarını gösterir tablo (Ek-3) ekte sunulmuştur.

8. Öğrenci değişimi çerçevesinde anlaşma yapılan ülkeler; Azerbaycan, İtalya, Cezayir, Irak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Macaristan, Gürcistan, Kanada, Çin Halk Cumhuriyeti, Arnavutluk, Polonya, Yugoslavya, Fransa, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Almanya, Bosna-Hersek, İsrail, Moğolistan, Rusya Federasyonu, Romanya, Tataristan, Litvanya, Tacikistan, Beyaz Rusya, Makedonya, Ukrayna, Hırvatistan, Moldova, İran, Bulgaristan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Nahçıvan, Japonya, Güney Kore, İsviçre, Hollanda, Ürdün, İspanya, Belçika, Tayland ve Filistin'dir.

Yurtdışındaki Yükseköğretim Kurumlarından, Temel Fen Bilimleri, Tarih, Coğrafya, Edebiyat, Güzel Sanatlar, Kültür, Sosyoloji, Klasik Arkeoloji, Beden Eğitimi ve benzeri alanlarda alınacak diplomaların denkliğine; ne tür bir eğitim sonunda alındığı dikkate alınarak, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun, 2880 sayılı kanunla değişik, 7/p maddesi ile 14.07.1996 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan "Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Denklik Yönetmeliği" hükümleri uyarınca (bir önceki diploma, denkliği istenilen diploma, öğrenim süresi içinde alınmış ders, not ve ders saatlerini/kredilerini gösterir not çizelgesi (transkript) ve pasaport asıllarının incelenmesinden sonra) ilgili mevzuata uygunluğu saptandığı takdirde karar verilmekte; Mühendislik, Tıp, Eczacılık, Dış Hekimliği, Hukuk ve benzeri mesleki alanlardaki diplomaların denkliği ise, adayın aldığı dersler ve bunların içerikleri dikkate alınarak reddedilmekte, kabul edilmekte veya ön lisans/lisans derecelerine eşitliği yapılacak seviye tespit sınavı sonucuna göre karara bağlanmaktadır.

1997 yılından itibaren Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Kılavuzunda yer almaya başlayan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki bazı ülkelerin (Azerbaycan, Bulgaristan, Kazakistan, Kırgızistan ve Moldova) yükseköğretim kurumlarının, sadece kılavuzda yer alan programlarına, Öğrenci Yerleştirme Sınavı sonuçlarına göre yerleştirilen öğrencilerin alacakları diplomalara, ilgili mevzuata göre yapılacak inceleme sonucuna göre denklik verilmesinin; bu ülkelerin kılavuzda yer almayan diğer üniversitelerinden ve kılavuzda yer alan üniversitelerin kılavuzda yer almayan programlarından mezun olanların denklik başvurularının, ilgili mevzuata göre yapılacak inceleme sonucuna göre reddedilmesine veya yapılacak seviye tespit sınavı sonucuna göre değerlendirilmesi yapılmaktadır.

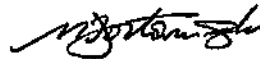
9. Öğrenim görmek üzere ülkemize gelen öğrenciler sorunlarının kaynaklandığı kuruluşlara müracaat etmektedirler.

10. Kültür Anlaşmaları, Kültürel Değişim Programları veya benzeri anlaşmalar çerçevesinde Hükümetimizce 106 yabancı hükümet emrine Araştırma, Doktora, Yükseköğrenim ve Türk Dili ve Kültürü Yaz Kuru Bursu olmak üzere toplam 4 ana kategoride 805 adet burs verilmektedir.

Söz konusu bursların miktarı 47.500.000 lira ile 51.000.000 lira arasında değişmektedir.

11. Kültürel ilişkiler çerçevesinde 30 ülkeden hükümetimiz emrine; toplam 235 adet araştırma, lisansüstü yükseköğrenim, yaz kursları bursu verilmiştir. Bu bursların ülkelere göre dağılımını gösterir tablo (Ek-4) ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin BOSTANCIOĞLU

Millî Eğitim Bakanı

19. YABANCI UYUKLU ÖĞRENCİLERİN UYUKLARINA GÖRE SAYILARI
NUMBER OF FOREIGN STUDENTS BY NATIONALITY

A. (UNİVERSİTELER / UNIVERSITIES)	1999 - 2000								
	YENİ KAYIT NEW ADMISSIONS			TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI TOTAL NUMBER OF STUDENTS			1998 - 1999 ÖĞRETİM YILI MEZUNU ACADEMIC YEAR GRADUATES		
	T	K	E	T	K	E	T	K	E
UNİVERSİTELER TOPLAMI / TOTAL FOR THE UNIVERSITIES	2974	880	2094	16787	4811	12176	1864	535	1229
AFGANİSTAN / AFGHANISTAN	39		39	378	10	358	39		39
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ / UNITED STATES OF AMERICA	8	1	7	28	9	19	?	1	
ARJANTİN / ARGENTINA				1		1			
ARNAVUTLUK / ALBANIA	116	43	73	429	169	260	11	5	6
AVUSTRALYA / AUSTRALIA	10	4	6	28	14	14	4	2	2
AVUSTURYA / AUSTRIA	3	2	1	14	4	10			
AZERBAJCAN / AZERBAIJAN	229	21	208	1640	153	1487	260	54	206
B. BRİTANYA VE K. İRİLANDA / GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND	21	12	9	149	74	75	23	13	10
BAHREYN / BAHRAIN	1		1	4		4			
BANGLADEŞ / BANGLADESH	4		4	31	2	29	5		5
BELÇİKA / BELGIUM				2		2			
BELORUSYA / BELORUSSIA	3	1	2	5	3	2	1	1	
BENİN / BENIN				1		1			
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ / UNITED ARAB EMIRATES				1		1			
BİRMANYA / BURMA	7	1	6	26	4	22	1	1	
BOSNA-HERSEK / BOSNIA-HERZEGOVINA	108	42	66	478	151	327	71	20	51
BREZİLYA / BRAZIL							1		1
BULGARİSTAN / BULGARIA	139	80	59	515	359	258	40	27	13
CEZAYİR / ALGERIA				2	1	1			
ÇAD / CHAD				4		4			
ÇİN / CHINA	24	5	19	70	18	52	1		1
Diğer Ülkeler / OTHER COUNTRIES	1	1		11	4	7			
DOMİNİK / DOMINICA				1		1			
EL SALVADOR / EL SALVADOR				1		1			
ENDONEZYA / INDONESIA	2		2	6	1	5			
ERMENİSTAN / ARMENIA				2		2	1		1
ETYOPYA / ETHIOPIA	2		2	9	2	7			
FAS / MOROCCO	2	2		6	2	4	1		1
FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ / FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY	26	21	5	86	58	28	4	4	
FİLDİŞİ SAHİLİ / IVORY COAST				1		1			
FİLİPİNLER / PHILIPPINES	1		1	1		1			
FİLİSTİN / PALESTINE	40	1	48	318	9	308	39		39
FINLANDİYA / FINLAND				4	3	1			
FRANSA / FRANCE	2	2		14	10	4	1	1	
GAMBİYA / GAMBIA	1	1		4	1	3	1		1
GANA / GHANA	4		4	52	1	51	7		7
GİNE / GUINEA				1		1			

T : TOPLAM / TOTAL K : KIZ / FEMALE E : ERKEK / MALE

19. YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN UYRUKLARINA GÖRE SAYILARI
NUMBER OF FOREIGN STUDENTS BY NATIONALITY

1999 - 2000
ÖĞRETİM YILI / ACADEMIC YEAR

A. ÜNİVERSİTELER / UNIVERSITIES	YENİ KAYIT NEW ADMISSIONS			TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI TOTAL NUMBER OF STUDENTS			1998 - 1999 ÖĞRETİM YILI MEZUNU ACADEMIC YEAR GRADUATES		
	T	K	E	T	K	E	T	K	E
GÜNEY KORE / SOUTH KOREA	3	2	3	21	13	8	1	1	
GÜRCİSTAN / GEORGIA	5	3	8	54	9	46	3	1	2
HİRVATİSTAN / CROATIA	3	1	2	4	1	3			
HİNDİSTAN / INDIA	1	1		11	2	9	2		2
HOLLANDA / NETHERLANDS	1	1		4	2	2			
İRAK / IRAQ	31	9	22	171	38	133	10	1	9
İRAN / IRAN	94	32	82	499	174	325	52	22	30
İRLANDA / IRELAND				2	2				
İSPANYA / SPAIN				1	1				
İSRAİL / ISRAEL	1		1	85	1	84	7		7
İSVEÇ / SWEDEN	1		1	6	4	2			
İSVİÇRE / SWITZERLAND	1		1	2	1	1			
İTALYA / ITALY	3		3	12	4	8	1		1
JAPONYA / JAPAN	7	4	3	19	8	11	2	2	
KAMERUN BİRLEŞİK CUMHURİYETİ / UNITED REPUBLIC OF CAMEROON	1	1		2	1	1			
KANADA / CANADA	4	1	3	33	5	8	2	1	1
KAZAKİSTAN / KAZAKHSTAN	127	24	113	1101	266	835	136	49	87
KENYA / KENYA	22	7	18	87	15	52	7	1	8
KIRGIZİSTAN / KIRGHIZIA	101	10	91	840	134	706	85	29	56
KOLOMBİYA / COLOMBIA				2	2				
KOMOROS / COMOROS				2	1	1			
KUVEYT / KUWAIT				4	4		2		2
KKTC / NORTH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS	539	314	225	2995	1721	1274	364	193	171
KUZEY KORE / NORTH KOREA				4	1	3			
LAOS DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ / LAOS PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC				2		2			
LİBYA ARAP CEMAHİRİYESİ / LIBYAN ARAB JAMHURİYETİ	1		1	7		7	1	1	
LÜBNAN / LEBANON	19		19	104	6	98	25	1	24
MACARİSTAN / HUNGARY				2	2	1			
MADAGASKAR / MADAGASCAR				1		1			
MAKEDONYA / MACEDONIA	87	16	51	283	68	215	23	4	19
MALAYVİ / MALAYSIA	2	1	2	6		6			
MALEZYA / MALAYSIA	1	1		3	2	3			
MİSİR / EGYPT	4		4	51	2	59	11	1	10
MÖGOLİSTAN / MONGOLIA	79	29	50	243	103	140	17	8	9
MOLOVYA / MOLDOVA	23	5	18	130	39	91	8	5	3
MORİTANYA / MORITANIA	2	1	1	5	2	4	1		1
NEPAL / NEPAL	1		1	2		2	2	1	1
NİJERYA / NIGERIA	5	2	3	11	4	7	1		1
ÖZBEKİSTAN / UZBEKISTAN	21	5	16	205	26	179	39	1	38

T : TOPLAM / TOTAL K : KIZ / FEMALE E : ERKEK / MALE

19. YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN UYRUKLARINA GÖRE SAYILARI
NUMBER OF FOREIGN STUDENTS BY NATIONALITY

1999 - 2000

ÖĞRETİM YILI / ACADEMIC YEAR

1998 - 1999

ÖĞRETİM YILI MEZUNU
ACADEMIC YEAR GRADUATES

A. ÜNİVERSİTELER / UNIVERSITIES	YENİ KAYIT NEW ADMISSIONS			TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI TOTAL NUMBER OF STUDENTS			1998 - 1999 ÖĞRETİM YILI MEZUNU ACADEMIC YEAR GRADUATES		
	T	K	E	T	K	E	T	K	E
PAKİSTAN / PAKISTAN	11	5	6	76	12	64	9		9
POLONYA / POLAND	1	1		3	2	1	1		1
PORTEKİZ / PORTUGAL				3		3			
ROMANYA / ROMANIA	12	3	9	64	25	39	9	5	4
RUSYA FEDERASYONU / RUSSIAN FEDERATION	186	20	166	1004	163	841	70	11	59
SENEGAL / SENEGAL	2		2	6	2	4	1		1
SİERA LEONE / SIERRA LEONE				2		2			
SLOVENYA / SLOVENIA	1	1		2	2				
SOMALI / SOMALIA				12	1	11	1		1
SUDAN / SUDAN	11	1	10	69	8	61	6	1	5
SURİNE / SURINAME				4	2	2			
SURİNE ARAP CUMHURİYETİ / SURINAM REPUBLIC	59	9	49	228	39	189	12	2	10
SUUDİ ARABİSTAN / SAUDI ARABIA	4		4	24	3	21			
TACİKİSTAN / TAJIKISTAN	76	5	71	321	19	302	16	2	14
TANZANYA BİRLEŞİK CUMHURİYETİ / UNITED REPUBLIC OF TANZANIA	22		22	88	12	76	9	2	7
TAYLAND / THAILAND	1		1	10	4	6			
TONGA KRALLIĞI / KINGDOM OF TONGA	1		1	1		1			
TUNUS / TUNISIA	1		1	14		14	3	1	2
TÜRKMENİSTAN / TURKMENISTAN	202	4	199	1525	17	1508	226	2	224
UGANDA / UGANDA	2		2	3		3	1	1	
UKRAYNA / UKRAINE	74	17	57	107	69	238	18	10	8
UMMAN / OMAN	1		1	1		1			
ÜRDÜN / JORDAN	40	0	34	260	24	236	27	2	25
VIETNAM / VIETNAM	2	1	1	2	1	1			
YEMEN / YEMEN	2	1	1	14	3	11	4		4
YENİ ZELANDA / NEW ZEALAND	1		1	1		1	1		1
YUNANİSTAN / GREECE	274	97	177	1319	473	846	135	44	91
ZAMBİYE / ZAMBIA				6	1	5			
ZAMBİYE / ZAMBIA				2	2				
ZANZIBAR / ZANZIBAR				1	1				
ZİMBABVE (RODEZYA) / ZIMBABWE				2	1	1	1		1

128

19. YABANCI UYUKLU ÖĞRENCİLERİN UYUKLARINA GÖRE SAYILARI
NUMBER OF FOREIGN STUDENTS BY NATIONALITY

B DİĞER EĞİTİM KURUMLARI (THE OTHER INSTITUTIONS)	1999 - 2000 ÖĞRETİM YILI / ACADEMIC YEAR						1998 - 1999 ÖĞRETİM YILI MEZUNU ACADEMIC YEAR GRADUATES		
	YENİ KAYIT NEW ADMISSIONS			TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI TOTAL NUMBER OF STUDENTS			T	K	E
	T	K	E	T	K	E	T	K	E
DİĞER EĞİTİM KURUMLARI TOPLAMI (TOTAL FOR THE OTHER INSTITUTIONS)	243	5	238	867	32	835	135	1	134
ARNAVUTLUK / ALBANA	38	2	34	129	10	119	15		13
AZERBAJCAN / AZERBAJAN	58		58	231	8	223	40	1	39
BOSNA-HERSEK / BOSNIA-HERZEGOVINA	14		14	55		55			
FİLİSTİN / PALESTİNE	10		10	20		20			
GÜRCİSTAN / GEORGIA	26		26	68		68			1
KAZAKİSTAN / KAZAKHSTAN	5		5	31		41	30		30
KIRGIZİSTAN / KIRGIZIA	17		17	52		52	10		10
KKTC / TURKISH REPUBLIC OF NORTH CYPRUS	17	3	14	58	14	44	9		9
MALEZYA / MALAYSIA				1		1	1		1
MOĞOLİSTAN / MONGOLIA	5		5	7		7			
MOLDOVA / MOLDOVA	11		11	42		42			
PAKİSTAN / PAKISTAN	1		1	7		7			
TÜRKMENİSTAN / TURKMENISTAN	39		39	148		148	20		29
ÖRDÜN / JORDAN	4		4	8		8			

DEVLET BURSLUSU OLARAK YÜKSEKÖĞRENİM GÖRMEK ÜZERE ÜLKEMİZE
GELEN YABANCI UYUKLU ÖĞRENCİLERİN ÜLKELERE GÖRE ÖNLİSANS,
LİSANS, YÜKSEK LİSANS, DOKTORA VE TIPTA UZMANLIK SAYISAL DAĞILIMI

ULKE	ÖNLİSANS	LİSANS	YÜKSEK LİSANS	DOKTORA	TUS
Azerbaycan	45	436	237	29	22
Türkmenistan	38	1002	58	6	2
Kazakistan	48	480	112	18	1
Kırgızistan	83	433	131	25	9
Tacikistan	47	177			
Gagauz	3	124	9		
Bulgaristan	17	313	4		
Sancak	8	44	12	2	
Makedonya	14	130	7	1	22
Kosova	36	139	11		4
Romanya	1	21			4
Batı Trakya		39			
Bosna-Hersek	7	80	4		1
Arnavutluk		72	1		
Hırvatistan		7			
Karadağ		3			
Afganistan	27	185	28	1	
Suriye	2	65	5	5	6
İran		7	10	5	1
İrak Türkmeni	11	86	59	8	
Lübnan		3			
Rusya Federasyonu		3			
Karaçay-Çerkez	4	35	1		
Kumuk		7	1		
Tataristan	3	84	20		
Kabartay-Balkar	6	29			
Tuva	1	8	4	1	
Hakas		3	3		
Altay	2	7			
Öağistan	6	48			
İnguşetya		6	3		
Çeçenistan	1	33	6		
Çuvaşistan	5	38	7		
Başkurdistan	7	83	18		
Saha-Yakut	2	17	7		
Adıge		3			
Buryat		8	3	1	
Perm Oblastı		1			
Samara		1			
Mordvin		1			
Belarusya		3			
Moğolistan	1	59	10		
Kırım	48	220	15		1
Uygur	4	32	19	1	
Ahıska	123	258	30	6	8
Baltık Ülkeleri		10	1		
Kazak Türku		6	1		
Gürcistan		2			
Ukrayna		9	2		
TOPLAM	600	4860	839	109	81

DEVLET BURSLUSU OLARAK YÜKSEKÖĞRENİM GÖRMEK ÜZERE ÜLKEMİZE
GELEN YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN ÖNLİSANS, LİSANS, YÜKSEK LİSANS,
DOKTORA VE TIPTA UZMANLIK SAYISAL DAĞILIMI

UNİVERSİTE	ÖNLİSANS	LİSANS	YÜKSEK LİSANS	DOKTORA	TUS
Abant İzzet Baysal	5	116			
Adnan Menderes		2			
Afyon Kocatepe		12	2		
Akdeniz		2			
Anadolu	44	* 286	20		
Ankara	8	381	158	26	10
Atatürk	17	60	11		
Balıkesir	1	35	1		
Boğaziçi		43	22	3	
Celal Bayar		2			
Cumhuriyet		13	1		
Çukurova	1	34	13	1	
Dokuz Eylül	23	295	57	9	1
Ege	64	301	30	7	7
Erciyes	17	136	10	1	
Gazi		508	91	10	9
Hacettepe	45	188	62	5	5
İnönü		1			
İstanbul	91	570	103	23	31
İTÜ		105	33	4	
KTÜ	3	264	11		
Kırıkkale		1	1		
Kocaeli		10			
Marmara	88	191	103	11	3
Mersin	3				
Mimar Sinan	5	15	10	1	
Niğde		1	2		
Ondokuz Mayıs	9	203	6		4
ODTÜ		82	16	2	
Osmangazi		102	5		1
Pamukkale		2			
Sakarya		1			
Selçuk	35	503	35	6	7
Süleyman Demirel		7	4		
Trakya	58	63	5		1
Uludağ	69	250	12		2
Yıldız Teknik	14	73	15		
Zonguldak Karaelmas		2			
TOPLAM	600	4860	839	109	81

**KÜLTÜREL İLİŞKİLERİMİZ ÇERÇEVESİNDE YABANCI HÜKÜMETLERCE
HÜKÜMETİMİZ EMRİNE VERİLEN BURSULARIN LİSTESİ
2000-2001 ÖĞRETİM YILI**

SIRA NO	ÜLKE ADI	ARAŞTIRMA	LİSANS ÜSTÜ	YÜKSEK ÖĞRENİM	YAZ KURLARİ	TOPLAM
1.	AVUSTURYA	4			4	8
2.	BELARUSYA	5			5	10
3.	BELÇİKA	2			3	5
4.	CEZAYİR	3	2	4		9
5.	ÇEK CUM.		1			1
6.	ÇİN H.C.	5			2	7
7.	DANİMARKA	2			2	4
8.	FINLANDIYA	2			3	5
9.	HİRVATİSTAN	2		1	5	8
10.	HİNDİSTAN	4				4
11.	İSPANYA	4			5	9
12.	İSRİL	3			2	5
13.	İTALYA	10		1	5	16
14.	İSVİÇRE	2+1-Sanat B.				3
15.	KORE(GÜNEY)		2			2
16.	KUVEYT	4		1		5
17.	MACARİSTAN	4			8	12
18.	MALEZYA	1	1			2
19.	MEKSİKA	4				4
20.	MİSİR	5	5		10	20
21.	MOĞOLİSTAN	5				5
22.	NORVEÇ	2				2
23.	POLONYA	5			6	11
24.	ROMANYA	2	1		5	8
25.	RUSYA		5	10		15
26.	SLOVAKYA	1			1	2
27.	SURİYE	14				14
28.	TUNUS			10	10	20
29.	ÜRDÜN	15				15
30.	YUNANİSTAN	2			2	4
	GENEL TOPLAM	113	17	27	78	235

9.- Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, bakanlığın Bursa ilindeki bazı projelere ilişkin sorusu ve ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/3047)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmak üzere

Millî Eğitim Bakanına yöneltilmesini saygılarımla arz ederim.

Ertuğrul YALÇINBAYIR
Bursa Milletvekili

SORULAR :**ORT. ÖĞR. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ AYUN**

Bursa ili yatırımları arasında yer alan aşağıda yazılı projelerle ilgili olarak:

1. Projelere başlangıcından bugüne kadar, 2000 yılı dahil, ne harcama yapılmıştır?
2. Projeler hangi seviyededir? Nakdi ve fiziki gerçekleşme oranı nedir?
3. Projelere 2001 yılında ayrılan ödenek miktarı nedir?
4. Projelerin gecikmesinin maliyete, sosyal ve ekonomik hayata etkileri nelerdir?

PROJELER :

1. 1995 Orhangazi Lisesi
2. 1995 Yılı Arabayatağı Lisesi
3. 1995 Yılı Çok Programlı Lise
4. 1997 Yılı Cumhuriyet Lisesi Ek Bina
5. 1995 Yılı 6. Anadolu Lisesi
6. 1996 Yılı Güzel Sanatlar Lisesi
7. 2000 Yılı Türkan-Sait Yılmaz Anadolu lisesi

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/161
KONU : Soru Önergesi

16/1 /2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

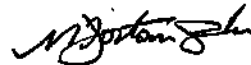
İLGİ : T.B.M.M Başkanlığının 30.11.2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7968-7/3047-7779/19115 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul YALÇINBAYIR'ın, "Bakanlığın Bursa İlindeki bazı projelerine ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

2000 Yılı Yatırım Programına göre, Bakanlığımızın Bursa İlinde yer alan; Orhangazi Lisesi, Arabayatağı Lisesi, Çok Programlı Lise, Cumhuriyet Lisesi Ek Bina, 6. Anadolu Lisesi, Güzel Sanatlar Lisesi, Türkan - Sait Yılmaz Anadolu Lisesi projeleriyle ilgili bilgiler ekte sunulmuştur.

Projelerin zamanında bitmesi; amaçlandığı gibi, eğitim ve öğretimi olumlu yönde etkileyecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin BOSTANCIOĞLU
Millî Eğitim Bakanı

BAKANLIĞIMIZIN BURSA İLİ YATIRIMLARI ARASINDA YER ALAN PROJELERDEN YEDİSİ

(MİLYON TL.)

PROJE NO	PROJE ADI	YER (İL VE İLÇE)	KARAKTERİSTİK	İŞİN BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	2000 YILI SONUNA KADAR TARHİNİ HARCAMA		GERÇEKLEŞME		2001 YILI YATIRIM TOPLAMI (1)
					TOPLAMI	Nakti 3	Fiziki 3		
1995H010250	Orhan Gazı Lisesi	Bursa-Orhangazi	21 Derslik	1995-2001	150.458	93	90		
1995H011040	Arabayatağı Lisesi	Bursa-Yıldırım	21 Derslik	1995-2001	131.777	yapımı tamamlanmıştır			
1995H012240	Çok Programlı Lise	Bursa-Kestel	16 Derslik+Atelye	1995-2001	165.806	yapımı tamamlanmıştır			
1996H010290	Güzel Sanatlar Lisesi	Bursa-Merkez	Özel Proje	1996-2001	156.667	33	30		
1997H010090	Cumhuriyet Lisesi Ek Bina	Bursa-Osmangazi	21 Derslik	1997-2001	35.824	20	22		
2000H010130	Furkan-Sait Yılmaz Anadolu Lis.	Bursa-Orhaneli	16 Derslik	2000-2001	İhalesinin 2001 yılında yapılması planlanmaktadır.				
1995H010110	6. Anadolu Lisesi	Bursa-Bademli	21 Derslik-Spor Salonu	1995-2000	219.257	yapımı tamamlanmıştır			

¶(1) Projelere 2001 yılında ayrılan ödenek miktarı, 2001 yılı yatırım programı henüz yayınlanmadığından belli değildir.

10.- Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, Kırıkkale'deki hastanelerin tıbbi cihaz sorumluna ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Osman Durmuş'un cevabı (7/3211)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun Sağlık Bakanı Sayın Osman DURMUŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal ALBAYRAK
Kırıkkale Milletvekili

Kırıkkale ilinde hastanelerin daha iyi hizmet verebilmesi için Diyaliz, M.R Tomografi gibi cihazların alınması gerekmektedir. Böylece her gün Ankara'ya gelen yüzlerce hastalarımızın mağduriyeti önlenecektir.
1- 2001 yılı programında böyle bir yatırım düşünülüyor mu?

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SAYI : B100THG0130001-4110-71 18.01.01* 799
KONU :Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:20.12.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3211-8194/19985 sayılı yazıları.

Kırıkkale Milletvekili Sayın Kemal ALBAYRAK tarafından, Kırıkkale ilindeki Hastanelerin tıbbi cihaz ihtiyacına ilişkin verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Doç. Dr. Osman DURMUŞ
Sağlık Bakanı

Kırıkkale Milletvekili Sayın Kemal ALBAYRAK'ın "Kırıkkale ilindeki hastanelerin tıbbi cihaz ihtiyacı" na ilişkin yazılı soru önergelerinin cevabıdır:

SORU:

"Kırıkkale ilinde hastanelerin daha iyi hizmet verebilmesi için Diyaliz, M.R. , Tomografi gibi cihazların alınması gerekmektedir. Böylece her gün Ankara'ya gelen yüzlerce hastalarımızın mağduriyeti önlenecektir.

1-2001 yılı programında böyle bir yatırım düşünülüyor mu?"

CEVAP:

Kırıkkale ili Devlet Hastanesinde dializ merkezi 11 yıl önce kurulmuş olup genel bütçenin 600 (A.K. 620) harcama kaleminden tahsis edilen 30 Milyar TL. ödenek ile 05.11.1999 tarihinde 5 adet, 07.03.2000 tarihinde hastane döner sermaye gelirlerinden 50 Milyar TL. karşılığı 8 adet yeni cihaz alınmış olup Genel Bütçeden tahsis edilen 100 Milyar TL ile inşa edilen yeni binasında hizmet vermektedir.

Ayrıca Kırıkkale Devlet Hastanesine Bakanlığımızca 50 Milyar TL. katkı sağlanarak hastane döner sermaye gelirlerinden 1998 yılında 106 Milyar TL'ye tomografi cihazı temin edilmiştir. 21.04.1998 tarihinden beri bahse konu cihaz ile hizmet vermektedir.

Magnetik Rezonans gibi yüksek teknolojiye sahip cihazların kiralama yolu ile temini, kurumların döner sermaye gelirleri ile cihaz satın alınması veya 3226 sayılı kanun uyarınca finansal kiralama yolu ile bu hizmetin karşılanabileceği 07.11.2000 tarih ve 21004 (2000/118) sayılı genelege ile tüm yataklı tedavi kurumlarına bildirilmiştir.

Ayrıca; Kırıkkale ilinde 250 yataklı Acil Trafik Hastanesinin yapımı başladığından, yeni hastane ile birlikte magnetik rezonans cihazı temini de planlanmaktadır.

Kırıkkale Keskin Devlet Hastanesinin yeni binasına tıbbi cihaz, tıbbi malzeme, demirbaş ve mefruşat ihtiyacı için 2000 yılında finansmanı 3418 sayılı kanunla sağlanan gelirlerin 39/b maddesinden 100 Milyar TL ödenek tahsis edilmiş olup adı geçen hastanede bahse konu teknolojilerden mevcut alt yapı olduğunda Hemodiyaliz Merkezi kurulması planlanmaktadır.

Gösterilen ilgiye teşekkür eder başarılar dilerim.

Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

Tasarısına verilen oyların sonucu:

Öye Sayısı : 550
Kabul edenler : 209
Reddedenler : 0
Çekimsizler : 1
Mükerrer oylar : 0
Toplam : 210
Açık Üyelikler : 6

Kanunlaşmıştır.

Sıra Sayısı : 549

Birleşim : 46

İli	Soyadı	Adı	Parti	Uyu	Tarih	Saati
Adana	BİLDİK	İbrahim Yavuz	Demokratik Sol Part	KATILMADI
Adana	BİLİCİ	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI
Adana	BUDAK	Yakup	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:58
Adana	ÇULHAĞLU	Mehmet Metanet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI
Adana	DAĞLI	Mehmet Halit	Doğruyol Partisi	KATILMADI
Adana	GÖREN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI
Adana	GÜLEK	Tayyibe	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	18:01:02
Adana	HALAMAN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI
Adana	ÖZDEMİR	A. Fatih	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI
Adana	ÖZTÜRK	Musa	Anavatan Partisi	KATILMADI
Adana	SEZER	Arif	Demokratik Sol Part	KATILMADI
Adana	TEKİN	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI
Adana	VURSAVUŞ	İsmet	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	18:00:07
Adana	YILDIRIM	Recai	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI
Adıyaman	BİLGİÇ	Mahmut Nedim	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:20
Adıyaman	BOZKURT	Mahmut	Anavatan Partisi	KATILMADI
Adıyaman	FIRAT	Dengir Mir Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI
Adıyaman	SÖKSU	Mahmut	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:02
Adıyaman	GÜLER	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI
Adıyaman	ÖZYOL	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI
Afyon	AÇBA	Sait	Fazilet Partisi	KATILMADI
Afyon	AKCAN	Abdülkadir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:20
Afyon	ATTILA	İsmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Afyon	KAYAYERLİ	Müdat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:50
Afyon	ÖZSOY	Halil İbrahim	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:25
Afyon	TELEK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:31
Afyon	YAKIN	Gaffar	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:59:38
Ağrı	ERYILMAZ	Yaşar	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:24
Ağrı	EŞİN	Celal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	KONYAR	Musa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	SEVEN	Nidai	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:38
Amasya	GÖLLE	Akif	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:13
Amasya	İYİMAYA	Ahmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	SARAY ALPHAN	Gönül	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:26
Amasya	UÇAŞ	Adnan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AKBULUT	Yıldırım	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AKGÖNENÇ MUĞİS	Oya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ARSEVEN	Nejat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ARSLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AYDIN	Koray	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ŞYĞÜN	Oğuz	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:33
Ankara	BAYER	Melda	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	BEDÜK	Saffet Ankan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÇELİK	M. Zeki	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:26
Ankara	ÇETİN	Şevkat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÇEVİK	Sedat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:34

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ankara	ÇİÇEK	Cemil	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:48
Ankara	ERDAL	Birkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	GÜRKAN	Uluç	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	GÜROCAK	Ayşe	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:25
Ankara	İŞIKLAR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	İÇLİ	H.Tayfun	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:28
Ankara	KÜÇÜK	Abdurrahman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:30
Ankara	ÖZDEMİR	Hayrettin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÖZDOĞU	Esvet	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Ankara	PAÇACI	Mustafa Cihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	SANAY	Eyyüp	Fazilet Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Ankara	SEÇKİNER	Yücel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	SEZER	M. Zeki	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	TÖMEN	Aydın	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:28
Ankara	ULUCAK	Rıza	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:16
Ankara	ULUĞBAY	Hikmet	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:31
Ankara	YAHNICI	Şevket Bülent	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	AYDOĞAN	Cengiz	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:28
Antalya	BAYSARI	Mehmet	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:38
Antalya	ÇELEN	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	ÇELİK	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	GÜRDAL	İbrahim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	MÜDERRİSOĞLU	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:54

T.B.M.M.

B : 46

18.1.2001

O : 1

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Antalya	OKUTAN	Mehmet Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	SAYIN	Ahmet Sancar	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	ŞAHİN	Metin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	TOSKAY	Tunca	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	ÜNAL	Nesrin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Antalya	VURAL	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Artvin	BAYRAK	Ergün	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Artvin	EKİNCİ	Hasan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	ALTINKAYA	Cengiz	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	DİKMEN	Halit	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	GÖNÜL	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	KUMCUOĞLU	Ertuğrul	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	ONGUN	Bekir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:25
Aydın	PİŞKİNSÖT	Sema	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	UZUNIRMAK	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Aydın	YALOVA	Yüksel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	AYTEKİN	İlhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	ŞÖKMEN	Aydın	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	GÜLTEKİN	Numan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:41
Balıkesir	GÜNER	Agah Oktay	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:31
Balıkesir	KALKAN	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	KANBER	Tamer	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	KARAHAN	M. Güven	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:34

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Balıkesir	ÖZGÜN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	YILMAZYILDIZ	İlyas	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bilecik	ARABACI	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	18:00:13
Bilecik	VARDAR	Sebahat	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:29
Bingöl	GÜLER	Mahtuz	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bingöl	KORKUTATA	Hüsamettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bingöl	YÖNDAR	Necati	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:54
Bitlis	ÇEVİK	Yahya	Doğruyol Partisi	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Bitlis	ERGEZEN	Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bitlis	GAYDALI	Edip Safder	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bitlis	ORAL	İbrahim Halil	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Bolu	ALPTEKİN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bolu	HOŞVER	Necmi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bolu	KARSLIOĞLU	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:28
Bolu	ÖZCAN	Ersoy	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	18:00:09
Burdur	COŞKUNER	Süleyman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:28
Burdur	MACİT	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:25
Burdur	ÖRS	Mustafa	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Bursa	ARABACI	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:58
Bursa	BEYRELİ	Ali Rahmi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	ÇELİK	Faruk	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Bursa	GÜLENER	Fahrettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	KARAPAŞAOĞLU	Mehmet Altan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bursa	KORKMAZ	Hayati	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	OCAK	Orhan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:45
Bursa	ORHAN	Burhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	ÖNAL	Recep	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	ÖZALP	Teoman	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	SÖNMEZ	Kenan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	SÜNNETÇİOĞLU	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	ŞEN	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	TAYAN	Turhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	TEZMEN	Oğuz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	YALÇINBAYIR	Ertuğrul	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çanakkale	ERSÜMER	Cumhur Mustafa	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çanakkale	KIRBAŞ	Sadık	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:34
Çanakkale	ŞAHİN	Nevfel	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çankırı	DURAN	Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çankırı	KARAGÖZ	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çankırı	KELEŞ	İrfan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	AKSOY	Bekir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	ÇAY	Abdulhaluk Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	HATİBOĞLU	Yasin	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:42
Çorum	KARACA	Melek DENLİ	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	KAYIRICI	Vahit	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:29
Denizli	ASLAN	Beyhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saatli
Denizli	AYKURT	Mustafa Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ERBEYİN	Salih	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ERÇELEBİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:38
Denizli	GÖZLÜKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	KESKİN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	KOCABATMAZ	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:39
Diyarbakır	ASLAN	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ATİK	Nurettin	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:37
Diyarbakır	DİLEK	Nurettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ENSARİOĞLU	Mehmet Salim	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:08
Diyarbakır	ERDOĞMUŞ	Abdülbaki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	GÜNBEY	Sacit	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Diyarbakır	HAŞİMİ	Seyyit Haşim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	HATİPOĞLU	Ömer Vehbi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	SEYDAOĞLU	Sebğatullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	SÜMER	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	TURGUT	Abdülisamet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Edime	SULUT	Evren	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:23
Edime	ERTÜRK	Ali Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:59:00
Edime	İLİMEN	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:26
Edime	ŞİMŞEK	Şadan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:59:13
Elazığ	AĞAR	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	GÜL	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:44

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Elazığ	ÖZTEK	Latif	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:56
Elazığ	SEPTİOĞLU	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	TUNÇ	Ahmet Cemil	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:57
Erzincan	AKSU	Mihrali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:26
Erzincan	KARAKAYA	Tevhit	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzincan	KARAKELLE	Sebahattin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	ERTUGAY	Zeki	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:53
Erzurum	ESENGÜN	Lütfü	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	GÖKDEMİR	Ayvaz	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:00
Erzurum	HİMOĞLU	Mücahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	KÖSE	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:32
Erzurum	KUKARACI	Fahrettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	POLAT	Aslan	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:58
Erzurum	POLAT	Cezmi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	18:00:13
Eskişehir	ALBAY	Necati	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	BÜYÜKERMAN	Mehmet Mail	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	DEDELEK	İbrahim Yaşar	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Eskişehir	ERDİR	Mahmut	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	SAZAK	Süleyman Servet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	YILDIRIM	Mehmet Sadri	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:28
Gaziantep	AKTAŞ	Nurettin	Fazilet Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	AY	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	ILIKSOY	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B : 46

18.1.2001

O : 1

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saatİ
Gaziantep	KONUKOĞLU	Ibrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	ÖZDEMİR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	TAŞAR	Mustafa Rüştü	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	TIRYAKI	Mehmet Hanifi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	YILMAZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Giresun	AKGÜN	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:36
Giresun	ALÇELİK	Turhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Giresun	KARA	Burhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Giresun	YAMAN	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:31
Giresun	ZAIMOĞLU	Rasim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Gümüşhane	DOĞAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Gümüşhane	YAŞAR	Bedri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Hakkari	PARLAK	Evliya	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Hakkari	PİRÖZBEYOĞLU	Mecit	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Hakkari	TÖRE	Hakkı	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:32
Hatay	ATAHAN	Namık Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Hatay	AYKUT	Hakkı Oğuz	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:25
Hatay	ÇIRKIN	Süleyman Turan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:59:08
Hatay	DÖNEN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Hatay	GEÇER	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Hatay	GÜNAY	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:25
Hatay	KALKAN	Metin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Hatay	MİSTİKOĞLU	Levent	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:50

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Hatay	ŞANDIR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:59:16
Hatay	TARHAN	Mehmet Nuri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Isparta	AKSOY	Osman Gazi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Isparta	GÜL	Ramazan	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:35
Isparta	MUMCU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Isparta	ZORLU	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
İçel	ER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İçel	GÜNGÖR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
İçel	GÜVEN	Turhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İçel	KAYA	Yalçın	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	18:00:51
İçel	KILINÇ	Hidayet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
İçel	ÖKSÜZ	Enis	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
İçel	ÖZGENÇ	Edip	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:30
İçel	SERİN	Akif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İçel	TALAY	M. İstemihan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İçel	TEKELİOĞLU	Cahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
İçel	YILMAZ	Ayfer	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:28
İçel	YÜCELEN	Rüştü Kazım	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ADAN	Celal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	AĞAOĞLU	Fadlı	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:31
İstanbul	AKARCALI	Bölent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	AKSU	Abdülkadir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	AKTAŞ	Ziya	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:35

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saat
İstanbul	AL	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:34
İstanbul	ANDICAN	Ahat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ATEŞ	Azmi	Fazilet Partisi	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
İstanbul	AYAYDIN	Aydın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	AYDINLI	İsmail	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
İstanbul	AYRIM	Şamil	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:26
İstanbul	BAŞ	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	BAŞEĞMEZ	Mukadder	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	BUDAK	Rıdvan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	COŞKUN	Ali	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:46
İstanbul	ÇAĞAN	Nami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ÇAKAR	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ÇİLLER	Tansu	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	YILMAZ DOĞAN	Perihan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	18:00:36
İstanbul	DÜZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	18:00:02
İstanbul	ECEVİT	Bülent	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	EMRE	Süleyman Arif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ERDENER	Yücel	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	FIRAT	Mehmet Fuat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	GÖK	Bülent Ersin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	GÜL	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	GÜLER	Zafer	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	GÜNDÜZ	İrfan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

T.B.M.M.

B : 46

18.1.2001

O : 1

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	GÜZEL	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:35
İstanbul	HUN	Ediz	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	18:00:30
İstanbul	İLİCAK	Nazlı Ayşe	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	İRTEMÇELİK	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KAHRAMAN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KANSU	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KARAKOYUNLU	Yılmaz	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KARAKUŞ	Nazire	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	18:00:27
İstanbul	KAVAK	Cavit	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KILIÇ	Osman	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:35
İstanbul	KOZAKÇIOĞLU	Hayri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KOCAOĞLU	Emre	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KÖSE	M. Tahir	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	MENDERES	Aydın	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	MERT	Hüseyin	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:26
İstanbul	NAS	Nesrin	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:23
İstanbul	OĞUZ	Ali	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:28
İstanbul	OKUMUŞ	Nazif	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÖZ	Esat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÖZKAN	H.Hüsamettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÖZKAN	Sühan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÖZTÜRK	Bozkurt Yaşar	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İstanbul	PAK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:51

T.R.M.M.

B : 46

18.1.2001

O : 1

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	SARUHAN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:33
İstanbul	SERBEST	Sulhiye	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	SİPAHİ	Bahri	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:40
İstanbul	SÖKMENOĞLU	Murat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:51
İstanbul	ŞAHİN	Mehmet Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TANER	Güneş	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TANTAN	Sadettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TOPRAK	Erdoğan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TUZCU	Şadan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TÜRKER	Masum	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:39
İstanbul	VERKAYA	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:59:02
İstanbul	YAĞIZ	Süleyman	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:26
İstanbul	YALÇINTAŞ	Nezhat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YAZICI	Cahit Savaş	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:29
İstanbul	YUMAKOĞULLARI	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ZENGİN	Bahri	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ZİSLAN	Güler	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:26
İzmir	BAŞARAN	Saffet	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:28
İzmir	BIÇAKÇIOĞLU	Burhan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:34
İzmir	ÇAĞLAYAN	B. Suat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÇELEBİ	Işın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÇÜMEN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:33

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İzmir	DAYIOĞLU	Salih	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:27
İzmir	DİRLİ	Heyri	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	GÜREL	Şükro Sina	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	KIRKPINAR	Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	METİN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	MUTMAN	Atilla	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ORAL	Sümer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÖZCAN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:46
İzmir	SAYGIN	İşlay	Anavatan Partisi	KATILMADI ?	--:--:--	--:--:--
İzmir	SERDAROĞLU	Rifat	Anavatan Partisi	KATILMADI?	--:--:--	--:--:--
İzmir	SEZGİN	Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:30
İzmir	SÖYLEMEZ	Hasan Ufuk	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TANIK	Süha	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TANRIKULU	Ahmet Kenan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TARTAN	Hakan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:59:14
İzmir	ULUPINAR	Yıldırım	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	VATAN	Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İzmir	AVURAL	Oktay	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kars	AKÜZÜM	İlhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kars	AYDAR	Anslan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kars	BİLGİR	Çetin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kastamonu	BAŞESGİOĞLU	Murat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kastamonu	DİLEKÇİ	M. Hedi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kastamonu	SERDAROĞLU	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	18:00:10
Kastamonu	TEKİNEL	Nurhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	BAKTIR	Hamdi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	CEM	İsmail	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	ÇAKMAKOĞLU	Sabahattin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	ESEN	Sevgi	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:25
Kayseri	GÜL	Abdullah	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	KAPUSUZ	Salih	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	ÖSTÜNBAŞ	Hasan Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:59:25
Kayseri	YAKUT	Sadık	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kırklareli	KARAGÖZ	Nural	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:24
Kırklareli	ÖZBİLEN	Cemal	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Kırklareli	TEKİN	Necdet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kırşehir	HAYKIR	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kırşehir	MİRZAOĞLU	Ramazan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:52
Kırşehir	TECER	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:29
Kocaeli	AKŞENER	Meral	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:34
Kocaeli	ARKAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	BATUK	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	ÇALIK	Halil	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:33
Kocaeli	DURMUŞ	Cumali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:30
Kocaeli	EKŞİ	Sefer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	GÖNÜL	Vecdi Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kocaeli	İMAMOĞLU	M. Turhan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:37
Kocaeli	KÖSE	Kemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL KABUL	---	---
Kocaeli	PEPE	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Konya	ARI	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Konya	BAL	Faruk	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Konya	BİLGE	Abdullah Turan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Konya	CANDAN	Veysel	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Konya	ÇETİN	Remzi	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:30
Konya	GEBEŞ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Konya	GÖLHAN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Konya	GÖNEN	Mustafa Sait	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Konya	GÜNERİ	Teoman Rıza	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Konya	HALICI	Mehmet Emrehan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:39
Konya	İZGİ	Ömer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Konya	KAYA	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Konya	KEÇECİLER	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
Konya	ÖKSÜZ	Özkan	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:48
Konya	YALMAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Konya	YAVUZ	Mehmet Ali	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:00
Kütahya	AKÇALI	Cevdet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Kütahya	DERİN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Kütahya	KARA	Emin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Kütahya	KARAKUŞ	Seydi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kütahya	KARAKUYU	İsmail	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Malatya	AKDOĞAN	Miraç	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Malatya	ASILTÜRK	Oğuzhan	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Malatya	CANBAY	Yaşar	Fazilet Partisi	KATILMADI KASUL		
Malatya	COŞKUN	Basit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Malatya	DURHAN	Namık Hakan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Malatya	KUTAN	Recai Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Malatya	ÖZAL	Ahmet Tevfik	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI		
Manisa	AKÇALI	Rıza	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:29
Manisa	AKGÜL	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:59:30
Manisa	ARINÇ	Bülent	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Manisa	BOZDAĞ	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:29
Manisa	ÇETİNKAYA	Mehmet Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Manisa	ENÖZ	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Manisa	GÜLAY	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:35
Manisa	PAKDEMİRLİ	Ekrem	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:22
Manisa	SERDENGEÇTİ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Manisa	ŞAZAR	M. Cihan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:29
Kahramanmaraş	DOĞAN	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	DOĞAN	Avni	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	KAMALAK	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	KAYA	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:31
Kahramanmaraş	KOCABAŞ	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI		

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kahramanmaraş	ÖZBAŞ	Edip	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	18:00:03
Kahramanmaraş	SAĞLAM	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kahramanmaraş	SEZAL	Ali	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:32
Kahramanmaraş	TANER	Nevzat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ADAK	Fehim	Fazilet Partisi	CEKIMSER	18.01.2001	17:59:17
Mardin	ÇELEBI	Süleyman	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ERTAŞ	Ömer	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Mardin	MUSAOĞLU	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ŞAHİN	Veysi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	TUĞMANER	Mustafa Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	DİKMEN	Tunay	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	ERGUN	Metin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:30
Muğla	ÖZYER	Hasan	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	18:00:40
Muğla	TOPALOĞLU	Nazif	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:24
Muğla	UZUNHASAN	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:26
Muğla	YAZICI	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Muş	EKER	Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:29
Muş	KEMALOĞLU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Muş	YAVUZ	Mümtaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muş	YILDIZ	Sabahaddin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Nevşehir	ÇEVİK	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Nevşehir	ELKATMIŞ	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Nevşehir	TAŞKIN	Mükremin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Niğde	BARAN	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Niğde	DOĞANLAR	Eyüp	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Niğde	LEVENT	Mükerrem	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:31
Ordu	ÇABUK	İhsan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:37
Ordu	ENGİNYURT	Cemal	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	FATSA	Eyüp	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	KOÇAK	Sefer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	KONYALI	Hasan Fehmi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	YILDIRIM	Yener	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ordu	YÜRÜR	Şükrü	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Rize	BEKAROĞLU	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Rize	KABİL	Ahmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Rize	YILMAZ	Mesut Ahmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	AYDIN	Nezir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	AYHAN	Cevat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	ERCAN	Nevzat	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	SAVAŞ	Ş. Ramis	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:37
Sakarya	TARANOĞLU	Ersin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sakarya	ZİHNİOĞLU	Osman Fevzi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:31
Samsun	AÇIKGÖZ	Yekta	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:34
Samsun	AYDIN	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	18:00:00
Samsun	CENGİZ	Tank	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	ÇAKAR	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Samsun	ÇINAROĞLU	Vedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	DEMİRCAN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	KABATAS	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	KAPICI	Şenel	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:59:28
Samsun	SEZGİN	Erdoğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	UZUNKAYA	Musa	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:41
Siirt	AYDIN	Ahmet Nurettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Siirt	YARAYAN	Takiddin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sinop	BOSTANCIOĞLU	Metin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Sinop	BOZKURT	Kadir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sinop	TOPÇU	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sivas	CEYLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Sivas	DEMİRCİ	Musa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sivas	GÖKALP	Hüsnü Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Sivas	GÜLEÇ	M. Cengiz	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:32
Sivas	KARAMOLLAOĞLU	Temel	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sivas	ŞENER	Abdüllatif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	AYTEKİN	Fevzi	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:26
Tekirdağ	DAYANIKLI	Bayram Fırat	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:25
Tekirdağ	İLGÜN	Nihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	SÜLÜN	Enis	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	ZAMANTILI	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Tokat	BALAK	Hasan Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:59:08

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Tokat	CEYLAN	Lütfi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:59:08
Tokat	DAĞCIOĞLU	M. Ergün	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:37
Tokat	DOĞRU	Reşat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Tokat	EREK	Ali Şevki	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:26
Tokat	SOBACI	Bekir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	AŞIK	Eyüp	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	BAŞARAN	Ali Kemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	BIÇAKÇIOĞLU	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	ÇELEBİ	Nail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:40
Trabzon	MALKOÇ	Şeref	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	TUNCER	Ali Naci	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	TÜRK	Hikmet Sami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Tunceli	GENÇ	Kamer	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	18:00:07
Tunceli	GÜNDOĞAN	Bekir	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	18:00:47
Şanlıurfa	AKMAN	Yahya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	BUCAK	Sedat Edip	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	CEVHERİ	Necmettin	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:42
Şanlıurfa	ÇAKMAKLI	Muzaffer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	GÜLPINAR	Eyyüp Cenap	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:25
Şanlıurfa	GÜNEŞ	Mehmet	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:28
Şanlıurfa	İZOL	Zülfikar	Fazilet Partisi	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Şanlıurfa	KARAVAR	Ahmet	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:29
Şanlıurfa	ŞIHANLIOĞLU	Mehmet Fevzi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Şanlıurfa	YALÇINKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	YANMAZ	Mustafa Niyazi	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	18:00:47
Uşak	ÖZGÖBEK	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Uşak	ÖNAL	Mehmet Yaşar	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:33
Uşak	YILMAZ	Armağan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Van	ARVAS	Maliki Ejder	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:26
Van	BAYRAM	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Van	ÇELİK	Hüseyin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Van	ÇEVİK	Ayhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Van	ERBAŞ	Fethullah	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:34
Van	GÖLTEPE	Fetullah	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Van	İNAN	Kamran	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Yozgat	ARSLAN	İlyas	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	ÇİÇEK	Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:33
Yozgat	ERSOY	Ahmet Erol	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	KAYALAR	Lütfullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	TÜRKER	Mesut	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	18:00:20
Yozgat	ÜŞENMEZ	Şuayip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Zonguldak	ATASOY	Veysel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	BARUTÇU	Ömer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	BAYCIK	Tahsin Boray	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Zonguldak	CERRAHOĞLU	İsmail Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Zonguldak	GEMİCİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Zonguldak	ÖSTÖNKOL	Ömer	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:27
Aksaray	AKIN	Murat	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aksaray	ESER	Kürşat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aksaray	SOMUNCUOĞLU	Sadi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aksaray	TOPRAK	Ramazan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bayburt	KARDEŞ	Şaban	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:29
Bayburt	PAMUKÇU	Suat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Karaman	ÇALIŞ	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:43
Karaman	ÖNAL	Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Karaman	ÖNLÜ	Fikret	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	ALBAYRAK	Kemal	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	DURMUŞ	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	FİLİZ	Hacı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	GÖKBULUT	Nihat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Batman	AYDIN	Alaaddin Sever	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Batman	HAMİDİ	Ataullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Batman	İSEN	Burhan	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:04
Batman	ÖZDEMİR	Faris	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şımak	DEĞER	Mehmet Said	Doğruyol Partisi	KABUL	18.01.2001	17:59:57
Şımak	SEYDA	Abdullah Veli	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şımak	YILDIRIM	Mehmet Salih	Anavatan Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:55
Bartın	ÇAKAN	Zeki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bartın	YAZICIOĞLU	Cafer Tufan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:31

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ardahan	DEMİR	Faruk	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	18:00:18
Ardahan	KAYA	Saffet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İğdir	BOZYEL	Abbas	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İğdir	GÜNER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Yalova	OKUYAN	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yalova	SUNA	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	18:00:09
Karabük	EREN	Mustafa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Karabük	KARAN	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	18.01.2001	17:58:38
Karabük	YILMAZ	İlhami	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kilis	GÜREŞ	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kilis	NACAR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	BAHÇELİ	Devlet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	BÜYÜKÖZTÜRK	Biröl	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	18.01.2001	17:58:33
Osmaniye	KUNDAKÇI	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	ÜNAL	Şükrü	Fazilet Partisi	KABUL	18.01.2001	17:58:33

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM : 21

YASAMA YILI : 3

46 NCI BİRLEŞİM

18 . 1 . 2001 PERŞEMBE

Saat : 15.00

KISIMLAR

1

BASKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUSTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLAR DANI GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1. – Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, sunuşlar ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin hergün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.6.1999 tarihli 15 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Adalet Komisyonu
18.1.2001 Perşembe
Saat : 10.00	* Anayasa Komisyonu
18.1.2001 Perşembe
Saat : 10.30
* Dışişleri Komisyonu
18.1.2001 Perşembe
Saat : 10.00	* Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii
Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
18.1.2001 Perşembe
Saat : 10.30
* İçişleri Komisyonu
18.1.2001 Perşembe
Saat : 10.00	* TBMM Hesaplarını İnceleme Komisyonu
18.1.2001 Perşembe
Saat : 11.00
* Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve
Spor Komisyonu
18.1.2001 Perşembe
Saat : 10.00	* İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu
18.1.2001 Perşembe
Saat : 13.00
* Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal
İşler Komisyonu
18.1.2001 Perşembe
Saat : 10.00	* Çevre Komisyonu
24.1.2001 Çarşamba
Saat : 12.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

46 NCI BİRLEŞİM

18 . 1 . 2001 PERŞEMBE

Saat : 15.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433) (Dağıtım tarihi : 29.5.2000) (*)
2. - İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali İlhıksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işılay Saygın'm; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527) (Dağıtım tarihi : 1.10.2000)
3. - Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/734) (S. Sayısı : 549) (Dağıtım tarihi : 27.11.2000)
4. - Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/549) (S. Sayısı : 202) (Dağıtım tarihi : 15.11.1999)
5. - Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/513) (S. Sayısı : 216) (Dağıtım tarihi : 26.11.1999)
6. - Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Adına Tescil Edilecek Taşınmaz Mallar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/506) (S. Sayısı : 205) (Dağıtım tarihi : 15.11.1999)
7. - Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemlerine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/618) (S. Sayısı : 406) (Dağıtım tarihi : 24.4.2000)
8. - X - Hayvan Islahı Kanunu Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/630) (S. Sayısı : 418) (Dağıtım tarihi : 4.5.2000)
9. - Emniyet Teşkilâtı Kanunu, Polis Yükseköğretim Kanunu ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/497, 1/212) (S. Sayısı : 438) (Dağıtım tarihi : 5.6.2000)
10. - Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 402) (Dağıtım tarihi : 11.4.2000)
11. - Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avukatlık Kanununa Bazı Maddelerin Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Kütahya Milletvekili Emin Karaa'nın, 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/422, 1/411, 2/317) (S. Sayısı : 413) (Dağıtım tarihi : 1.5.2000)
12. - Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/253) (S. Sayısı : 257) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)
13. - Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/287) (S. Sayısı : 271) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)
14. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/352) (S. Sayısı : 290) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)
15. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/371) (S. Sayısı : 291) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)
16. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/307) (S. Sayısı : 322) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükümet bulunamadığından görüşmeleri bir defaya mahsus ertelenmiştir.

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

17. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/391) (S. Sayısı : 323) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

18. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/392) (S. Sayısı : 324) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

19. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/393) (S. Sayısı : 325) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

20. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/395) (S. Sayısı : 326) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

21. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

22. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtım tarihi : 30.7.1999)

23. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtım tarihi : 30.7.1999)

24. X - Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtım tarihi : 30.7.1999)

25. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtzasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtım tarihi : 3.8.1999)

26. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/489) (S. Sayısı : 174) (Dağıtım tarihi : 19.10.1999)

27. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtım tarihi : 25.10.1999)

28. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Büyükelçilikler Faaliyetlerinin Gayrimenkul ve Malî Veçhelerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 204) (Dağıtım tarihi : 15.11.1999)

29. X - Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/539) (S. Sayısı : 199) (Dağıtım tarihi : 17.11.1999)

30. - 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyşişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtım tarihi : 13.10.1999)

31. - Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/477) (S. Sayısı : 377) (Dağıtım tarihi : 8.3.2000)

32. - Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Kanunu Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/485) (S. Sayısı : 356) (Dağıtım tarihi : 25.2.2000)

33. - Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtım tarihi : 23.7.1999)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

34. - Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/597, 1/562) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 10.4.2000)

35. X - Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999) (*)

36. - Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin III Numaralı Beninin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 11.12.1936 Tarihli ve 3078 Sayılı Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/380, 2/453) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

37. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

38. - İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

39. X - Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

40. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

41. - Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

42. - Hazır Gıda İşesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

43. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

44. X - Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

45. X - Dünya Turizm Teşkilatı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

46. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

47. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

48. X - Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

49. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

50. - Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

51. - Topyekân Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)
52. - Stüma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)
53. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi: 25.8.1999)
54. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi: 25.8.1999)
55. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi: 26.8.1999)
56. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Hukuki ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı:165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)
57. - Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı: 181) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)
58. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)
59. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)
60. - Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)
61. - Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)
62. - Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/537) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)
63. - Askerî Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)
64. X - EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşmada Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/529) (S. Sayısı : 200) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)
65. - Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/381) (S. Sayısı : 196) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)
66. X - Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/541) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 18.11.1999)
67. - Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 18 Arkadaşının, Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 213) (Dağıtma tarihi : 25.11.1999)
68. - Uşak Milletvekilleri Mehmet Yaşar Ünal ile Hasan Özgöbek'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/129) (S. Sayısı: 220) (Dağıtma tarihi : 6.12.1999)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

69. - Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 8 Arkadaşının, Konya Ovası ve Orta Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/4) (S. Sayısı: 219) (Dağıtma tarihi : 8.12.1999)

70. - Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/568) (S. Sayısı: 252) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

71. - Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/570) (S. Sayısı: 253) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

72. - Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/557) (S. Sayısı: 254) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

73. - Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilâtı Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Yücel Seçkine'nin, Aynı Mahiyeteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/569, 1/571, 1/572, 2/72) (S. Sayısı: 295) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

74. - Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/560, 1/573) (S. Sayısı: 296) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

75. - Denizli Milletvekili Beyhan Aslan'ın, Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 9 Eylül 1993 Tarih ve 504 Sayılı KHK'nin 1 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı : 300) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

76. - Malatya Milletvekili Yaşar Canbay'ın, Malatya İl Merkezinde Fırat ve Beydağı Adında İki İlçe Kurulması ve Mevcut Yeşilyurt ile Battalgazi İlçe Belediyeleri de Dahil Edilmek Suretiyle Malatya Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/328) (S. Sayısı : 299) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

77. - Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/565) (S. Sayısı : 303) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

78. - Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/556) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

79. - Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İl Özel İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/143) (S. Sayısı : 287) (Dağıtma tarihi : 28.12.1999)

80. - Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/566) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

81. - Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksudıyla Gelecek Yıllara Sâri Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/386) (S. Sayısı : 313) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

82. - Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıları ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/387, 1/414, 1/462) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

83. - Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/22) (S. Sayısı: 315) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

84. - Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 48 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/34) (S. Sayısı: 316) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

85. - İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/329) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

86. - İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı : 221'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

87. - Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/170) (S. Sayısı : 222'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

88. - Sivas Milletvekili Musa Demirci'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/171) (S. Sayısı : 223'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

89. - Malatya Milletvekili Mehmet Recai Kutan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/172) (S. Sayısı : 224'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

90. - Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/174) (S. Sayısı : 226'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

91. - İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/175) (S. Sayısı : 227'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

92. - Mardin Milletvekili Fehim Adak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı : 228'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

93. - Ankara Milletvekili Rıza Utucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/177) (S. Sayısı : 229'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

94. - Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/186) (S. Sayısı : 234'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

95. - Sivas Milletvekili Temel Karamollağlı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/187) (S. Sayısı : 235'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

96. - Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/196) (S. Sayısı : 241'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

97. - Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/197) (S. Sayısı : 242'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

98. - Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Darıca Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/338) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

99. - Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/278) (S. Sayısı: 262'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

100. - Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/351) (S. Sayısı: 272'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

101. - Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/367) (S. Sayısı: 274'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

102. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/413) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

103. - Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonları Raporları (1/470) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

104. - Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/85) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

105. - Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/364) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

106. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşvihi ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/591) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

107. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/181) (S. Sayısı: 360) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

108. X - Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/580) (S. Sayısı : 352) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

109. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 8 Arkadaşının, Kahramanmaraş İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/352) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

110. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/329) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

111. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/252) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

112. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/178) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

113. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/169) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

114. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/167) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

115. - Burdur Milletvekili Süleyman Coşkun'er'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/362) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

8. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

116. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/626) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

117. – Fazilet Partisi Genel Başkanı Malatya Milletvekili Recai Kutan ve Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ile 185 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/452) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

118. – Karaman Milletvekili Hasan Çaltış ve 50 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüdüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/263) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 7.3.2000)

119. – İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İhtüdüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/305) (S. Sayısı : 332'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

120. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İhtüdüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 334'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

121. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İhtüdüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/346) (S. Sayısı : 339'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

122. – Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İhtüdüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/347) (S. Sayısı : 340'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

123. – Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İhtüdüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/394) (S. Sayısı : 344'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

124. – Denizli Milletvekili Hasan Erceleb'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İhtüdüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/397) (S. Sayısı : 345'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

125. – Erzurum Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüdüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/107) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

126. – Erzurum Milletvekili Sebhattin Karakelle ve 56 Arkadaşının, Erzurum'a Erzurum Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüdüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

127. – Aksaray Milletvekilleri Sadi Somuncuoğlu ve Kürşat Eser'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüdüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/376) (S. Sayısı : 390) (Dağıtma tarihi : 30.3.2000)

128. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçaklığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/634) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

129. – Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüdüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/420) (S. Sayısı : 388) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

130. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Sağlam ve 13 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İhtüdüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/370) (S. Sayısı : 392) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

131. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/240) (S. Sayısı : 393) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

132. - Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 18 Arkadaşının, Trabzon İli Merkezinde Gazipaşa, Fatih ve Değirmendere Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/413) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

133. - Ağrı Milletvekili Nidai Seven ve 73 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 397) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

134. - Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 17.4.2000)

135. - Giresun Milletvekilleri Mustafa Yaman, Burhan Kara, Hasan Akgün, Turhan Alçelik, Rasim Zaimoğlu ve 14 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/333) (S. Sayısı : 403) (Dağıtma tarihi : 18.4.2000)

136. X - Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair 31.5.1989 Tarihli ve 3567 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşölmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/382, 1/258) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

137. - Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse, Cezmi Polat ve Mücahit Himioğlu'nun, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/379) (S. Sayısı : 408) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

138. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 3 arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/105) (S. Sayısı : 409) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

139. - Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/595) (S. Sayısı : 411) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

140. - Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/647) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

141. X - Özel Karayolu Taahhütünün Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/655) (S. Sayısı : 415) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

142. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alman Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/654) (S. Sayısı : 417) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

143. - Bursa Milletvekili Burhan Orhan'ın, Beş İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/301) (S. Sayısı : 419) (Dağıtma tarihi : 4.5.2000)

144. - Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu ve 21 Arkadaşının, İnegöl Adıyla Bir İl, Alanyurt, Cerrah, Kurşunlu, Tahtaköprü ve Yenice Adıyla 5 İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/357) (S. Sayısı : 420) (Dağıtma tarihi : 4.5.2000)

145. - Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 8 Arkadaşının, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 425) (Dağıtma tarihi : 15.5.2000)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

146. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 8.3.1950 Tarih ve 5590 Sayılı Kanunun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/344) (S. Sayısı : 424) (Dağıtma tarihi : 23.5.2000)

147. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığında Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/628) (S. Sayısı : 430) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

148. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 431) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

149. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/649) (S. Sayısı : 432) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

150. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/295) (S. Sayısı : 436) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

151. - Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/378) (S. Sayısı : 437) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

152. - Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ile Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi ile 7 Arkadaşının, Aynı Mahiyeteki Kanun Teklifleri ve İşleri Komisyonu Raporu (1/559, 2/250, 2/360) (S. Sayısı : 435) (Dağıtma tarihi : 30.5.2000)

153. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı : 439) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

154. - Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/430) (S. Sayısı : 440) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

155. - Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/443) (S. Sayısı : 441) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

156. - İçel Milletvekili Hidayet Kılınç'ın, Belediyelerin Faiz Borçlarının Affı Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/427) (S. Sayısı : 460) (Dağıtma tarihi : 7.6.2000)

157. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Genel Sekreteri Arasında Radyokomünikasyon Meclisi ve Dünya Radyokomünikasyon Konferansı ile Radyokomünikasyon Sektörü ile İlgili Diğer Toplantıların Düzenlenmesi, Gerçekleştirilmesi ve Giderlerinin Karşılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/661) (S. Sayısı : 454) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

158. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Aşka-bad'da Diplomatik Temsilciliklerin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (S. Sayısı : 455) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

159. X - En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/673) (S. Sayısı : 457) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

160. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/672) (S. Sayısı : 456) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

161. X - 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddelerine Uygun Olarak, Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında 5 Nisan 1966 Tarihinde Düzenlenen Hollanda-Türkiye Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan ve Hakların Meşruluğunu İlgilendiren Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/674) (S. Sayısı : 458) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

162. X - 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/675) (S. Sayısı : 459) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

163. - Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İşçileri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/581) (S. Sayısı : 482) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

164. - Nevşehir Milletvekilleri Mükremin Taşkın ve İsmail Çevik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/424) (S. Sayısı : 486) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000)

165. - Bolu Milletvekili Mustafa Karşoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/447) (S. Sayısı : 487) (Dağıtma tarihi: 14.6.2000)

166. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/677) (S. Sayısı : 491) (Dağıtma tarihi : 15.6.2000)

167. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/671) (S. Sayısı : 489) (Dağıtma tarihi: 19.6.2000)

168. - İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve İşılay Saygın'ın, İzmir İlinde Uzundere Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/365) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 19.6.2000)

169. - Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, 24.2.1983 Tarih ve 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ile Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/433, 2/500) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 21.6.2000)

170. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Arasındaki Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/676) (S. Sayısı : 490) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

171. - Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/669) (S. Sayısı : 492) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

172. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Belbaşı Tesisinin Kapanması ve Yeni Bir Sismik Araştırma İstasyonunun Faal Hale Getirilmesi ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/667) (S. Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

173. - Kahramanmaraş Milletvekili Aynî Doğan ve 41 Arkadaşının, Elbistan Adı ile Bir İl ve Üç İlçe Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/428) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

174. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Çalışma Örgütü Arasında Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Ankara'daki Ofisi İçin Yer Tahsisine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/579) (S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

175. - Öğretmen ve Eğitim Uzmanı Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonları Raporları (1/685) (S. Sayısı : 505) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

176. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Duşanbe'de Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/683) (S. Sayısı : 512) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

177. X - Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Acil Müdahale Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/681) (S. Sayısı : 513) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

178. X - Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışlıklar Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/686) (S. Sayısı : 514) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

179. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Sağlık Bakımı Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/687) (S. Sayısı : 515) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

180. - Devlet İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/564) (S. Sayısı : 522) (Dağıtma tarihi : 28.6.2000)

181. - Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/423) (S. Sayısı : 443'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

182. - Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/424) (S. Sayısı : 444'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

183. - Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İki Arkadaşının, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/425) (S. Sayısı : 445'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

184. - Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/460) (S. Sayısı : 450'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

185. - Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/462) (S. Sayısı : 452'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

186. - Kır Bekçileri Hakkında Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/711) (S. Sayısı : 521) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

187. - Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/420) (S. Sayısı : 524) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

188. - Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/314) (S. Sayısı : 525) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

189. - Ankara Milletvekili Ali Işıklar ve 29 Arkadaşının, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/423) (S. Sayısı : 526) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

190. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (S. Sayısı : 528) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

191. X - Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Hakkında Çok Taraflı Temel Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/668) (S. Sayısı : 529) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

192. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/670) (S. Sayısı : 530) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

8. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

193. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin ve Sözleşmeye İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/707) (S. Sayısı : 532) (Dağıtım tarihi : 1.10.2000)

194. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Kamu Düzeni Bakanlığı Suç ile, Özellikle Terörizm, Örgütlü Suçlar, Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ve Yasadışı Göç ile Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/708) (S. Sayısı : 533) (Dağıtım tarihi : 1.10.2000)

195. - Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, Kamulaştırma Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/251) (S. Sayısı : 534) (Dağıtım tarihi : 1.10.2000)

196. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İhtizazın 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/509) (S. Sayısı : 468'e 1 inci ek) (Dağıtım tarihi : 13.10.2000)

197. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/688) (S. Sayısı : 535) (Dağıtım tarihi : 16.10.2000)

198. - İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve İlay Saygı'nın, İzmir İlinde Karabağlar Adı ile Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizazın 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergeleri (2/366) (S. Sayısı : 538) (Dağıtım tarihi : 15.11.2000)

199. - 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 22 Ocak 1990 Tarihli 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/427, 1/426) (S. Sayısı : 540) (Dağıtım tarihi : 17.11.2000)

200. - Balıkesir Milletvekilleri İlyas Yılmazyıldız'ın, Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtizazın 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/306) (S. Sayısı : 542) (Dağıtım tarihi : 20.11.2000)

201. - Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak ve 2 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizazın 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/450) (S. Sayısı : 543) (Dağıtım tarihi : 20.11.2000)

202. - Çorum Milletvekilleri Melek Denli Karaca ve Vahit Kayırcı'nın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtizazın 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/260) (S. Sayısı : 541) (Dağıtım tarihi : 21.11.2000)

203. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Ankara ve Saraybosna'da Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/653) (S. Sayısı : 548) (Dağıtım tarihi : 24.11.2000)

204. - Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/748) (S. Sayısı : 551) (Dağıtım tarihi : 24.11.2000)

205. X -Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/735) (S. Sayısı : 550) (Dağıtım tarihi : 27.11.2000)

206. - Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizazın 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/11) (S. Sayısı : 556) (Dağıtım tarihi : 29.11.2000)

207. - Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/777) (S. Sayısı : 557) (Dağıtım tarihi : 29.11.2000)

208. X - Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan, Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasında Hazar Geçişli Boru Hattı Projesinin Uygulanmasına İlişkin Hazar Geçişli Boru Hattının Uygulanma İlkeleri Hakkındaki Hükümetlerarası Deklarasyonun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (S. Sayısı : 558) (Dağıtım tarihi : 4.12.2000)

8. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

209. X – Birleşmiş Milletler Hazır Barış Gücü Düzenlemeleri Sistemine Katkılar Hakkında Türkiye Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Arasında Ortak Niyet Beyanının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı : 559) (Dağıtma tarihi : 4.12.2000)

210. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İltüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/429) (S. Sayısı : 560) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

211. – Bolu Milletvekili Necmi Hoşver'in, Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yarattılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İltüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/444) (S. Sayısı : 561) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

212. – Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin ve 5 Arkadaşının, Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar, Şehir ve Bölge Plancısı ve Ekonomistlerin Maaş ve Tazminatlar ile Diğer Sosyal ve Ekonomik Haklarının İyileştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İltüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/470) (S. Sayısı : 562) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

213. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/738) (S. Sayısı : 563) (Dağıtma tarihi : 11.12.2000)

214. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fas Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/750) (S. Sayısı : 565) (Dağıtma tarihi : 17.12.2000)

215. – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Ek Madde İlavine Edilmesine Dair Kanun Teklifi ve İltüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/217) (S. Sayısı : 569) (Dağıtma tarihi : 8.1.2001)

216. – Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İltüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/499) (S. Sayısı : 570) (Dağıtma tarihi : 8.1.2001)

217. – Telsiz Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/732) (S. Sayısı : 571) (Dağıtma tarihi : 11.1.2001)

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 549)

Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/734)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

24.7.2000

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-111/3558

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 7.6.2000 tarihinde kararlaştırılan "Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

TASARI GEREKÇESİ

Ülkemiz tarafından 9 Haziran 1999 tarihinde imzalanan, 25 Ocak 1996 tarihli Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (European Convention on the Exercise of Children's Rights) Türkiye'nin taraf bulunduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin, Taraf Devletlere, bu Sözleşmede tanınan hakların uygulanması amacıyla her türlü yasal, idarî ve diğer önlemleri alma yükümlülüğü getiren 4 üncü ve çocuğun her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkına dair 12 nci maddelerinin uygulamaya geçirilmesi anlayışına dayanmaktadır.

Sözleşmede, çocukların birey ve insan olarak haklarının korunması için, adli bir makam önünde kendilerini ilgilendiren davalarda bazı usulî haklar tanınması, bu hakların bizzat kendileri veya diğer şahıslar ya da kurumlar aracılığı ile kullanılmasının kolaylaştırılması konularında hükümler yer almaktadır. Sözleşme konuyu özel hukuka ilişkin boyutları ile ele almakta, ceza hukuku alanında herhangi bir düzenleme getirmemektedir.

Sözleşme, çocukların adli bir makam önünde boşanma, velayet ve şahsî ilişki kurulması gibi kendilerini etkileyen aile hukuku davalarına katılmak, tercih ve görüşlerini açıklamak ve bilgilendirmek olanağı tanınmak ve görüş ve arzuları da dikkate alınmak suretiyle çocuğun en fazla yararına olabilecek çözümlerin bulunması amacına yönelik bulunmaktadır.

Sözleşmenin bir gayesi de çocukların kendilerini ilgilendiren davalarda, en fazla yararlarına olabilecek hükümlerin uygulanmasını denetim altında tutacak kurumsal mekanizmaların oluşturulması için uluslararası düzeyde müşterek bir tavır benimsenmesini sağlamaktır.

Sözleşmede 5 kısım altında 26 maddeden oluşmaktadır.

Birinci Kısımda yeralan 1 inci ve 2 nci maddelerinde, Sözleşmenin uygulama alanı ve Sözleşmede geçen kavramlarla ilgili açıklama yapılmıştır. 1 inci maddenin 1 inci paragrafı uyarınca, Sözleşme hükümleri 18 yaşın altında bulunan çocuklar hakkında uygulanacaktır. Sözleşmenin uygulanmasında, adli bir makam önünde çocukları ilgilendiren davalar, aile hukuku alanında özellikle çocukla şahsî ilişki kurulması ve ikameti gibi velayet sorumluluğunun kullanılmasından doğan davalar olarak ifade edilmektedir. (md.1/3)

İkinci Kısımda yeralan 3 ila 15 inci maddelerinde Sözleşme kapsamında çocuk haklarının kullanılması ile ilgili hak ve yükümlülükler belirlenmiştir. Başlıca;

3 üncü maddesine göre, çocuklara adli bir makam önünde, kendilerini ilgilendiren bir davada gerekli bütün bilgileri almak, tercih ve görüşlerini açıklamak, bu görüşleri ile dava sonunda verilecek bir kararın muhtemel sonuçları hakkında bilgilendirilmelerini talep etme hakkı tanınacaktır. Şu kadar ki, bu hükmün uygulanmasında çocukların yeterli idrak gücüne haiz olup olmadığı iç hukuka göre belirlenecektir.

4 üncü maddesi, çocukların adli bir makam önünde, kendilerini etkileyecek bir davada, iç hukuka göre, velayet sorumluluğuna sahip olanların, menfaatlerinin çatışması nedeniyle temsilci olmayacakları durumlarda, bir temsilci tayin edilmesini talep etme hakkını,

5 inci maddesi, çocukların adli bir makam önünde, kendilerini ilgilendiren bir davada, görüşlerinin açıklanmasında yardımcı olmak üzere tercih edecekleri bir şahsın yardımlarını talep ve mümkün olduğu takdirde yasal temsilci olarak bir avukatın atanmasını istemek haklarını,

Düzenlemektedir.

Sözleşmenin 6 ncı maddesi, çocuğu etkileyen bir davada, adli makamın, karar vermeden önce, çocuğun yüksek yararlarına uygun bir karar vermeyi sağlayacak yeterli bilgilerin mevcut olup olmadığını değerlendirmek gerektiğinde velayet sorumluluğuna sahip olan kişilerden ek bilgileri almak, çocuğa bilgi verilip verilmediğini incelemek ve gerekli hallerde çocuğun yaşı ve idrak gücü elverdiği ölçüde çocuğun bilgilerine başvurmak yükümlülüğünü getirmiştir.

8 inci maddesi, söz konusu davalarda adli makama, çocuğun refahının ciddi bir tehlike içinde bulunması sebebiyle, iç hukukun belirlediği durumlarda re'sen harekete geçme, 9 uncu maddesi, bu davalar sebebiyle yasal temsilcinin menfaati ile çocuğun menfaatinin zıt olması halinde, adli makama kendiliğinden başka bir temsilci tayin etme yetkilerini tanımaktadır. 10 uncu maddesinde de, yasal temsilcinin, çocuğun yaşı ve idrak gücü elverdiği ölçüde, gerekli bilgileri vermek, görüşlerinin olabilecek sonuçlarını açıklamak, keza temsilci sıfatıyla yaptığı bir işlemin muhtemel sonuçlarını bildirmek ve çocuğun görüş ve tercihlerini adli makama iletme yükümlülüğü öngörülmüştür.

Sözleşmenin Üçüncü kısmında yeralan 16 ila 19 uncu maddeleri, işbu Sözleşmenin uygulanması ve yorumu ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunları incelemek, bunun sonuçlarını bir tavsiye ile bildirmek, Sözleşme ile ilgili teklifleri değerlendirmek ve uluslararası işbirliğini sağlamak üzere bir Yürütme Komitesi oluşturulması, bu Komitenin teşekkül tarzı, toplantı ve görüşme usullerine ilişkin hükümleri,

Dördüncü Kısmında yer alan 20 nci maddesi Sözleşmede değişiklik yapılmasında izlenecek usule ilişkin hükümleri,

Beşinci kısımda yer alan 21 ila 26 ncı maddeleri de, Sözleşmenin imzalanması, onayı ve yürürlüğe girmesi konusundaki hükümleri;

İhtiva etmektedir.

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ GEREKÇE

Ülkemiz tarafından 9 Haziran 1999 tarihinde imzalanan, 25 Ocak 1996 tarihli Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (European Convention on the Exercise of Children's Rights) Türkiye'nin taraf bulunduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin, Taraf Devletleri, bu Sözleşmede tanınan hakların uygulanması amacıyla her türlü yasal, idarî ve diğer önlemleri alma yükümlülüğü getiren 4 üncü ve çocuğun her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkına dair 12 nci maddelerinin uygulamaya geçirilmesi anlayışına dayanmaktadır.

Sözleşmede, çocukların birey ve insan olarak haklarının korunması için, adli bir makam önünde kendilerini ilgilendiren davalarda bazı usulî haklar tanınması, bu hakların bizzat kendileri veya diğer şahıslar ya da kurumlar aracılığı ile kullanılmasının kolaylaştırılması konularında hükümler yer almaktadır. Sözleşme konuyu özel hukuka ilişkin boyutları ile ele almakta, ceza hukuku alanında herhangi bir düzenleme getirmemektedir.

Sözleşme, çocukların adli bir makam önünde boşanma, velayet ve şahsî ilişki kurulması gibi kendilerini etkileyen aile hukuku davalarına katılmak, tercih ve görüşlerini açıklamak ve bilgilendirmek olanağı tanınmak ve görüş ve arzuları da dikkate alınmak suretiyle çocuğun en fazla yararına olabilecek çözümlerin bulunması amacına yönelik bulunmaktadır.

Sözleşmenin bir gayesi de çocukların kendilerini ilgilendiren davalarda, en fazla yararlarına olabilecek hükümlerin uygulanmasını denetim altında tutacak kurumsal mekanizmaların oluşturulması için uluslararası düzeyde müşterek bir tavır benimsenmesini sağlamaktır.

Sözleşme 5 Kısım altında 26 maddeden oluşmaktadır.

Birinci Kısımda yer alan 1 inci ve 2 nci maddelerinde, Sözleşmenin uygulama alanı ve Sözleşmede geçen kavramlarla ilgili açıklama yapılmıştır. 1 inci maddenin 1 inci paragrafı uyarınca, Sözleşme hükümleri 18 yaşın altında bulunan çocuklar hakkında uygulanacaktır.

İkinci Kısımda yer alan 3 ila 15 inci maddelerinde Sözleşme kapsamında çocuk haklarının kullanılmasına ile ilgili hak ve yükümlülükler belirlenmiştir. Başlıca;

3 üncü maddesine göre, çocuklara adli bir makam önünde, kendilerini ilgilendiren bir davada gerekli bütün bilgileri almak, tercih ve görüşlerini açıklamak, bu görüşleri ile dava sonunda verilecek bir kararın muhtemel sonuçları hakkında bilgilendirilmelerini talep etme hakkı tanınacaktır. Şu kadar ki, bu hükmün uygulanmasında çocukların yeterli idrak gücüne haiz olup olmadığı iç hukuka göre belirlenecektir.

4 üncü maddesi, çocukların adli bir makam önünde, kendilerini etkileyecek bir davada, iç hukuka göre, velayet sorumluluğuna sahip olanların, menfaatlerinin çatışması nedeniyle temsilci olamayacakları durumlarda, bir temsilci tayin edilmesini talep etme hakkını,

5 inci maddesi, çocukların adli bir makam önünde, kendilerini ilgilendiren bir davada, görüşlerinin açıklanmasında yardımcı olmak üzere tercih edecekleri bir şahsın yardımlarını talep ve mümkün olduğu takdirde yasal temsilci bir avukatın atanmasını istemek haklarını,

Düzenlemektedir.

Sözleşmenin 6 ncı maddesi, çocuğu etkileyen bir davada, adli makâmın, karar vermeden önce, çocuğun yüksek yararlarına uygun bir karar vermeyi sağlayacak yeterli bilgilerin mevcut olup olmadığını değerlendirmek gerektiğinde velayet sorumluluğuna sahip olan kişilerden ek bilgileri almak, çocuğa bilgi verilip verilmediğini incelemek ve gerekli hallerde çocuğun yaşı ve idrak gücü elverdiği ölçüde çocuğun bilgilerine başvurmak yükümlülüğünü getirmiştir.

8 inci maddesi, söz konusu davalarda adli makama, çocuğun refahının ciddi bir tehlike içinde bulunması sebebiyle, iç hukukun belirlediği durumlarda re'sen harekete geçme, 9 uncu maddesi, bu davalar sebebiyle yasal temsilcinin menfaati ile çocuğun menfaatinin zıt olması halinde, adli makama kendiliğinden başka bir temsilci tayin etme yetkilerini tanımaktadır. 10 uncu maddesinde de, yasal temsilcinin, çocuğun yaşı ve idrak gücü elverdiği ölçüde, gerekli bilgileri vermek, görüşlerinin olabilecek sonuçlarını açıklamak, keza temsilci sıfatıyla yaptığı bir işlemin muhtemel sonuçlarını bildirmek ve çocuğun görüş ve tercihlerini adli makama iletmek yükümlülüğü öngörülmüştür.

Sözleşmenin Üçüncü kısmında yer alan 16 ila 19 uncu maddeleri, işbu Sözleşmenin uygulanması ve yorumu ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunları incelemek, bunun sonuçlarını bir tavsiye ile bildirmek, Sözleşme ile ilgili teklifleri değerlendirmek ve uluslararası işbirliğini sağlamak üzere bir Yürütme Komitesi oluşturulması, bu Komitenin teşekkül tarzı, toplantı ve görüşme usullerine ilişkin hükümleri,

Dördüncü Kısımda yer alan 20 nci maddesi Sözleşmede değişiklik yapılmasında izlenecek usule ilişkin hükümleri,

Beşinci Kısımda yer alan 21 ila 26 ncı maddeleri de, Sözleşmenin imzalanması, onayı ve yürürlüğe girmesi konusundaki hükümleri;

İhtiva etmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

21.11.2000

Esas No. : 1/734

Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 16 Kasım 2000 tarihli 2 nci Birleşiminde Adalet Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Çocukların birey ve insan olarak haklarının korunması için, adli makamlar önünde kendilerini ilgilendiren davalarda bazı usulî haklar tanınması, bu hakların kullanılmasının kolaylaştırılması ve çocuğun en fazla yararına olabilecek çözümlerin bulunması amacını taşıyan Tasarı Komisyonumuzca uygun bulunarak gerekçede yapılan değişiklikle kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Kâmrân İnan</i>	<i>Suat Çağlayan</i>	<i>Mehmet Kaya</i>
Van	İzmir	Kahramanmaraş
Üye	Üye	Üye
<i>Hikmet Uluğbay</i>	<i>Nesrin Ünal</i>	<i>Agah Oktay Güner</i>
Ankara	Antalya	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Teoman Özalp</i>	<i>S. Servet Sazak</i>	<i>Ayfer Yılmaz</i>
Bursa	Eskişehir	İçel
		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Zafer Güler</i>	<i>M. Ali İrtemçelik</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Yımakoğulları</i>	<i>Cevdet Akçalı</i>	<i>M. Necati Çetinkaya</i>
İstanbul	Kütahya	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Biröl Büyüköztürk</i>	<i>Abdüllatif Şener</i>	<i>Ahmet Zamantılı</i>
Osmaniye	Sivas	Tekirdağ
	Üye	Üye
	<i>Hasan Özgöbek</i>	<i>Mehmet Yaşar Ünal</i>
	Uşak	Uşak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

ÇOCUK HAKLARININ KULLANILMASINA İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Ülkemiz tarafından 9 Haziran 1999 tarihinde imzalanan "Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi"nin ekli beyan ile onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı V.

M. İ. Talay

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı V.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Milli Savunma Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı V.

Prof. Dr. E. Öksüz

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V.

Y. Yalova

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. H. Y. Gökalg

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı V.

F. Bal

İçişleri Bakanı V.

H. H. Özkan

Milli Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıku

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

En. ve Tab. Kay. Bak. ve Başb. Yrd.V.

S. Oral

Devlet Bakanı V.

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı V.

E. Mumcu

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Adalet Bakanı V.

M. Bostancıoğlu

Dışişleri Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalg

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Çevre Bakanı

F. AYTEKİN

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

ÇOCUK HAKLARININ KULLANILMASINA İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin

Avrupa Sözleşmesi

Strazburg, 25.1.1996

Önsöz

Avrupa Konseyi'nin üye Devletleri ve bu Sözleşmeyi imzalayan diğer Devletler,

Avrupa Konseyi'nin amacının, üyeleri arasında daha sıkı bir birlik kurmak olduğunu gözönüne alarak,

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesini ve özellikle, bu Sözleşme'nin Taraf Devletlerin yasal, idari ve Sözleşme ile tanınan diğer hakları uygulamaya geçirmelerini isteyen 4 üncü maddesini dikkate alarak;

Parlamentar Meclis'in çocuk haklarına ilişkin 1121 (1990) sayılı Tavsiye Kararı'nın içeriğini kaydederek,

Çocukların haklarının ve yüksek çıkarlarının geliştirilmesi gerektiğine ve bu vesileyle çocukların özellikle kendilerini ilgilendiren ailevi işlemlerde olmak üzere, bu hakları kullanma olanağına sahip olmaları gereğine inanarak,

Çocukların haklarının ve yüksek çıkarlarının geliştirilmesi için gerekli bilgiler edinmeleri ve çocukların görüşlerinin usulüne uygun şekilde ele alınması gerektiğini teslim ederek,

Ailelerin çocuklarının hakları ile yüksek çıkarlarının korunmasında ve geliştirilmesindeki rolünün önemini teslim ederek ve lüzumu halinde Devletlerin de bu koruma ve geliştirmeye iştirak etmeleri gerektiğini gözönüne alarak,

Bununla birlikte, anlaşmazlık durumunda, ailelerin sorunu bir adli mercinin önüne getirmeden çözüm bulmayı denemelerinin uygun olacağını gözönünde tutarak, aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Bölüm I Sözleşmenin uygulanma alanı, amacı ve tanımlar

Madde I Sözleşmenin uygulanma alanı ve amacı

1) Bu Sözleşme 18 yaşına ulaşmamış çocuklara uygulanır.

2) Bu Sözleşmenin amacı, çocukların yüksek çıkarları için, haklarını geliştirmek, onlara usule ilişkin haklar tanımak ve bu hakların, çocukların doğrudan ve diğer kişiler veya organlar tarafından bir adli merci önündeki, kendilerini ilgilendiren davalardan bilgilendirilmelerini ve bu davalara katılmalarına izin verilmesini teminen kullanılmasını kolaylaştırmaktır.

3) Bu Sözleşmenin amaçları açısından, bir adli merci önündeki, çocukları ilgilendiren davalar, özellikle çocukların ikameti ve çocuklarla şahsî ilişki kurulması gibi velayet sorumluluklarına ilişkin davalardır.

4) Her Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ve katılma belgesinin tevdi-i sırasında, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir beyanla, bir adli merci önünde bu Sözleşmenin uygulanacağı en az üç çeşit aile uyuşmazlığını belirlemelidir.

5) Tarafların herbiri, ek bir beyanla, Sözleşme'nin uygulanacağı ilave aile uyuşmazlıklarının belirtebilir veya 5 inci madde, 9 uncu maddenin 2 nci paragrafı, 10 uncu maddenin 2 nci paragrafı ve 11 inci madde ile ilgili bilgi verebilir.

6) Bu Sözleşme Tarafların çocuk haklarının geliştirilmesi ve kullanılmasında daha elverişli kuralları uygulamalarını engellemez.

Madde 2 Tanımlamalar

Bu Sözleşmede,

- a) "adli merci" ibaresinden bir mahkeme veya buna eşit yetkileri olan idari bir merci;
- b) "velayet sorumluluğuna sahip olanlar" ibaresinden ebeveynler ve velayet sorumluluklarının tümünü veya bir kısmını kullanmaya yetkili başka şahıslar veya kurumlar,
- c) "temsilci" ibaresinden bir adli merci önünde, bir çocuk adına hareket etmek için tayin edilmiş avukat gibi bir şahıs ya da bir kurum,
- d) "İlgili bilgiler" ibaresinden, bu bilgilerin verilmesinin çocuğun esenliğine zarar getirmemesi kaydıyla, çocuğun haklarını tümüyle kullanmasına olanak vermek amacıyla, çocuğa, yaşı ve idrak gücü gözönünde tutularak verilecek uygun bilgiler anlaşılır.

Bölüm II

Çocukların haklarının kullanılmasını geliştirmek için usule ilişkin tedbirler

A. Çocuğun usule ilişkin hakları

Madde 3. – Davalarda bilgilendirilme ve dava sırasında görüşünü ifade etme hakkı

Yeterli idrake sahip olduğu iç hukuk tarafından kabul edilen bir çocuğa, bir adli merci önündeki, kendisini ilgilendiren davalarda, yararlanmayı bizzat da talep edebileceği aşağıda sayılan haklar verilir :

- a) ilgili tüm bilgileri almak;
- b) kendisine danışılmak ve kendi görüşünü ifade etmek;
- c) görüşlerinin uygulanmasının olası sonuçlarından ve her tür kararın olası sonuçlarından bilgilendirilmek.

Madde 4 – Özel bir temsilci atanmasını isteme hakkı

1) 9. madde saklı kalmak kaydıyla, iç hukuk bir menfaat çatışması nedeniyle çocuğun ebeveynlerini çocuğu temsil etme olanağından mahrum ederse, çocuğun şahsen veya diğer şahıs ve kurumlar aracılığıyla, adli bir merci önündeki kendisini ilgilendiren davalarda kendisini temsil edecek özel bir temsilci atanmasını isteme hakkı vardır.

2) Devletler 1. Paragraftaki hakkın, yalnız iç hukuk tarafından yeterli idrak gücüne sahip olduğu kabul edilen çocuklara uygulanmasını öngörmekte serbesttirler.

Madde 5 – Usule ilişkin, mümkün olan diğer haklar

Taraflar, adli bir merci önünde çocukları ilgilendiren davalarla ilgili olarak onlara usule ilişkin özellikle;

- a) kendi görüşlerini ifade etmekte yardımcı olması için kendi seçtikleri uygun bir kişiden yardım almayı isteme hakkı;
- b) kendi kendilerine veya diğer şahıslar veya kurumlar vasıtasıyla, ayrı bir temsilcinin, uygun olduğu takdirde bir avukatın tayinini isteme hakkı,
- c) kendi temsilcilerini tayin etme hakkı;

d) sözkonusu davalarda tarafların sahip olduğu hakların tümünü veya bir kısmını kullanma hakkı;

gibi ek haklar tanınması olanağını incelerler.

B. Adli Mercilerin rolü

Madde 6 – Karar süreci

Bir çocuğu ilgilendiren davalarda adli merci, bir karar almadan önce :

a) Çocuğun yüksek çıkarına uygun karar almak için yeterli bilgiye sahip olup olmadığını kontrol etmeli ve gerektiğinde özellikle velayet sorumluluğunu elinde bulunduranlardan ek bilgi sağlanmalıdır.

b) Çocuğun iç hukuk tarafından yeterli idrak gücüne sahip olduğunun kabul edildiği durumlarda,

- çocuğun bütün gerekli bilgiyi edindiğinden emin olmalıdır.

- çocuğun yüksek çıkarına açıkça ters düşmediği takdirde, gerekirse kendine veya diğer şahıs ve kurumlar vasıtasıyla, çocuk için elverişli durumlarda ve onun kavrayışına uygun bir tarzda çocuğa danışmalıdır.

- çocuğun görüşünü ifade etmesine müsaade etmelidir.

c) Çocuğun ifade ettiği görüşe gereken önemi vermelidir.

Madde 7 – Acil hareket etme mecburiyeti

Bir çocuğu ilgilendiren davalarda, adli merci gereksiz gecikmeyi engellemek için çabuk hareket etmeli, kararlarının süratle uygulanmasını garanti edecek düzenlemeler sağlanmış olmalıdır. Adli merci acil durumlarda gerektiğinde derhal uygulanabilir kararlar alma yetkisine sahiptir.

Madde 8 – Kendi inisiyatifıyla harekete geçme

Bir çocuğu ilgilendiren davalarda, çocuğun esenliğinin ağır bir tehlike altında olduğunun iç hukuk tarafından belirlendiği durumlarda, adli mercinin re'sen harekete geçme yetkisi vardır.

Madde 9 – Bir temsilci atanması

1) Bir çocuğu ilgilendiren davalarda, iç hukuk gereğince, çocukla olan çıkar çatışması sonucunda velayet sorumluluğuna sahip kişiler çocuğu temsil etme yetkisinden men edildiklerinde, mahkemenin bu davalarda çocuk için bir özel temsilci atama yetkisi vardır.

2) Taraflar, bir çocuğu ilgilendiren davalarda, adli mercinin çocuğu temsil etmek için başka bir temsilci, gerekli olduğu takdirde bir avukat tayin etmek yetkisine sahip olduğunu sağlama olanağını gözönünde bulundururlar.

C. Temsilcilerin rolü

Madde 10

1) Temsilci, bir adli merci önündeki çocuğu ilgilendiren davalarda, çocuğun yüksek çıkarlarına ters düşmemek kaydıyla;

a) Çocuğa, yeterli idrak gücüne sahip olduğu iç hukuk tarafından kabul edildiği takdirde, gerekli her bilgiyi vermeli;

b) Çocuğa, yeterli idrak gücüne sahip olduğu iç hukuk tarafından kabul edildiği takdirde, görüşünün uygulanmasının olası sonuçları ile temsilcinin her faaliyetinin olası sonuçları hakkında izahat vermeli,

c) Çocuğun görüşünü belirleyerek adli mercinin bilgisine sunmalıdır.

2) Taraflar, velayet sorumluluğuna sahip kişilerin 1. paragraf hükmü kapsamına alınması hususunu gözönünde bulundururlar.

D. Bazı hükümlerin genişletilmesi

Madde 11

Taraflar, diğer kurumlar önünde çocukları ilgilendiren davalar ile çocuklarla ilgili olup, dava konusuna girmeyen sorunların 3. 4. ve 9. madde hükümlerinin kapsamına alınması hususunu gözönünde bulundururlar.

E. Ulusal Kurumlar

Madde 12

1) Taraflar, diğerleri yanında özellikle 2. paragrafta öngörülen işlevleri bulunan kurumlar aracılığıyla çocuk haklarının geliştirilmesini ve kullanılmasını teşvik ederler.

2) Bu işlevler şunlardır :

a) çocuk haklarının kullanılmasına ilişkin kanun hükümlerini güçlendirmek için öneriler yapmak;

b) çocuk haklarının kullanılmasına ilişkin mevzuat tasarıları hakkında görüşler vermek;

c) çocuk haklarının kullanımı ile ilgili genel bilgileri medyaya, kamuya, kişilere veya çocuklara ilişkin sorunlarla ilgilenen kurumlara sağlamak,

d) çocukların görüşünü araştırmak ve onlara gerekli tüm bilgiyi sağlamak.

F. Diğer tedbirler

Madde 13 – Arabuluculuk ve anlaşmazlıkların çözümünde diğer konular

Anlaşmazlıkların önüne geçmek veya çözmek, adli bir merci önünde çocukları ilgilendiren davaları önlemek için Taraflar, arabuluculuk ve anlaşmazlıkların çözümüne yönelik diğer tüm yöntemlerin uygulanmasını ve Taraflarca belirlenen uygun durumlarda bu yöntemlerin bir anlaşmaya varmakta kullanılmasını teşvik ederler.

Madde 14 – Adli yardım ve hukukî danışma

İç hukuk, adli bir merci önünde çocukları ilgilendiren davalarda çocukların temsili için adli yardım ve hukukî danışmayı öngördüğünde, bu hükümler 4. ve 9. maddelerin içerdiği sorunlara uygulanır.

Madde 15 – Diğer uluslararası belgelerle ilişkiler

Bu Sözleşme, Taraflardan birinin taraf bulunduğu ya da olacağı, çocukların ve ailelerin korunmasıyla ilgili özel konuları inceleyen başka uluslararası belgelerin uygulanmasına engel oluşturmaz.

Bölüm III Daimi Komite

Madde 16 – Daimi Komitenin kurulması ve işlevleri

1) Bu Sözleşmenin amaçları için bir Daimi Komite kurulmuştur.

2) Daimi Komite bu Sözleşme'ye ilişkin sorunları takip eder. Bu komite özellikle :

a) Sözleşme'nin uygulanması veya yorumu hakkında, ilgili her sorunu inceleyebilir. Daimi Komite'nin Sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili sonuçları bir tavsiye kararı şeklinde olabilir; tavsiye kararları, oy verenlerin dörtte üç çoğunluğuyla kabul edilir;

b) Sözleşme'ye değişiklik önerilebilir ve 20. maddeye uygun olarak önerilen değişiklikleri inceleyebilir;

c) 12. maddenin 2. paragrafında öngörülen işlevleri ifa eden ulusal kurumlara tavsiye ve yardım sağlayabilir ve bunlar arasındaki uluslararası işbirliğini geliştirebilir.

Madde 17 - Oluşum

1) Her bir Taraf Daimi Komite nezdinde bir veya birçok delege tarafından temsil edilebilir. Her bir Tarafın tek oy hakkı vardır.

2) Bu Sözleşme'ye taraf olmayan, 21. maddede atıfta bulunulan her Devlet Daimi Komite'de bir gözlemci tarafından temsil edilebilir. Aynı husus 22. madde hükümlerine uygun olarak Sözleşme'ye katılmaya davet edildikten sonra, diğer Devlet veya Avrupa Topluluğu'na da uygulanır.

3) Taraflardan biri, toplantıdan en az bir ay önce Genel Sekreteri karşı görüşünden bilgilendirmede, Daimi Komite;

- Yukarıda 2. paragrafta öngörülmemen her Devlet;

- Birleşmiş Milletler'in Çocuk Hakları Komitesi;

- Avrupa Topluluğu;

- Uluslararası her hükümet kuruluşu;

- 12. maddenin 2. paragrafında öngörülen işlevlerden birini veya birçoğunu yürüten hükümet dışı uluslararası her kuruluş;

- 12. maddenin 2. paragrafında öngörülen işlevlerden birini veya birçoğunu yürüten her ulusal kuruluşu, hükümet kuruluşunu ve hükümet dışı kuruluşu, gözlemci olarak bütün toplantılara veya bir toplantının tümüne veya bir bölümüne katılmaya davet edebilir;

4) Daimi Komite çocuk haklarının uygulanmasıyla iştigal eden uygun kuruluşlarla bilgi değişiminde bulunabilir.

Madde 18 - Toplantılar

1) Avrupa Konseyi Genel Sekreteri bu Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üç yılın bitiminde, bu tarihi izleyen herhangi bir zaman ve kendi inisiyatifiyle Daimi Komite'yi toplantıya davet edecektir.

2) Daimi Komite, Tarafların en az yarısının hazır bulunması şartıyla karar alabilir.

3) Daimi Komite'nin kararları 16. ve 20. maddeler saklı kalmak kaydıyla hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alınır.

4) Daimi Komite bu Sözleşme'nin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kendi iç yönetmeliğini ve Sözleşme çerçevesinde uygun bütün görevleri ifa etmek için kuracağı her çalışma grubunun iç yönetmeliğini hazırlar.

Madde 19 - Daimi Komite raporları

Daimi Komite, her toplantıdan sonra, Taraflara ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne görüşmelere ve alınan kararlara ilişkin bir rapor gönderir.

Bölüm IV - Sözleşme'ye getirilecek değişiklikler

Madde - 20

1) Taraflardan biri veya Daimi Komite tarafından bu Sözleşme'nin maddelerine önerilen her değişiklik, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirilir ve onun tarafından Daimi Komite'nin müteakip toplantısından en az iki ay önce, Avrupa Konseyi üyesi Devletlere, her imzacıya, her Tarafa, 21. madde hükümlerine uygun olarak bu Sözleşme'yi imzalamaya davet edilen her Devlete veya 22. madde hükümlerine uygun olarak Sözleşme'ye katılmaya davet edilen Avrupa Topluluğu'na iletilir.

2) Bir önceki paragrafın hükümlerine uygun olarak önerilen her değişiklik Daimi Komite tarafından incelenir. Daimi Komite, katılımcıların dörtte üç çoğunluğu ile kabul ettiği metni Bakanlar Komitesinin onayına sunar. Bu metin, onaydan sonra kabul edilmesi için Taraflara gönderilir.

3) Her değişiklik, tüm Tarafların değişikliği kabul ettiğini Genel Sekreter'e bildirdiği tarihten itibaren bir aylık sürenin bitimini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Bölüm V - Nihai Hükümler

Madde 21 - İmza, onay ve yürürlüğe girme

1) Bu Sözleşme Avrupa Konseyi'ne üye Devletlerin ve Sözleşme'nin oluşmasına iştirak eden Avrupa Konseyi'ne üye olmayan Devletlerin imzasına açıktır.

2) Bu Sözleşme onaylama, kabul veya tasdiğe tâbi olacaktır. Onay, kabul ve tasdik belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir.

3) Bu Sözleşme, bir önceki paragrafın hükümlerine uygun olarak, aralarında en az iki Avrupa Konseyi üyesi Devletin bulunduğu üç Devletin Sözleşme ile bağlı olduklarına dair rızalarını beyan ettikleri tarihi izleyen üç aylık sürenin bitimini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

4) Bu Sözleşme ile bağlı olduğuna dair rızasını sonradan beyan eden herhangi bir Devlet için, Sözleşme, onaylama, kabul ve tasdik belgesinin tevdi tarihini takip eden üç aylık sürenin bitimini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 22 - Üye olmayan Devletler ve Avrupa Topluluğu

1) Bu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden itibaren, Avrupa Konseyi, Bakanlar Komitesi, Kendi inisiyatifli ile veya Daimi Komite'nin teklifi ile ve Taraflara danışıldıktan sonra, Sözleşme'nin oluşturulmasına katılmamış her Devleti Avrupa Topluluğu'nu Avrupa Konseyi Statüsü'nün 20. maddesinin, "d" fıkrasında öngörülen çoğunluğun kararıyla ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nde temsil edilme hakkına sahip Taraf Devletlerin temsilcilerinin oybirliğiyle Sözleşme'ye katılmaya davet edebilir.

2) Bu Sözleşme, katılan her Devlet veya Avrupa Topluluğu için katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tevdi edilmesinden itibaren üç aylık sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 23 - Ülkesel uygulama alanı

1) Her Devlet imza sırasında veya onay, kabul, tasdik veya katılma belgesini tevdi ederken bu Sözleşme'nin uygulanacağı ülke toprak veya topraklarını belirleyebilir.

2) Taraflar daha sonraki bir tarihte Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne muhatap bir beyan ile bu Sözleşme'nin uygulanma alanını, uluslararası ilişkilerinden sorumlu ya da adına taahhütte bulunmaya yetkili olduğu, beyanda belirtilen herhangi başka bir ülke toprağına genişletebilir. Sözleşme, ülke toprağı açısından, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne beyanın yapılmasından itibaren üç aylık sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

3) Yukarıdaki iki paragraf uyarınca yapılan herhangi bir beyan, bu beyanda konu edilen ülke toprağı ya da toprakları ile ilgili olarak Genel Sekretere yapılacak bir bildirim ile geri alınabilir. Geri alma, Genel Sekreter'in bildirim almasından itibaren üç aylık sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 24 - Çekinceler

Bu Sözleşme'ye hiçbir çekince konulamaz.

Madde 25 - Fesih

1) Ákit Tarafların her biri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapacağı bir bildirim ile bu Sözleşme'yi feshedebilir.

2) Fesih, Genel Sekreter'in bildirim almasından itibaren üç aylık sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 26 - Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konsey üyesi Devletlere, her imzacıya, her Tarafa ve Sözleşme'ye katılmaya davet ettiği diğer tüm Devletler ile Avrupa Topluluğı'na :

a) Her imzayı;

b) Her onaylama, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi edilmesini;

c) Bu Sözleşme'nin 21. ve 22. maddelerine uygun olarak her yürürlüğe giriş tarihini;

d) 20. maddeye uygun olarak kabul edilen her değişikliğı ve bu değişikliğin yürürlüğe giriş tarihini;

e) 1. ve 23. madde hükümleri uyarınca yapılan her beyanı;

f) 25. madde hükümleri uyarınca yapılan her feshi;

g) Bu Sözleşme'yi ilgilendiren diğer herhangi işlem, bildirim veya yazışmayı tebliğ edecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında, usulüne uygun olarak yetkili kılınan aşağıda imzaları bulunanlar bu Sözleşme'yi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu Sözleşme, İngilizce ve Fransızca olarak ve her iki metin aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde, 25 Ocak 1996 tarihinde Strazburg'da yapılmıştır. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyi'ne üye Devletlere ve bu Sözleşme'nin hazırlanmasına katkıda bulunan üye olmayan Devletlere, Avrupa Topluluğı'na ve bu Sözleşme'ye katılmaya davet edilmiş her Devlete, Sözleşme'nin onaylanmış örneğini iletacaktır.

BEYAN METNİ

“Türkiye Cumhuriyeti, Sözleşme'nin 1. Maddesinin 4. Paragrafı uyarınca, Sözleşme'nin adli bir makam önünde aşağıdaki kategori aile hukuku davalarında uygulanacağını beyan eder.

1. Boşanma davaları,
2. Ayrılık davaları,
3. Çocukların velayetine ilişkin davalar,
4. Ebeveynle çocuk arasında kişisel ilişki kurulması,
5. Babalığın mahkeme kararı ile kurulmasına ilişkin davalar”

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 202)

Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/549)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1514/4880

6.10.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 2.9.1999 tarihinde kararlaştırılan "Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Sözleşmesinin Konseyin oluşumuna ilişkin 16. maddesi uyarınca, Örgüt Konseyi 32 üyeden oluşmaktadır.

Dünyanın bütün coğrafi alanlarının Konsey'de yeterince temsil edilemediği yolunda üye ülkelerden gelen görüşler üzerine, IMO Genel Kurulu'nun 2 Kasım 1993 tarihli oturumunda Konsey üye sayısının 32'den 40'a çıkarılması ve Örgüt Sözleşmesinin ilgili maddelerinin buna göre değiştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Konsey üyelik sayısının artırılması, ülkemizin Konsey'de temsil edilme şansını da arttıracığından yararlı olacaktır.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve

Turizm Komisyonu

Esas No. : 11549

Karar No. : 35

3.11.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 12.10.1999 tarihinde Komisyonumuza tali olarak havale edilen "Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 3.11.1999 tarihli 6 ncı Birleşiminde Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımları ile incelenip görüldü.

Tasarının gerekçesi incelendiğinde;

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Sözleşmesinin Konseyin oluşumuna ilişkin 16. maddesi uyarınca, Örgüt Konseyi 32 üyeden oluşmaktadır.

Dünyanın bütün coğrafi alanlarının Konsey’de yeterince temsil edilemediği yolunda üye ülkelerden gelen görüşler üzerine, IMO Genel Kurulu’nun 2 Kasım 1993 tarihli oturumunda Konsey üye sayısının 32’den 40’a çıkarılması ve Örgüt Sözleşmesinin ilgili maddelerinin buna göre değiştirilmesinin kararlaştırıldığı,

Konsey üyelik sayısının artırılması, ülkemizin Konsey’de temsil edilmesi şansını da arttıracığından yararlı olacaktır,

Anlaşılmaktadır.

Tasarının tıtmü tizerinde yapılan görüşmeler sonunda, Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkındaki Tasarı ve gerekçesi Türkiye Cumhuriyeti Devletinin menfaatleri yönünden Komisyonumuzca olumlu bulunarak Tasarının maddelerine geçilmesi kabul edildi.

Müteakiben Tasarının maddeleri müzakere edilerek 1, 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edildi.

Raporumuz, havalesi gereği Esas Komisyon olan Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Mustafa Gül
Elazığ
Sözcü
Bülent Ersin Gök
İstanbul
Üye
Cengiz Aydoğan
Antalya
Üye
Yahya Çevik
Bitlis
Üye
Bedri Yaşar
Gümüşhane
Üye
Mustafa Düz
İstanbul
Üye
Mehmet Çümen
İzmir
Üye
Kenal Albayrak
Kırıkkale

Başkanvekili
Sefer Koçak
Ordu
Üye
Musa Konyar
Ağrı
Üye
Mustafa Vural
Antalya
Üye
Mustafa Örs
Burdur
Üye
Metin Kalkan
Hatay
Üye
Mehmet Fuat Fırat
İstanbul
Üye
Ali Sezal
Kahramanmaraş
Üye
M. Turhan İmamoğlu
Kocaeli

Üye
Hasan Özyer
Muğla
Üye
Nizamettin Sevgili
Siirt

Üye
Osman Fevzi Zihnioğlu
Sakarya
Üye
Mehmet Ceylan
Sivas

Üye
Zülfükar İzol
Şanlıurfa

**BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN
ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİK-
LERİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

- MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 11549
Karar No. : 127*

5.11.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECİLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 17 nci birleşiminde Dışişleri Bakanlığı temsilcileri ile Denizcilik Müsteşarlığı yetkililerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Dünyanın bütün coğrafi alanlarının Dünya Denizcilik Örgütü Konseyi'nde yeterince temsil edilebilmesi için Konsey üye sayısının artırılmasını öngören Sözleşme değişikliği Komisyonumuzca uygun görülmüş ve Tasarı kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Kâmrân İnan</i> Van	Başkanvekili <i>B. Suat Çağlayan</i> İzmir	Sözcü <i>Mehmet Kaya</i> Kahramanmaraş
Kâtip <i>Mehmet Ali Bilici</i> Adana	Üye <i>Ali Tekin</i> Adana	Üye <i>Müjdat Kayayerli</i> Afyon
Üye <i>Nesrin Ünal</i> Antalya	Üye <i>Teoman Özalp</i> Bursa	Üye <i>Hasan Erçeşlebi</i> Denizli

Üye
Mahmut Erdir
Eskişehir

Üye
Hüseyin Kansu
İstanbul

Üye
Basri Coşkun
Malatya

Üye
M. Bedri İncetahtacı
Gaziantep

Üye
Osman Yunakoğulları
İstanbul

Üye
M. Necati Çetinkaya
Manisa

Üye
M. Cengiz Güleç
Sivas

Üye
Azmi Ateş
İstanbul

Üye
Rahmi Sezgin
İzmir

Üye
Birol Büyükköztürk
Osmaniye

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Uluslararası Denizcilik Örgütü Genel Kurulunun 4 Kasım 1993 tarihinde kabul edilen A. 735 (18) sayılı Kararı uyarınca Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinin 16, 17 ve 19 (b) maddelerinde yapılan değişikliklerin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Dev. Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı V.

Ş. S. Gürel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

S. Somuncuoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kayn.

Bak. ve Başb. Yrd.

M. C. Ersümer

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı V.

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

M. A. İrtemçelik

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıku

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

4 Kasım 1993 Tarihinde Kabul Edilen A. 735 (18) Sayılı Karar
(Gündem Maddesi 10)

ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ
SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Genel Kurul,

17. Olağan Oturumunda, birçok heyet tarafından, 1992-93 yıllarını kapsayan iki senelik dönem için yapılan Konsey seçimlerinin sonuçları hakkında dile getirilen endişeleri HATIRDA TUTARAK,

Konseyin 68. oturumunda, Konsey seçimleri hükümlerine ilişkin olası değişiklikleri değerlendirmek üzere, Örgüt üyesi bütün ülkelere açık bir Ad Hoc Grup kurulduğunu DİKKATE ALARAK,

IMO Sözleşmesinde ihtiyaç duyulan değişikliklerin Örgüt içerisinde başlatıldığını, iyi niyet ve karşılıklı uzlaşma ruhu içerisinde değerlendirildiğini ve Üye Ülkelerin genel mutabakatı ile onaylandığını MEMNUNİYETLE KAYDEDEREK,

Konsey Seçimleri Ad Hoc Çalışma Grubu tarafından tavsiye edilen ve Konseyin 69. Oturumunda onaylanan IMO Sözleşmesine yönelik değişiklikleri DEĞERLENDİREREK,

1. Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinin 16, 17 ve 19. maddelerine getirilen, metni işbu karar ekinde yer alan değişiklikleri KABUL EDER;

2. Örgüt Genel Sekreterinden, IMO Sözleşmesinin 67. maddesi uyarınca, kabul edilen değişiklikleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine iletmesini ve 68. maddede belirtildiği üzere onay belgelerini ve beyanları kabul etmesini RİCA EDER;

3. Örgüt Üyelerini, Sözleşmenin 68. maddesi uyarınca, uygun onay belgelerini Genel Sekretere iletme yoluyla, mümkün olan en kısa sürede sözkonusu değişiklikleri kabul etmeye DAVET EDER.

Ek

ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ
SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

VI. BÖLÜM

Konsey

Madde 16

16. maddenin metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi :

Konsey, Genel Kurul tarafından seçilecek kırk üyeden oluşacaktır.

Madde 17

17. maddenin metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi

Genel Kurul, Konsey üyelerini seçerken aşağıdaki kriterlere riayet edecektir :

(a) On üye, uluslararası gemicilik hizmetlerinin sağlanmasından en fazla çıkarı bulunan Devletlerden oluşacaktır.

(b) On üye, uluslararası deniz ticaretinde en fazla çıkarı bulunan diğer Devletlerden oluşacaktır.

(c) Yirmi üye, yukarıdaki (a) ve (b) kategorilerinden seçilmeyen, deniz taşımacılığında ve sey-rüseferinde özel çıkarları bulunan ve Konseye seçilmeleri dünyanın bütün büyük coğrafi alanları-nın temsilini sağlayacak Devletlerden oluşacaktır.

Madde 19 (b)

19 (b) maddesinin metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi

(b) Konseyin yirmialtı üyesi, karar almak için gereken nisabı oluşturacaktır.

